

**Programmabegroting
2016**

Inhoudsopgave

Omschrijving	Pagina
Aanbiedingsnota	7
Recapitulatie per Programma	20
Programma's	
- Programma 0 Algemeen bestuur	25
- Programma 1 Openbare orde en veiligheid	31
- Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	35
- Programma 3 Economische zaken	43
- Programma 4 Onderwijs	47
- Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn	51
- Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	55
- Programma 7 Volksgezondheid	65
- Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	69
- Programma 9 Algemeen (WOZ, kosten heffing en invordering Belastingen en stelposten)	73
Algemene dekkingsmiddelen, raming onvoorzien en mutaties reserves	75
Paragrafen	
- Paragraaf Lokale heffingen	81
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	85
- Paragraaf Grondbeleid	97
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	107
- Paragraaf Bedrijfsvoering	109
- Paragraaf Informatisering	113
- Paragraaf Verbonden partijen	115
- Paragraaf Financiering	123
- Subsidieparagraaf	125
Financiële begroting	127
Financiële positie	143

Aanbiedingsnota

Aanbiedingsnota

Aan de leden van de gemeenteraad,

Inleidende beschouwing

Op heel veel fronten zijn en blijven de vooruitzichten van Dronten positief. Niet alleen financieel-economisch maar ook en vooral in onze samenleving. De economie trekt aan waardoor de ruimte ook toeneemt om onze ambities te realiseren. Onze uitdaging blijft om kansen die zich voordoen en wij samen met anderen deels zelf creëren, goed te benutten. Tegelijkertijd zijn er onzekerheden. Zo veranderen de verwachtingen over de Nederlandse economie en de wereldeconomie soms wekelijks. De Rijksbegroting is gebaseerd op een gunstige economische ontwikkeling maar het risico blijft aanwezig dat het komende jaar tussentijds bijstellingen omlaag nodig zullen zijn. Eigenlijk niet anders dan in de afgelopen jaren ook regelmatig is gebeurd.

Deze wispelturigheid van het Rijk zal gevolgen blijven hebben voor onze begroting. Daarom hebben wij de afgelopen jaren onze financiële slagkracht nog verder verbeterd zodat we dit soort zaken met een zachte landing kunnen op vangen.

Dat sluit overigens niet uit dat we mogelijk alsnog moeilijke keuzes zullen moeten maken als het Rijk de financiële ruimte steeds verder blijft beperken. Echter de veerkracht in ons beleid is nu zodanig dat wij verwachten daarop tijdig en verantwoord in te kunnen spelen.

Met veel genoegen presenteren wij u daarom deze begroting. Ondanks de onzekerheden ontwikkelt ons begrotingsresultaat zich in de komende jaren zoals eerder verwacht. Dus zoals voorgesteld in onze kadernota hebben we in onze begroting de ambities verwerkt die voor 2016 zijn opgenomen in de toekomstvisie 'de Kracht van Dronten' en ons collegeprogramma.

De veranderingen die wij in de afgelopen jaren in economisch lastige omstandigheden hebben ingezet en doorgezet, zullen we in de komende jaren continueren. Zo zal de voortgaande digitalisering onze dienstverlening voor burgers en bedrijven via diverse kanalen nog beter toegankelijk maken. We houden daarbij rekening met mensen die minder "digi-vaardig" zijn.

Ook in het onderwijs gaat digitalisering steeds verder. Voor kinderen die nu gebruik maken van het leerlingenvervoer wordt onder andere de app OV-coach ingezet als hulpmiddel om de overstap naar het openbaar vervoer te kunnen maken.

De ontwikkeling naar de meer regisserende en samenwerkende gemeente die we jaren geleden hebben ingezet en elk jaar verder uitbouwen, blijkt steeds meer van grote waarde nu onze rol en bijdrage in de samenleving afgelopen jaar sterk is uitgebreid met de transities. In de transitie van het Sociaal Domein werken we op basis van de Dronter Koers met onze partners samen om mensen op hun behoefte afgestemde zorg te leveren. Daarbij sluiten wij graag aan op andere maatschappelijke initiatieven. Een mooi voorbeeld daarvan is "Vraag Elkaar" waarbij vraag en aanbod van informele ondersteuning bij elkaar worden gebracht.

We zullen vanaf 2016 worden geconfronteerd met significante extra kortingen op de budgetten voor de diverse taakvelden binnen de transities. Dit onder andere omdat het Rijk het objectieve verdeelmodel voor de Wmo en de Jeugdwet stapsgewijze zal gaan invoeren. Op dit moment is er nog onvoldoende beeld van de resultaten over 2015 om te bepalen of structurele aanpassingen nodig zijn van het beleidsplan Transitie Sociaal Domein.

Voor de uitvoering van de Participatiewet zijn in juni 2015 al wel aanvullende maatregelen voorgesteld in verband met de kortingen. Daarbij zullen we op basis van de resultaten 2015 moeten bezien of nog andere maatregelen nodig zijn.

Samen met Kampen zijn we een onderzoek gestart naar een nieuwe uitvoeringsstructuur WSW/Participatiewet. In het beleidsplan zijn we ervan uitgegaan dat omvorming van de WSW vanaf 2017 een positief financieel effect zal geven.

In 2016 zullen we verder uitvoering geven aan het beleidsplan Participatiewet. Belangrijk onderdeel hiervan is de voorzetting van het lokale werkgeverscontactteam en de samenwerking in het Werkbedrijf. Wij hebben in dit kader het voornemen uitgesproken om over te stappen naar de arbeidsmarktregio Zwolle. Voor definitieve toetreding is o.a. instemming van de raad nodig en afstemming met de betrokken partijen o.a. met arbeidsmarktregio Flevoland over ontvlechting van de taken.

De samenwerking op het gebied van de jeugd krijgt te maken met toenemend complexe vraagstukken. In het Jeugd Interventie Team (JIT) in samenwerking met politie en buurtwerkers proberen we preventief overlast te voorkomen. Matiging van alcoholgebruik blijft één van de speerpunten. In 2015 is een start gemaakt met een integrale aanpak van radicaliserende (moslim)jongeren. In 2016 zal dat verder worden ontwikkeld en geïmplementeerd.

In 2015 is het armoedebeleidsplan vastgesteld. Preventieve vroeg signalering, collectieve zorgverzekering, maatschappelijke participatie en vrijwilligersinitiatieven zijn belangrijke onderdelen in het gemeentelijk beleid. Preventief wordt de komende jaren structureel ingezet op jongeren, zelfstandigen en allochtonen middels gerichte voorlichting. In het armoedebeleid wordt aangesloten op het uitgangspunt van de Dronter koers om samenleving en inwoners meer te betrekken bij ondersteuning van anderen in die samenleving.

Niet alleen voor de transities maar ook voor andere zaken werken we veel regionaal samen, zowel in de regio Zwolle als in de provincie Flevoland. Het betreft zowel de aanpak van sociale problemen zoals huiselijk geweld en kindermishandeling als het benutten van economische kans zoals in agro en food.

Ook in het kader van de openbare orde en veiligheid willen we deze en andere maatschappelijke vraagstukken van woninginbraken tot radicalisering en mensenhandel, zo integraal mogelijk blijven benaderen. Daarvoor nemen we deel in diverse samenwerkingsverbanden waarbinnen wij initiatieven zoals Burgernet en Waaks! ondersteunen.

Regionale samenwerking zal aan belang blijven toenemen om onze doelen te bereiken. Tegelijkertijd is het belangrijk om inzicht te houden hoe we dat vorm geven.

Om ook economisch en recreatief een aantrekkelijke gemeente te blijven is het belangrijk dat we blijven investeren in onze bereikbaarheid en onze leefomgeving. Daarvoor investeren we zelf in goed overleg met betrokken burgers in bijv. de aanpassing van de Bosweg, herinrichting fietspad de Zuid en verbetering van parkeervoorzieningen op diverse plekken. Samen met de provincie bereiden we de investeringen voor zoals herinrichting De Noord, Roggebot en Passage Dronten. De laatste twee zullen we naar verwachting in 2018 kunnen opleveren.

Voor de ontwikkeling van de Oostkant werken we nauw samen met ondernemers om al veel lopende projecten goed door te zetten en ook nieuwe verbeteringen zoals duurzame verbindingen en pleisterplaatsen in een herkenbare stijl te realiseren. Ontwikkelingen waar de ondernemers niet alleen inhoudelijk maar naar onze mening ook financieel aan zullen moeten bijdragen.

De woningmarkt trekt aan. Dat verbetert de vooruitzichten in onze bouwgrondexploitatie met de kanttekening dat er nog een groot deel van de opbrengsten moet worden gerealiseerd.

Conform de afspraak uit 2013 starten we in het vierde kwartaal 2015 met het aanpassen van de woonvisie. Een actuele woonvisie is mede van belang omdat woningcorporaties naar redelijkheid moeten bijdragen aan de gemeentelijke volkshuisvestelijke opgave die in zo'n actuele visie is vastgelegd.

Duurzaamheid is en blijft een belangrijk speerpunt in onze economische ontwikkeling en volksgezondheidsbeleid. Vanaf 1 januari 2016 moet het programmabureau Wind Flevoland operationeel zijn om Dronten en Zeewolde de komende vijf jaar te ondersteunen bij het daadwerkelijk realiseren van windparken. Daarnaast zullen in 2016 nieuwe inzamelconcepten moeten worden ingevoerd om de aangescherpte landelijke doelstellingen van afvalscheiding en –hergebruik te realiseren.

Bewegen en gezondheid gaan hand in hand. Voor sport en cultuur zullen wij in 2016 een aantal voorstellen voorleggen:

- Voor de ontwikkeling van MFG Swifterbant moeten 30 sociale huurwoningen worden gerealiseerd. We zullen daarvoor samen met andere partijen alternatieven uitwerken.
- Voor de realisatie van de 2^e fase in de ontwikkeling van MFG Biddinghuizen werken we intensief samen met de betreffende stichting om de investerings- en exploitatiemogelijkheden verder uit te werken.
- Op basis van de toekomstvisie voor de drie gemeentelijke zwembaden zijn in 2015 diverse besluiten genomen. Voor het beoogde kleinere nieuw zwembad willen we een breed gedragen concept ontwikkelen. Voor de exploitatie van de buitenbaden onderzoeken we welke vormen van burgerparticipatie mogelijk zijn.
- De exploitatie van sportaccommodaties is nu uitbesteed aan commerciële partijen. Een onderzoek moet uitwijzen of een sportbedrijf de mogelijkheid biedt om onze gemeentelijke taken op het gebied van sport beter of efficiënter uit te voeren.
- Op basis van de nog vast te stellen Cultuurvisie zullen wij in 2016 beleidsmaatregelen en een uitvoeringsprogramma opstellen.

Nieuw beleid.

De ambitie van de gemeente laat zich vertalen in het nieuwe beleid van de gemeente. Nieuw beleid kunnen wij onderverdelen in beleid met financiële gevolgen en beleid zonder financiële gevolgen. Het nieuwe beleid met financiële gevolgen heeft betrekking op de onderwerpen genoemd in onderstaande tabel.

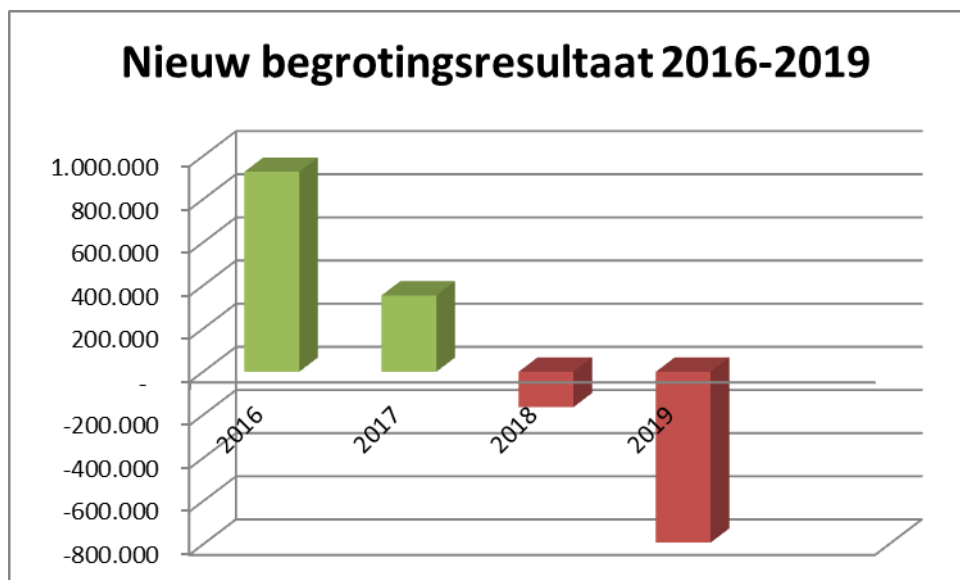
Omschrijving
<u>Programma 0 Openbaar bestuur</u> Programma verbetering dienstverlening Verhoging bijdrage regio Zwolle Co-financiering in het kader van Leader etc.
<u>Programma 1 Openbare orde en veiligheid</u> Aanpak georganiseerde criminaliteit & Bibob Samenwerking veiligheid Radicalisering

Omschrijving
<u>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</u> Onderzoeksbudget verkenning recreatieve verbinding Swifterbant Fietspad de Zuid Onderzoek realisatie van een logistiek terrein tbv evenementen Parkeren Hondsdraf versus bereikbaarheid hulpdiensten (co-financiering BDU 50 %) Aanpassing onkruidbestrijding in verband met aanscherping wettelijke vereisten Versteving wegbermen
<u>Programma 3 Economische zaken</u> Ontwikkeling Oostkant (realisatie pleisterplaatsen) Onderzoekskosten actieplan centrum
<u>Programma 4 Onderwijs</u> Leerlingenvervoer
<u>Programma 5 Cultuur en Recreatie</u> Aanpassing sporthal 't Dok (invaliden)
<u>Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk</u> Impact Zelfstandigen Loket Flevoland (ZLF) Vluchtelingenwerk
<u>Programma 7 Volksgezondheid</u> Bijdrage programmabureau wind Flevoland
<u>Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting</u> Hanzekwartier (herinrichting de Noord)
<u>Bedrijfsvoering</u> Extra formatie personeel
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u> Schatkistbankieren (vervallen van deposito bij ABN) Precario kabels en leidingen Extra opbrengst onroerende zaakbelastingen windmolens

Het overige nieuwe beleid hebben wij nader toegelicht bij de programma's verderop in deze programmabegroting 2016.

Gemeentefinanciën in een oogopslag

Het economisch herstel zet zich voorzichtig door. Het meerjarig financieel perspectief voor Dronten is dan ook redelijk tot goed, zeker in vergelijking met vele andere gemeenten. De financiële positie is onder andere gebaseerd op de laatste gegevens uit de meicirculaire 2015 gemeentefonds. Hoewel de eerste jaren een lichte verbetering kennen, vraagt de toekomst om waakzaamheid. Mede dankzij de genomen bezuinigingsmaatregelen in 2015 is het gelukt voor de jaren 2016 en 2017 een sluitende begroting voor te leggen. Ingaande 2018 zijn de meerjarige resultaten negatief.

In deze programmabegroting zijn de volgende onderdelen verwerkt:

- Het nieuwe beleid uit de Kadernota 2016
- De effecten van het opstellen van de productenraming op basis van autonome ontwikkelingen en de uitgangspunten zoals deze verwoord zijn in de kadernota 2016.

Wij merken hierbij op dat in het financiële beeld nog niet de financiële gevolgen zijn verwerkt van de op Prinsjesdag gepresenteerde Rijksbegroting voor het jaar 2016. De gevolgen daarvan meerjarig, vertaald in de septembercirculaire 2015, verwerken wij in de slotrapportage 2015. Mocht het beeld van de septembercirculaire 2015 zodanig zijn dat er op korte termijn actie nodig is, dan komen wij in een eerder stadium bij de raad terug.

Voor 2019 maken wij de kanttekening dat de cijfers gebaseerd zijn op prognoses en aannames die minder hard zijn en gezien de fluctuaties de laatste jaren voor ons geen maatstaf zijn om op dit moment financieel op te sturen. In de onderstaande financiële beschouwing gaan wij hier nader op in.

Financiële beschouwing

De programmabegroting (kader stellend) is een uitvoeringsdocument van de kadernota (richtinggevend) waar onder andere de acties van het nieuwe beleid voor het desbetreffende jaar nader zijn uitgewerkt.

In deze financiële beschouwing behandelen wij de volgende onderwerpen:

1. Algemeen programmabegroting;
2. Nieuw financieel meerjarenbeeld;
3. Dekkingsvoorstel;
4. Bezuinigingen;
5. Autonome ontwikkelingen opstellen van de productenraming 2016;
6. Financiële positie en provinciaal toezicht;
7. Taakstellingen;
8. Vermogenspositie gemeente;
9. Begroting vaststellen.

1. Algemeen programmabegroting

De programmabegroting is geënt op het collegeprogramma, de toekomstvisie en de kadernota van de gemeente.

In de Kadernota 2016 heeft u besloten tot een pakket van nieuw beleid dat in zijn geheel verwerkt is in deze programmabegroting. Het merendeel van het nieuwe beleid uit de kadernota had een eenmalig karakter dat afgedekt wordt uit de reserves.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2016 sluiten wij aan bij de laatste ontwikkelingen. De laatste ontwikkelingen hebben een dusdanige financiële impact dat deze niet kunnen ontbreken in het financiële beeld. De ontwikkelingen waarop wij doelen zijn :

- de effecten bij het opstellen van de nieuwe productenraming 2016-2019 (als gevolg van uitgangspunten begroting en autonome ontwikkelingen);
- de effecten van de voortgangsrapportage 2015, waaronder de effecten van de meicirculaire algemene uitkering gemeentefonds en het sociaal domein.

In tegenstelling op eerdere jaren hebben wij u in de voortgangsrapportage 2015 niet geïnformeerd over de effecten van de productenraming 2016-2019. Het opstellen van de productenraming 2016 heeft de onderstaande financiële impact op de laatst gepresenteerde cijfers in de voortgangsrapportage 2015.

-/- = voordeel

Jaar	Bedrag
2016	-/- 216.000
2017	29.000
2018	146.000
2019	273.000

Onder punt 5 van deze aanbiedingsnota geven wij aan op welke onderdelen de verschillen zijn ontstaan.

Rekening houdende met deze effecten presenteren wij voor het jaar 2016, 2017 een sluitend begrotingsbeeld. Voor de jaren 2018 en verder ontstaat er een tekort op de begroting. Dit tekort wordt op termijn sluitend gemaakt.

Het eindbeeld van deze programmabegroting is:

Jaar	Bedrag	Positief/Negatief
Jaar 2016	-/- 927.000	Positief
Jaar 2017	-/- 354.000	Positief
Jaar 2018	164.000	Negatief
Jaar 2019	792.000	Negatief

Wij maken de kanttekening, gelijk aan vorig jaren, dat wij ons thans nog steeds in een financieel ongewisse situatie bevinden waar het anticiperen op de komende jaren zeer lastig is. Wij proberen u in de vaak snel op elkaar opvolgende ontwikkelingen mee te nemen en u een zo actueel mogelijk financieel beeld aan te bieden.

2. Nieuw financieel meerjarenbeeld

Onderstaande tabel geeft het nieuwe financieel meerjarenbeeld:

Omschrijving	- = voordeel, + = nadeel			
	2016	2017	2018	2019
Startpunt kadernota 2016	-279.389	-410.500	215.310	401.703
Tussentijdse wijzigingen	-40.324	-50.153	-50.234	-53.456
Kadernota 2016				
Nieuw beleid kadernota 2015	1.995.000	1.025.000	719.000	673.000
- inzet algemene reserve vrij aanwendbaar	-1.645.000	-677.500	-441.000	-40.000
- inzet algemene reserve NUON vrij aanwendbaar	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
- inzet overige reserves (sociaal domein, EGEM-I en dienstverlening)	-92.000	-89.500	-20.000	0
Aanpassing Kadernota 2016 door college :				
- vervallen structurele invulling formatie sociale zaken teamleider (0,5 fte)	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
- tijdelijke invulling formatie sociale zaken teamleider sociale zaken (0,5 fte)	40.000	20.000	0	0
- inzet algemene reserve vrij aanwendbaar	-40.000	-20.000	0	0
Subtotaal	-191.713	-332.653	293.076	851.247
Financiële effecten voortgangsrapportage 2015	-519.570	-50.119	-274.906	-332.717
Financiële effecten opstellen beheersbegroting 2016-2019	-216.396	28.735	145.773	273.127
Nieuw begrotingssaldo 2016 - 2019	-927.679	-354.037	163.943	791.657

3. Dekkingsvoorstel

De begrotingssaldi van de eerste 2 jaren zijn positief en een dekkingsplan is daarom niet nodig. Na deze jaren slaat het positieve saldo van de begrotingen om in tekorten. Het tekort van 2018 bedraagt ruim € 164.000. In 2019 loopt het tekort in theorie op tot een kleine € 800.000, hierbij maken wij de kanttekening dat de cijfers van 2019 in hoge mate zijn gebaseerd op aannames en prognoses die minder hard zijn dan in de eerste jaren. Voor 2019 hebben wij bijvoorbeeld voorzichtig ingestoken door wel in te spelen op alle groei elementen. Wij hebben de indruk dat al deze groei elementen nog niet door het Rijk zijn vertaald in bijvoorbeeld de algemene uitkering gemeentefonds (belangrijkste inkomstenbron van de gemeente). Wij vinden het dan ook verstandig om op dit moment niet te sturen op de jaarschijf 2019. Daarnaast zijn de uitkomsten van de septembercirculaire gemeentefonds ten tijde van het schrijven van deze aanbiedingsbrief niet bekend. In deze circulaire worden o.a. de laatste consequenties van het rijksbeleid (miljoenennota) voor gemeente vertaald. Steeds meer tekenen zijn er van een verbeterende economische situatie. Misschien worden de tekenen meegenomen in de septembercirculaire 2015. Het bovenstaande is conform hetgeen wij met uw raad bij de kadernota 2016 hebben afgesproken zijnde "sturen op de eerst komende twee jaar (sluitend) en kennis nemen van de volgende jaren in afwachting van de ontwikkelingen".

4. Bezuinigingen

Een van de eerste acties van deze raad was het doorvoeren van een bezuinigingsoperatie om weer tot een sluitend meerjarenbeeld (in ieder geval op de korte termijn) te komen. Voor het jaar 2016 zijn op dit moment geen aanvullende bezuinigingen noodzakelijk.

5. Autonome ontwikkelingen opstellen van de productenraming 2016

Zoals eerder in deze aanbiedingsnota aangegeven geven wij hier een korte doorkijk op welke velden de verschillen in de begroting zijn ontstaan. De verschillen zijn hoofdzakelijk

een gevolg van autonome ontwikkelingen en het verwerken van de begrotingsuitgangspunten zoals deze zijn verwoord in de kadernota 2016.

De verschillen zijn ontstaan op de volgende onderdelen.

Analyse verschillen opstellen beheersbegroting 2016-2019					
-/- is voordeel					
Nr	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
1	Loon- en prijscompensatie 2016 doorvoeren	-3.000	14.000	34.000	56.000
2	Rente en afschrijving	-240.000	-217.000	-176.000	-122.000
3	Salarissen en sociale lasten	-257.000	-168.000	-110.000	-110.000
4	Belastingen (exclusief afval en rioolrechten)	-5.000	14.000	32.000	54.000
5	Afval en riool	84.000	91.000	99.000	108.000
6	Bouwgrondexploitatie (rente)	-67.000	-67.000	-67.000	-67.000
7	Vervangingsinvesteringen	29.000	98.000	70.000	84.000
8	Nieuw beleid onkruidbestrijding verplichte wettelijke aanpassing in methodiek	165.000	165.000	165.000	165.000
9	Diversen	78.000	99.000	99.000	105.000
	Totaal resultaat	-216.000	29.000	146.000	273.000

Per saldo zijn de verschillen marginaal op een begrotingstotaal van ruim 100 miljoen. Zeker als wij in ogenschouw nemen dat wij voor 2016 bij wijze van uitzondering een raming van € 165.000 structureel hebben opgenomen voor de onkruidbestrijding. De nieuwe wetgeving verplicht ons om milieutechnische aspecten de onkruidbestrijding anders uit te voeren. Dit heeft tot gevolg dat wij hiervoor extra budget nodig hebben.

6. Financiële positie en provinciaal toezicht

De laatste wijziging van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) zijn in de programmabegroting verwerkt en de financiële positie van de gemeente is dusdanig dat wij verwachten voor het begrotingsjaar 2016 onder het normale repressieve toezicht van de provincie vallen.

Momenteel zijn wij in gesprek met de provincie om te komen tot interbestuurlijk toezicht (IBT). De raad zal los van deze programmabegroting hierover worden geïnformeerd.

7. Taakstellingen

Vanuit voorgaande begrotingen zijn er nog taakstellingen te realiseren. Onderstaand geven wij u de stand van zaken ten aanzien van de nog openstaande taakstellingen voor 2016.

Overhead

Naast de taakstelling personeel zijn de gevolgen van taakstellingen op overhead naar aanleiding van de belastingsamenwerking (GBLT) en de omgevingsdienst (OFGV) in het 1e halfjaar 2012 in beeld gebracht bij de afzonderlijke voorstellen aan uw raad. Deze taakstellingen op overhead worden afgezet tegen de uitbreiding van overhead in verband met nieuwe taken die het rijk overdraagt aan de gemeente. Zoals met uw raad besproken wordt de overhead bij inkrimping en uitbreiding van de formatie apart opgenomen en met elkaar verrekenend in de komende jaren. Na de uitbreiding van de formatie in 2015 is de taakstelling op dit moment positief. In komende jaren wordt bij inkrimping door nog openstaande bezuinigingen op personeel deze stelpost weer lager.

Personeel (ombuigingen en keuzes takenpakket).

Deze taakstelling is opgenomen in de Kadernota 2012 en aangevuld in de Kadernota 2015. De voorgenomen formatieve bezuinigingen uit de Kadernota 2012 zijn voor het merendeel gerealiseerd en lopen zoals gepland. In totaal ging het in 2012 over 23 formatieplaatsen.

Alleen de bezuiniging bij realisering van een KCC staat nog open (40.000 euro). Daarnaast is in de Kadernota 2015 een bezuiniging op personeel opgenomen van 150.000 euro met ingang van 2016. Deze bezuiniging moet worden gevonden door keuzes te maken in het gemeentelijk takenpakket. In 2015/2016 wordt op een aantal taken onderzoek gedaan naar het 'omdenken' in taken.

Flexibele schil personeel grondexploitatie

Het college heeft in 2013 besloten een zogenaamde flexibele schil te creëren waarbij de organisatie in staat is vlot te kunnen schakelen bij verminderde capaciteitsbehoefte in de grondexploitatie. We gaan daarbij uit van een flexibele schil van 1,4 fte in 2014 oplopend naar 2,8 fte in 2016. Afhankelijk van de capaciteitsbehoefte in komende jaren wordt de taakstelling nader ingevuld.

De actuele stand van bovenstaande taakstellingen is opgenomen in onderstaand overzicht:

Omschrijving	2015	2016	2017	2018	2019
Overhead	95.597	145.597	130.597	115.597	115.597
Personeel	-40.000	-190.000	-190.000	-190.000	-190.000
Flexibele schil personeel grex	-64.230	-106.230	-106.230	-106.230	-106.230
Totaal	-8.633	-150.633	-165.633	-180.633	-180.633

8. Vermogenspositie gemeente

Als wij het hebben over de vermogenspositie van de gemeente dan denken wij in eerste instantie aan de algemene reserves vrij aanwendbaar. Het beleid voor deze reserves is verwoord in de nota reserves en voorzieningen 2009 en de paragraaf weerstandsvermogen in deze programmabegroting. Als stelregel geldt dat er een buffer in de reserve moet zitten van 5 procent van het begrotingstotaal (totaal uitgaven). Rekening houdende met de claims in toekomstige jaren is de stand van de algemene reserve vrij aanwendbaar ruim € 1,5 miljoen boven de aan ons zelf gestelde norm.

Daarnaast kennen we met ingang van 2011 de algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar. Deze is ontstaan door uitwerking van de zogenaamde motie 'Nuon' in de 4^e financiële rapportage 2010.

Algemene reserve vrij aanwendbaar.

Het verloop van de algemene reserve vrij aanwendbaar is als volgt:

Algemene reserve vrij aanwendbaar -/- = voordeel/storting/ruimte + = nadeel/onttrekking	
Stand algemene reserve vrij aanwendbaar per 01-01-2015 (incl saldo jaarrekening)	-11.491.534
<i>Begroting 2015</i>	
Onttrekking conform begroting 2015 (jaarschijf 2015)	1.932.665
Onttrekking conform begroting 2015 (jaarschijf 2016)	40.000
Storting conform begroting 2015 (incl rente)	-458.644
Claims 2016	-67.348
Claims 2017	-50.000
Claims 2018	0
Claims 2019	0
	1.396.673

Algemene reserve vrij aanwendbaar -/- = voordeel/storting/ruimte + = nadeel/onttrekking		
<u>Voortgangsrapportage 2015</u>		
Onttrekking	986.473	986.473
<u>Kadernota 2016</u>		
- Onttrekking jaarschijf 2016	1.685.000	
- Onttrekking jaarschijf 2017	697.500	
- Onttrekking jaarschijf 2018	441.000	
- Onttrekking jaarschijf 2019	40.000	
		2.863.500
<u>Jaarrekening 2014</u>		
Storten jaarrekeningsaldo na bestemming van de algemene dienst	-4.487.873	-4.487.873
<u>Tussentijdse wijzigingen 2015</u>		
BWN 5: Overhevelingen	4.109.531	
BWN 7: aanleg fietspad Bijsselseweg	55.000	
BWN 16: formatie uitbreiding SZ	60.000	
		4.224.531
Stand algemene reserve vrij aanwendbaar		-6.508.230
Buffer uitgangspunten nota reserves en voorzieningen 2009 (€ 100.000.000 x 5%)		5.000.000
Te gebruiken		-1.508.230

Algemene reserve NUON vrij aanwendbaar

In de raadsvergadering van 18 juni 2009 is de motie NUON gelden door uw raad aangenomen. De motie had tot doel een bedrag van € 7 miljoen te oormerken voor de bekostiging van incidentele maatregelen die de effecten van de recessie bestrijden. Daarnaast heeft u in de motie aangegeven dat u het restant van de middelen vrij wil kunnen inzetten voor onder andere:

- Maatregelen die een positief effect hebben op de groei van de gemeente Dronten.
- Stimulering van de bedrijvigheid binnen Dronten.
- Bevordering van de werkgelegenheid.
- Cofinanciering.

Bij de voortgangsrapportage 2015 heeft u besloten bovenstaande stelling te verlaten en de motie als gedaan te beschouwen. Dit laat onverlet dat u deze reserve voor bovenstaande doelen kunt inzetten. Vanaf de voortgangsrapportage 2015 presenteren wij dan ook niet meer de voortgang van de motie.

Het verloop van de algemene reserve NUON vrij aanwendbaar is als volgt:

Algemene reserve NUON vrij aanwendbaar -/- = voordeel/storting/ruimte + = nadeel/onttrekking		
Stand algemene reserve NUON vrij aanwendbaar per 01-01-2015		-9.374.129
<u>Begroting 2015 (inclusief oude bgw voor 2015))</u>		
Toevoeging rente 2015	-361.671	
beleidsplan schuldhulpverlening (4e FIRAP 2012)	48.750	
Inzet windmolenbeleid (BWN 8 2014)	30.000	
Egalisatie startersleningen (BWN 4 2013)	13.850	
Inzet externe adviseurs windmolens 2015 en 2016 (BWN 11 2015)	90.000	
Maatschappelijke dienstverlening (MDF) (BGW 9 2015)	54.770	
		-124.301
<u>Jaarrekening 2014</u>		
Afdekking deel van het tekort bouwgrondexploitatie 2014	1.336.938	
		1.336.938
<u>Kadernota 2016</u>		
Bijdrage programmabureau wind	450.000	
		450.000
Stand algemene reserve NUON vrij aanwendbaar (te gebruiken)		-7.711.492

Totaal vrij besteedbaar

Rekening houdend met de claims resteert er een totaalbedrag aan éénmalig vrij aanwendbare middelen € 9.200.000 (€ 1.500.000 + € 7.700.000).

In vergelijking met vorig jaar (€ 12.000.000) kunnen wij constateren dat de vermogenspositie van de gemeente is gedaald. De daling wordt onder andere veroorzaakt door het inzetten van vrij aanwendbare reserves voor het nieuwe eenmalige beleid zoals deze is verwerkt in de kadernota 2016. Uitgangspunt van het college is om de vermogenspositie op niveau te houden.

9. Begroting vast stellen

Programmaplan

In deze begroting treft u de programma's aan als mede het overzicht algemene dekkingsmiddelen en de raming voor onvoorziene uitgaven. Binnen dit deel van de begroting (het programmaplan) is het geheel van de ramingen van de begroting 2016 en volgende jaren opgenomen.

Met de vaststelling van het programmaplan geeft de raad aan, welke speerpunten er zijn en op welke wijze deze worden bereikt (d.w.z. uitgevoerd door het college), welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en uit welke bronnen deze middelen zullen worden verkregen.

Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld, die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten.

Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

Slot

Dit is de tweede begroting die ons college in de nieuwe raadsperiode aan uw raad aanbiedt. Wij hopen dat u met deze begroting een goed begrotingsbesluit kunt nemen voor het komende jaar.

Dronten, 15 september 2015

Het college van Dronten,

R. Kool
secretaris

mr. A.B.L. de Jonge
burgemeester

Recapitulatie per Programma

Recapitulatie 2016

bedragen x € 1.000,-- (-/- is positief)

Prog.	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
0	Algemeen bestuur			
	- bestaand beleid	6.356	809	-5.547
	- nieuw beleid	431	0	-431
	- mutaties reserves	18	591	573
1	Openbare orde en veiligheid			
	- bestaand beleid	3.150	111	-3.039
	- nieuw beleid	80	0	-80
	- mutaties reserves	0	221	221
2	Verkeer, vervoer en waterstaat			
	- bestaand beleid	10.032	3.030	-7.002
	- nieuw beleid	628	0	-628
	- mutaties reserves	71	666	595
3	Economische zaken			
	- bestaand beleid	849	146	-703
	- nieuw beleid	10	0	-10
	- mutaties reserves	17	10	-7
4	Onderwijs			
	- bestaand beleid	5.752	855	-4.897
	- nieuw beleid	250	0	-250
	- mutaties reserves	223	10	-214
5	Cultuur, recreatie en welzijn			
	- bestaand beleid	15.085	2.443	-12.641
	- nieuw beleid	33	0	-33
	- mutaties reserves	651	1.263	613
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk			
	- bestaand beleid	39.714	10.054	-29.660
	- nieuw beleid	450	0	-450
	- mutaties reserves	648	390	-258
7	Volksgezondheid en milieu			
	- bestaand beleid	8.457	7.546	-911
	- nieuw beleid	90	0	-90
	- mutaties reserves	10	90	80
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting			
	- bestaand beleid	6.421	4.147	-2.274
	- nieuw beleid	300	0	-300
	- mutaties reserves	79	300	221

Recapitulatie 2016

bedragen x € 1.000,-- (-/- is positief)

Prog.	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
	9 Algemeen			
	- bestaand beleid	1.367	1.244	-123
	- nieuw beleid	0	0	0
	- mutaties reserves	109	180	71
	Financiering en algemene dekkingsmiddelen			
	- bestaand beleid	671	69.206	68.534
	- nieuw beleid	0	302	302
	- mutaties reserves	753	20	-733
	Begrotingssaldo	928	0	-928
	Totalen	103.634	103.634	0

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Dronten,
in zijn openbare vergadering van november 2015

Voorzitter,

Griffier,

Programma's

Programma 0 Algemeen bestuur

Algemene omschrijving

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Financiële en controle verordeningen 2004 (artikel 212 & 213 Gemeentewet)
- Verordening doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (artikel 213a Gemeentewet)
- Toekomstvisie De kracht van Dronten (aangeboden aan de raad juni 2014)
- Meerjarenprogramma "Koersen op dienstverlening 2010-2015"
- Kwaliteitshandvest Dienstverlening
- Rond de procedures, rollen en taak van raad, raadscommissie (waaronder rekenkamer) en college zijn diverse richtlijnen vastgesteld.
- Programmaplan dienstverlening

Doelen 2016

Nieuw beleid

Dienstverlening

De gemeente Dronten gaat de dienstverlening aan de Drontense samenleving de komende jaren verder verbeteren. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat nodig is. Programmatisch vormgegeven en uit te voeren, zoals omschreven in het Programmaplan verbetering Dienstverlening 2015-2018, in mei 2015 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijke speerpunten binnen het Programmaplan voor de periode 2015-2018 zijn de realisatie van het gemeentelijk KCC, waarbinnen 80% van de (aan-)vragen van onze inwoners en bedrijven direct worden afgehandeld. Daarnaast gaat de gehele organisatie volledig zaakgericht werken, waarmee over alle dienstverleningskanalen (balie, telefonie, email, post, digitaal loket) zicht en voortgangsbewaking komt op alle klantvragen. Daarmee kunnen onze inwoners en bedrijven via hun persoonlijke internetpagina continue zicht houden op de bij de gemeente lopende zaken. Ook wordt een nieuwe website, vormgegeven naar de logica van de klantvragen, ingericht voor onze inwoners, bedrijven en medewerkers. Een website die ook voor mensen met een beperking en minder digi-vaardige mensen geschikt is. Een dienstverlening die oplossingsgericht, persoonlijk, klantvriendelijk, deskundig en waar mogelijk digitaal beschikbaar is.

Verhoging bijdrage samenwerking Regio Zwolle

We pakken binnen de Regio Zwolle als overheid (19 gemeenten en 4 provincies) een belangrijke rol als verbinder en aanjager en werken op basis van vrijwilligheid en in verschillende samenstellingen samen. Kennis van en over elkaar tussen ondernemers is nog te vaak beperkt aanwezig. Ons gezamenlijk doel is een effectieve verbinding te slaan tussen lokale ondernemers, onderwijs, onderzoeksorganisaties en overheden. Regio Zwolle wil de ontwikkelde innovatie-infrastructuur en de aansturing (governance) voor de lange termijn bestendigen. Samen investeren in uitvoering, versterking en waar nodig inhoudelijke aanscherping van het regionaal sociaal en economisch beleid.

Voor ondernemers betekent dit geen gratis of vrijblijvende deelname. Financiering van intermediairs zoals Kennispoort moet ook door ondernemers gedragen worden, de huidige bijdrage van 10 procent wordt minimaal verdubbeld naar 20 procent. Dit kan ook door

innovatieve aanpak, zoals crowdfunding voor ondernemers of het sturen van factuur op basis van waardebeoordeling achteraf na een succesvol project.

Voor de continuïteit van de innovatiestructuur met regionale loketten en open innovatiecentra pleit de Economic Board Regio Zwolle voor het langjarig financieel ondersteunen door overheden. Voor de deelnemende gemeenten betekent dit een structurele bijdrage van 1 euro per inwoner.

Cofinanciering in het kader van Leader etc.

Voor de nieuwe LEADER-periode, die loopt van 2014-2020, stellen we cofinanciering beschikbaar. We schatten in dat hiervoor een bedrag van € 450.000 afdoende is. Aangezien aan het einde van 2015 (volgens de huidige planning) daadwerkelijk gestart kan worden met het indienen van aanvragen voor de nieuwe periode wordt dit bedrag verdeeld over de jaren 2016 tot en met 2018. LEADER-aanvragen moeten passen binnen de thema's Sociale innovatie, Stad-land relatie of Agro-toeristische infrastructuur.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Regionale samenwerking

Het college wil zowel in Flevoland als met de regio Zwolle als met gemeenten op de Veluwe op verschillende terreinen gericht blijven samenwerken. Binnen het sociaal domein zijn bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de vormgeving van een Flevolands meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Dronten participeert actief in de regio Zwolle vooral op economisch gebied met een accent op agro en food. Met de gemeenten Zwolle, Kampen en Dalfsen wordt bekeken of deelname aan het Shared Service Centrum Zwolle voor bedrijfsvoeringstaken te realiseren is. De raad heeft in 2014 inzicht gekregen, via een rekenkameronderzoek, in de circa 25 samenwerkingsverbanden waar Dronten in participeert. Met de raad zal nog gesproken worden over mogelijke suggesties op het niveau van strategie/betekenis, politieke sturing, controle en informatievoorziening.

Integriteitsbeleid

Integriteit blijft binnen onze organisatie een aandachtspunt. Dat is op de volgende wijze geborgd:

- Nieuwe medewerkers inclusief tijdelijke krachten die langer dan drie maanden in dienst komen, worden beëdigd door de gemeentesecretaris, na een inleidend gesprek met hen over integriteit, loyaliteit en de Drontense integriteitsregels.
- Op intranet is een aparte pagina ingericht met informatie over integriteit.
- In de financieel-administratieve processen waar geld aan te pas is altijd minimaal het "vier ogen principe" ingebouwd. Zodoende kan in beginsel niemand op ogenschijnlijk bevoegde wijze door solistisch handelen geld in verkeerde handen brengen. De betalingsproces wordt in 2^e helft 2015 verder uitgewerkt inclusief controles. Deze controles worden vanaf 2016 opgenomen in het interne controleplan.
- In afdelingsoverleggen wordt jaarlijks aandacht besteed aan een integriteitsonderwerp. In voorkomend geval wordt een actuele integriteitswestie in betreffende afdeling en soms ook daarbuiten besproken aan de hand van het beleids- en denkkader dat is ingevoerd voor de morele oordeelsvorming..

Duurzaamheid

Wat is de invloed van Dronten op de wereld van morgen? Met deze vraag houdt het programma Duurzaam Dronten zich bezig. Het klimaat verandert en de bewustwording van onze keuzes op dit klimaat staan centraal bij de afwegingen die we maken. Het beleid Duurzaam Dronten 2011-2016 geeft hiervoor de kaders.

Het programma Duurzaamheid is hiervoor onderverdeeld in 5 speerpunten:

Energie besparen, Energie opwekken, Fairtrade/Participatie, Mobiliteit/Vervoer en Samenwerking.

Met deze speerpunten zet het programma Duurzaamheid zich in om energie onafhankelijk te worden, CO2 uitstoot te beperken en gezonde en eerlijke productie/producten te promoten.

De wijze waarop is per speerpunt verschillend maar worden gekenmerkt door bewust gebruik te maken van onze voorbeeldfunctie als gemeente en samenwerking met andere partijen. De instrumenten welke hiervoor ingezet zijn betreffen het duurzaamheidsfonds, het Fairtrade label, de Millenniumcampagne van de VNG, de COS duurzaamheidsmeter en de Trias Energetica. Het huidige beleid Duurzaam Dronten heeft een looptijd tot en met 2016. Ook na 2016 blijven we werken aan verduurzaming van de gemeente.

In het voorjaar 2016 zal hiervoor een voorstel Klimaatbeleid tot 2040 aan de raad worden voorgelegd. Het klimaatbeleid zal een belangrijke pijler vormen voor het beleidsplan Duurzaam Dronten 2016-2020 welke in 2016 aan de raad wordt voorgelegd. In dit beleidsplan zijn de ambities uit het collegeprogramma door de programmaorganisatie in projecten uitgewerkt welke benodigd zijn om de lange termijn klimaatdoelstellingen te bereiken.

Voor het programma Duurzaam Dronten is eenmalig budget vrijgemaakt (€100.000) waarvan het restant (circa €40.000) meegenomen zal worden naar 2016. Bij de behandeling van het nieuwe beleidsplan Duurzaam Dronten zal inzicht gegeven worden in de benodigde middelen. In de kadernota voor 2017 zullen de middelen worden aangevraagd ter uitvoering van het beleidsplan Duurzaam Dronten.

Verbetertraject interne controle

In 2015 werkt het college aan het verbetertraject voor de interne controle en geeft uitvoering aan de door de raad ingediende motie naar aanleiding van de niet afgedragen WAO-WIA-premies. Naast de personeels- en salarisadministratie worden ook verbeteringen doorgevoerd in het budgetbeheer en de verplichtingenadministratie. De verbeterde processen worden zo spoedig mogelijk ingevoerd. Ook in 2016 en volgende jaren ziet ons college nauwlettend toe op uitvoering en borging van de processen (zie ook paragraaf Bedrijfsvoering) en de verbinding met de klankboordgroep uit de raad.

Extra programmakosten dienstverlening versus tijdelijke legesverhoging.

Het onderzoek naar de vraag of we tijdelijke extra programmakosten van dienstverlening kunnen doorberekenen naar een tijdelijke legesverhoging heeft er niet toe geleid dat wij in die richting nu een dekkingsvoorstel doen. De dekking van genoemde kosten blijft dus uit de reserves die in het raadsbesluit over het Programma Verbetering Dienstverlening 2015-2018 zijn opgenomen. De raad wordt over de achtergronden hiervan nog apart geïnformeerd.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

0.1 Dienstverlening

Acties

- 0.1.1 Realisatie klantcontactcentrum (2015-2018)
- 0.1.2 Organisatiebreed Zaakgericht Werken (2015-2017)
- 0.1.3 Realisatie nieuwe website (2015-2016)

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	241.000	237.000	0	0
Subtotaal	241.000	237.000	0	0
Dekking :				
- Bestemmingsreserve Egem-I	-66.000	-69.500	0	0
- Bestemmingsreserve Dienstverlening	-6.000	0	0	0
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-169.000	-167.500	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: P. van Bergen.

0.2 Verhoging bijdrage Regio Zwolle**Acties**

0.2.1 Actief participeren in de regio Zwolle

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	40.000	40.000	40.000	40.000
Eenmalig	0	0	0	0
Subtotaal	40.000	40.000	40.000	40.000
Dekking :				
- Geen.	0	0	0	0
Totaal	40.000	40.000	40.000	40.000

Portefeuillehouder: A.B.L. de Jonge

0.3 Cofinanciering in het kader van Leader etc.**Acties**

0.3.1 Stimuleren van aanvragen Leader

Budgettaire effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	150.000	150.000	150.000	0
Subtotaal	150.000	150.000	150.000	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-150.000	-150.000	-150.000	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: T. van Amerongen

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Indicatoren bestaand beleid							
	Rapportcijfer Klant Tevredenheids Onderzoek (KTO) dienstverlening balie	7,7	7,8	7,9	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0
	Rapportcijfer KTO dienstverlening telefoon	7,4	7,7	7,8	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0
	Rapportcijfer KTO dienstverlening digitaal loket	7,5	7,5	7,5	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0	7,5-8,0
	Gemiddelde wachttijd burger aan balie (min.)	4,3	< 10	< 10	< 10	< 10	< 10	< 10
	Aantal onderzoeken artikel 213a	0	1	0	1	0	1	0

Wat mag het kosten?

Programma 0

Baten en lasten (x € 1.000,00)

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	6.451	7.380	6.356	6.023	5.988	5.983
- nieuw beleid	0	0	431	427	190	40
Totaal lasten	6.451	7.380	6.787	6.450	6.178	6.023
Baten						
- bestaand beleid	846	806	809	781	753	753
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	846	806	809	781	753	753
Exploitatieresultaat	5.605	6.574	5.978	5.670	5.425	5.270
toevoeging aan reserve	214	187	18	18	18	18
onttrekking aan reserve	1.082	2.746	591	387	150	0
Resultaat na mutaties in reserves	4.738	4.016	5.405	5.300	5.293	5.288

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen (beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampbestrijding.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Dertien rampenbestrijdingsplannen.
- Regionaal crisisplan
- Regionaal beleidsplan
- Regionaal risicoprofiel
- Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2012-2015

Doelen 2016

Nieuw beleid

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

Om signalen te herkennen dat er sprake kan zijn van mensenhandel worden er trainingen en cursussen verzorgd voor sleutelpersonen van de afdelingen VHV, SZ en PZ. Daarnaast zal er een themadag worden georganiseerd rondom het thema georganiseerde criminaliteit en Bevordering integriteits beoordelingen door het Openbaar Bestuur (Bibob). Ook wordt momenteel bekeken hoe Dronten kan aansluiten bij het Damoclesbeleid teneinde een betere grond te hebben om drugspanden te sluiten. Om de raad goed te informeren zullen er informatieavonden voor de raadsleden (raadscommissie) worden georganiseerd.

De gemeente Dronten wil zich aansluiten bij het digitaal Opkopersregister. Het Digitaal Opkopersregister (DOR) is een hulpmiddel voor gemeenten en wijkteams om de handel van uit diefstal verkregen goederen via legale opkopers aan banden te leggen in het Inkoop-register en verkoopregister tweedehands goederen.

Samenwerking veiligheid

Om veiligheid zoveel mogelijk integraal te benaderen neemt de gemeente Dronten deel aan integrale samenwerkingsverbanden zoals het Jeugd Interventie team (JIT) en het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Daarnaast zijn initiatieven zoals Burgernet, Waaks! en de integrale aanpak woninginbraken in gang gezet. De gemeente Dronten draagt jaarlijks bij aan het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en Bureau Regionale Veiligheid Strategie (inclusief Burgernet beheer). Er worden thema avonden georganiseerd om inwoners van de gemeente te informeren over maatregelen tegen woninginbraken en over het project Waaks!

Radicalisering

Ten behoeve van ondersteuning van ouders van radicaliserende kinderen worden indien nodig coachingstrajecten ingekocht. Een aantal interne en externe sleutelfiguren heeft in 2015 de driedaagse training Multicultureel Vakmanschap en Radicalisering gevolgd. Het is raadzaam deze cursus in 2016 door een tweede groep te laten volgen. Als onderdeel van de lokale aanpak radicalisering en extremisme wordt gedacht aan het inkopen van o.a. de Training Diamant voor (moslim) jongeren (om kritisch denken te bevorderen, om te gaan met interculturele conflicten en vaardigheden voor sociale participatie), de Inbox, een reizende interactieve expositie die vooroordelen blootlegt door ervaringen van uitsluiting op te roepen en bespreekbaar te maken, of via peereducatie (kwesties van identiteit en religie bespreekbaar

maken met inzet van leeftijdsgenoten) aan te kaarten.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Veiligheidsvraagstukken

De aanpak met betrekking tot woninginbraken wordt onverminderd voortgezet. In 2014 zijn drie adviseurs van Bouw- en Woningtoezicht tot preventie adviseurs voor het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) opgeleid. Slachtoffers van woninginbraken worden per 2015 in de gelegenheid gesteld een beroep te doen op een gratis PKVW advies.

De inzet van inwoners bij de lokale veiligheid is cruciaal. Burgernet wordt dan ook structureel gepromoot en in het vierde kwartaal van 2014 is gestart met het project Waaks! waarbij een beroep wordt gedaan op de ogen en oren van hondenbezitters. De volgende stap is het vergroten van de doelgroep van het project Waaks! naar wandelaars en joggers. Het Jeugd Interventieteam blijft inzetten op een groepsgerichte, preventieve en waar nodig repressieve aanpak van jongerenoverlast. De werkgroep Keurmerk Veilig Ondernemen Suydersee zet stevig in op een nóg veiliger winkelcentrum en het behalen van de derde ster (eind 2015).

Nieuw beleid : Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

1.1 Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

Acties

- 1.1.1 Trainingen en cursussen in kader van mensenhandel
- 1.1.2 Themadag Bibob
- 1.1.3 Infoavond raadsleden
- 1.1.4 Beleidsregels opstellen Damoclesbeleid
- 1.1.5 Overeenkomst digitaal Opkopersregister

Budgettaire effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	50.000	50.000	50.000	0
Subtotaal	50.000	50.000	50.000	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-50.000	-50.000	-50.000	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: A.B.L. de Jonge

1.2 Samenwerking veiligheid

Acties

1.2.1 Deelname vijftal integrale samenwerkingsverbanden.

1.2.2 Bijdrage RIEC en BRVS.

1.2.3 Tweetal thema-avonden voor burgers.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	11.000	11.000	0	0
Subtotaal	11.000	11.000	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-11.000	-11.000	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: A.B.L. de Jonge

1.3 Radicalisering

Acties

1.3.1 Coachingstrajecten

1.3.2 Driedaagse training MVR

1.3.3 Training Diamant

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	19.000	19.000	0	0
Subtotaal	19.000	19.000	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-19.000	-19.000	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: A.B.L. de Jonge

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid:

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Indicatoren bestaand beleid							
Aantal voorlichtingsbijeenkomsten (intern) (Veiligheidsregio)	2	-	1	1	1	1	1
Aantal inzetten OVD Bevolkingszorg (OVD Bz) (Veiligheidsregio)	3	3	2	2	2	2	2
Aantal oefeningen rampenbestrijding	4	2	2	2	2	2	2
Aantal woninginbraken*	176	139	120	120	120	120	120
Aantal vernielingen*	238	228	238	238	238	238	238
Aantal geweldsdelicten*	137	147	137	137	137	137	137
Aantal evenementen en meldingen	310	310	320	330	330	330	330
Aantal BIBOB adviezen	1	2	1	1	1	1	1
Aantal RIEC adviezen	3	2	2	2	2	2	2
Aantal hinderlijke of overlastgevende jeugdgroepen	0	0	0	0	0	0	0
Aantal Burgernetberichten preventief	5	5	5	5	5	5	5
Aantal Burgernetberichten alarmeringen	0	2	2	2	2	2	2
Aantal Burgernetdeelnemers	3.120	4.221	4.250	4.500	4.750	5.000	5.250

* zie veiligheidsmonitor

Wat mag het kosten?

Programma 1						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	3.279	3.201	3.150	3.146	3.142	3.138
- nieuw beleid	0	0	80	80	50	0
Totaal lasten	3.279	3.201	3.230	3.226	3.192	3.138
Baten						
- bestaand beleid	153	111	111	111	111	111
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	153	111	111	111	111	111
Exploitatieresultaat	3.126	3.090	3.119	3.115	3.081	3.027
toevoeging aan reserve	328	0	0	0	0	0
onttrekking aan reserve	558	193	221	179	147	96
Resultaat na mutaties in reserves	2.896	2.897	2.898	2.936	2.934	2.932

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen/vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2012-2016
- Beleids- en beheerplan bruggen 2012-2016
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017
- Gemeentelijk verkeer en vervoerplan, 2003-2013, update 2007
- Beleidsplan gladheidbestrijding 2012
- OV-visie 2007
- Parkeervisie Centrum Dronten - 2009

Doelen 2016

Nieuw beleid

Onderzoeksbudget verkenning recreatieve verbinding Swifterbant

In 2016 zal het onderzoek naar mogelijke recreatieve & utilitaire verbindingsmogelijkheden tussen Dronten en Swifterbant worden onderzocht. De doelstelling is om in het 3e kwartaal van 2016 de resultaten qua mogelijke tracés, kosten, beperkingen, aandachtspunten etc te presenteren aan de gemeenteraad zodat vervolgens besluitvorming kan plaatsvinden.

Fietspad de Zuid

Het college gaat voor kwalitatief hoogwaardige, goed onderhouden, veilige maar ook een voor de hand liggende fietsinfrastructuur. De fietspaden aan De Zuid voldoen hier niet aan zo ook past het gedrag van veel fietsers niet bij de verouderde inrichting. Bijna wekelijks is wel een bewoner die van dit foute gedrag melding maakt. Om deze belangrijke verbinding hoogwaardig (beton ipv tegels), veilig (voldoende breed + evt 2 richtingen) en naar deze tijd in te richten, is het van belang De Zuid herin te richten met al dan niet fietspaden in 2 richtingen aan 1 of 2-zijden, vergelijkbaar met de structuur in Dronten West. De Zuid als zeer belangrijke fietsrelatie is dan weer toekomstbestendig en is gehoor gegeven aan de veelvuldig gemelde klachten over fout fietsgedrag. Daarnaast wordt door het college gewerkt aan een aantal andere oplossingen voor fietsknelpunten, zoals deze in de commissie van februari 2015 (Educalaan) zijn aangedragen. De daarvoor benodigde middelen zijn in deze programmabegroting niet meegenomen.

Onderzoek realisatie van een logistiek terrein ten behoeve van evenementen

Met Leisure World zijn afspraken gemaakt om te komen tot een inrichting van een voorziening op hun terrein aan de Rivierendreef. Daarmee is een aanzienlijk goedkopere oplossing gevonden voor deze problematiek. Hiervoor is een eenmalige bedrag van € 10.000 nodig voor het aanpassen van de nutsvoorzieningen. In de Kadernota 2016 hadden wij de raming nog op pm

staan. Nieuwe inzichten maken het noodzakelijk om nu bij deze programmabegroting 2016 een eenmalige raming op te nemen van € 10.000. Dit kan gedekt worden door een onttrekking uit de algemene reserve vrij aanwendbaar.

Parkeren Hondsdraf versus bereikbaarheid hulpdiensten (co-financiering BDU 50 %)

De parkeersituatie in de Hondsdraf en omgeving Hondsdraf is niet ideaal. De bereikbaarheid voor hulpdiensten is niet gewaarborgd. Dit vraagt om een aanpassing in de openbare ruimte om parkeren op andere locaties vorm te geven. Deze problemen zijn aangedragen door zowel de bewoners alsmede door de hulpdiensten. In goed overleg met de bewoners en de hulpdiensten zal gezocht worden naar een nieuwe, goed functionerende situatie. De dekking vanuit de Algemene Reserve Vrij Aanwendbaar maakt samen met de BDU (50% cofinanciering) dat er een investeringsbudget van € 50.000 beschikbaar komt.

Aanpassing onkruidbestrijding in verband met aanscherping wettelijke vereisten

Aangaande de onkruidbestrijding op straatverharding is de besluitvorming op rijksniveau nu zodanig dat gemeenten vanaf begin 2016 geen chemische middelen meer mogen gebruiken op straatverharding om het onkruid te bestrijden. Alternatieven zijn borstelen, branden, hete lucht, stomen of heet water. Gebruik van deze methoden vraagt om een andere wijze van onkruidbestrijding. Op dit moment wordt er gekeken naar deze alternatieven en welke methode(s) voor de gemeente Dronten geschikt zouden zijn. Er is hierin nog geen expliciete keuze gemaakt. Deze mechanische en thermische bestrijdingsmethoden zijn bij een gelijkblijvend beeldkwaliteitsniveau van de straatverharding echter wel veel duurder dan de chemische bestrijdingsmethode. Een eerste rapportage hierover wijst uit dat de kosten per jaar drie tot vier keer hoger uitkomen dan voorheen. Een tweede rapportage hierover wordt half september 2015 aangeleverd. In de Kadernota hadden wij de raming nog op pm staan. Nieuwe inzichten maken het noodzakelijk om nu bij deze programmabegroting 2016 een structurele raming op te nemen van € 165.000 per jaar.

Verstevinging wegbermen

De wegen in het buitengebied worden steeds meer en intensiever belast door de wijzigingen in functies van de agrarische bedrijven. Dit leidt tot meer en zwaarder transport. Hier zijn de buitenwegen niet op ingericht. Doelstelling van het college is dat de bermverstevingen in 2018 verder zijn uitgebreid, waarbij is geanticipeerd op de actuele knel- en aandachtspunten in het buitengebied in afstemming met LTO. Op dit moment is er jaarlijks € 67.400 beschikbaar voor het bestaande plan voor bermverstevingen. Met deze impuls van gemiddeld € 118.000 extra wordt verwacht dat na 2018 de grootste problemen zijn opgelost.

Op basis van inspecties en schouwen komt de volgende prioritering naar voren. Vanaf 2016 staan de volgende wegen (voorlopig) geprioriteerd:

2016: deel van de Mosselweg en mogelijk nog de Bosweg, afhankelijk van uitvoeringsplanning in 2015 en ontwikkeling Jehova's Getuigen;

2017: delen van de Elandweg en Zeebiesweg;

2018: delen van de Alikruikweg, Ansjovisweg en Visvijverweg.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Herinrichting De Noord (Energieweg – brug De Zate)

In 2016 wordt De Noord tussen de Energieweg en de brug over De Zate heringericht conform structuurvisie Hanzekwartier zo ook wordt ingespeeld op veranderingen in het gebied gelet op fiets-voetgangersstromen als gevolg van de komst van station Dronten en de bouw van de school Het Perron. Ook wordt het Ottoplein en omgeving heringericht en gereed gemaakt tot een bouwrijpe kavel. Naar verwachting wordt in 2015 voor dit project een herstructureringsubsidie door de provincie toegewezen.

Actualiseren gemeentelijk verkeers en vervoersplan (GVVP)

Het huidige GVVP is verouderd en gedateerd. In 2015 wordt een begin gemaakt met de actualisatie zo ook bestaat de wens specifiek aandacht te laten uitgaan naar de fiets in het

GVVP. In 2016 zal een aangepast plan worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Aanpassing Roggebot.

In 2018 wordt naar verwachting gestart met de vervanging van de huidige rotonde voor de brug vervangen door een ongelijkvloerse kruising met op- en afritten. Dit zal de 1^e fase van het project zijn, met nog een lage brug. Ook aan de zijde van Overijssel vinden gelijktijdig aanpassingen plaats. Deze oplossing loopt vooruit op de verplaatsing van de sluis en houdt rekening met de nog te realiseren nieuwe oeververbinding zodat de files bij knooppunt Roggebot, een belangrijke in- uitvalsweg voor Flevoland, uiteindelijk tot het verleden behoren. De 2^e fase is dat op den duur de lage brug wordt vervangen door een 7 meter hoge brug.

Passage Dronten N-23

De uitvoering van voorbereiding van de aanleg van de N23 heeft vertraging opgelopen. De vertraging is het gevolg van budgetproblemen aan de zijde van de provincie. Dit zal er toe leiden dat in 2016 gewerkt wordt aan het bestek en de verdere voorbereiding en dat de oplevering in 2018 gaat plaatsvinden.

Aanpassing Bosweg

In 2016 zal de aanpassing van de Bosweg worden gerealiseerd. De voorbereiding van deze plannen in afstemming met aanwonenden en inwoners van Swifterbant heeft in samenspraak met Dorpsbelangen in 2015 plaatsgevonden.

Parkeren

De voorbereiding van de locatie Steenbergen is gestart in 2015. Naar verwachting zal een heringerichte locatie Steenbergen in het 2^e kwartaal van 2016 worden opgeleverd. De kosten worden gedekt uit beheergelden en middelen vanuit de parkeervisie. Het parkeren bij de Helling / De Noord gaat niet in 2016 worden uitgevoerd omdat hier nog bouwontwikkelingen plaatsvinden. Wel zullen de voorbereidingen voor het ontwerp en de uitvoering in 2016 worden gestart. In 2016 worden de voorbereidingen voor herinrichting De Noord/De Helling getroffen waarna tot realisatie kan worden overgaan als de bouwontwikkelingen in het Heuvelpark zijn afgerond.

Fietsparkeren station Dronten

Na een lang voorbereidingstraject met Prorail wordt in 2015 door Prorail begonnen met de aanleg van nieuwe fietsenstalling voor ruim 400 fietsen. De huidige fietsenstalling bleek kort na de in gebruik name van de Hanzelijn al veel te klein. De stalling zal in 2016 gereed en het tekort aan stallingsplaatsen is daarmee naar verwachting opgelost.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?**2.1 Onderzoeksbudget verkenning recreatieve verbinding Swifterbant****Acties**

2.1.1 Doen van onderzoek.

2.1.2 Toetsing van de mogelijkheden.

2.1.3 Naar aanleiding van bevindingen mogelijk een voorstel voorleggen tot realisatie.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	15.000	0	0	0
Subtotaal	15.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-15.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engelvaart (vervanger A. van Amerongen)

2.2 Fietspad de Zuid**Acties**

2.2.1 Doen van onderzoek.

2.2.2 Toetsing van de mogelijkheden en kosten.

2.2.3 Naar aanleiding van bevindingen een voorstel voorleggen tot realisatie.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	300.000	0	0	0
Subtotaal	300.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-300.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engelvaart (vervanger A. van Amerongen)

2.3 Onderzoek realisatie van een logistiek terrein ten behoeve van evenementen

Acties

2.3.1 Uitwerken afspraak met Leisure World.

2.3.2 Aansluiting op nutsvoorziening.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	10.000	0	0	0
Subtotaal	10.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	- 10.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engelvaart (vervanger A. van Amerongen)

2.4 Parkeren Hondsdraf versus bereikbaarheid hulpdiensten (co-financiering BDU 50 %)

Acties

2.4.1 Afstemmen met bewoners

2.4.2 Voorstel doen dat leidt tot de oplossing van de problemen met draagvlak bij de bewoners.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	25.000	0	0	0
Subtotaal	25.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-25.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engelvaart (vervanger A. van Amerongen)

2.5 Aanpassing onkruidbestrijding in verband met aanscherping wettelijke vereisten

Acties

2.5.1 Het doen van onderzoek naar de mogelijkheden.

2.5.2 Toetsing van de mogelijkheden en varianten op de Drontense situatie.

2.5.3 Naar aanleiding van bevindingen voorstel maken met daarin de keuzes en verdere implementatie.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	165.000	165.000	165.000	165.000
Eenmalig	0	0	0	0
Subtotaal	165.000	165.000	165.000	165.000
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	0	0	0	0
Totaal	165.000	165.000	165.000	165.000

Portefeuillehouder: J. Ph. Engeltaart (vervanger A. van Amerongen)

2.6 Verstevinging wegbermen

Acties

2.6.1 Uitvoering geven aan bijgesteld programma verstevinging wegbermen.

Budgettair effect

Omschrijving:	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	113.000	90.000	151.000	0
Subtotaal	113.000	90.000	151.000	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-113.000	-90.000	-151.000	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engeltaart (vervanger A. van Amerongen)

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Indicatoren bestaand beleid							
Totaal verwacht te beheren areaal wegverharding in m2	3.264.768	3.297.415	3.330.000	3.362.500	3.395.000	3.427.500	3.460.000
Onderhoudsniveau wegen in CROW norm	CROW	CROW	CROW	CROW	CROW	CROW	CROW
Niveau straatverlichting	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm	Wettelijke norm
Gladheidbestrijding: aantal gehonoreerde schadeclaims door burgers en bedrijven, streefcijfer 0	0	0	0	0	0	0	0
Gladheidbestrijding: aantal meldingen van burgers en bedrijven, streefcijfer maximaal 100	20	16	100	100	100	100	100

Wat mag het kosten?

Programma 2						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	8.838	11.704	10.032	11.831	10.513	10.312
- nieuw beleid	0	0	628	255	316	165
Totaal lasten	8.838	11.704	10.660	12.086	10.829	10.477
Baten						
- bestaand beleid	2.135	3.935	3.030	3.201	3.412	3.043
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	2.135	3.935	3.030	3.201	3.412	3.043
Exploitatieresultaat	6.703	7.768	7.630	8.885	7.417	7.434
toevoeging aan reserve	85	79	71	71	71	71
onttrekking aan reserve	669	1.176	666	1.824	180	26
Resultaat na mutaties in reserves	6.118	6.671	7.036	7.132	7.308	7.478

Programma 3 Economische zaken

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Nota detailhandel 2002, update 2006
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)
- Kantorenvisie 2004
- Nota grondbeleid 2010
- Standplaatsenbeleid / herziening 2013
- Bestemmingsplan Buitengebied, 2007
- Koersen op karakter, 2010-2015
- Beleidsnota toerisme en recreatie, 2008
- Strategische visie Oostkant Dronten, 2010
- Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven Oostkant Dronten, 2012-2018
- Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag – Wisentweg 2012-2025

Doelen 2016

Nieuw beleid

Ontwikkeling Oostkant

De Oostkant is volop in ontwikkeling de afgelopen jaren. Naast de vele al lopende projecten worden ook de initiatieven voor bijvoorbeeld uitbreiding van bestaande ondernemingen evenals initiatieven voor nieuw vestiging in 2016 verder gefaciliteerd. Daarnaast wordt er samen met ondernemers nagedacht en gewerkt aan nieuwe knooppunten in de Oostkant waarbij duurzame verbindingen en samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan die tot meerwaarde en een economische impuls kunnen leiden. In nauwe samenwerking met Gastvrije Randmeren wordt er gewerkt aan actielijnen voor de verdere ontwikkeling en promotie van het gebied. Het programma nieuwe natuur van de provincie Flevoland wordt met ondersteuning van hen in een proces concreter gemaakt en onderzocht op haalbaarheid. De diverse gebiedspartijen en eigenaren worden hierbij betrokken.

In 2015 is het evenement 'Flevo FunFields', georganiseerd door diverse ondernemers in de Oostkant. In 2016 wordt hier een vervolg aan gegeven en wordt de organisatie en aanpak verder geprofessionaliseerd.

Voor de pleisterplaatsen is in 2015 een start gemaakt met het uitwerken van een programma van eisen om de diverse locaties in een herkenbare stijl in te richten. Een toerist/recreant kan hier als doel naar toe bewegen zoals een uitkijkpunt, uitrusten of informatie vinden. De gedachte is dat deze pleisterplaatsen zich zowel aan het water (de watersporter uitnodigen om op het land te komen kijken) als in het landschap bevinden. Met de realisatie van dergelijke pleisterplaatsen gaat een aanzienlijk bedrag gemoeid. Uitgaande van een aantal pleisterplaatsen en minimaal één toeristisch overstappunt worden de kosten geschat op € 225.000,-. Daarnaast ligt er een ontwerp van een Belevedertoren (uitkijktoren), hiervoor ligt een concept raming van € 750.000 exclusief voorbereidingskosten. Wij zijn van mening dat de kosten hiervan niet alleen door de gemeente Dronten gedragen moeten worden. Cofinanciering

vinden wij dan ook een voorwaarde. In 2016 willen we vanuit de bestaande budgetten € 75.000 beschikbaar stellen voor de pleisterplaatsen en een toeristische overstapplaats waarbij gezocht wordt naar andere bijdragen van bijvoorbeeld ondernemers om te komen tot realisatie.

Actieplan centrum

Met het Actieplan Centrum zijn we gezamenlijk en integraal aan de slag om de vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum van Dronten te verbeteren. Belangrijke leidraad voor de aanpak is de publicatie van Platform 31 "Winkelgebied van de toekomst, bouwstenen voor de publiek private samenwerking".

Wie zijn dan "wij"? Dit zijn de ondernemers in het centrum van Dronten, de Meerpaal, de grote vastgoedeigenaren en de gemeente.

Voor het programma Actieplan Centrum worden /zijn in 2015 belangrijke stappen gezet, In 2016 zal voor het centrum de reclamebelasting worden ingevoerd ten behoeve van het ondernemersfonds. De stichting is in oprichting. Momenteel wordt door de ondernemers hard gewerkt om het bestuur te formeren met werkgroepen en aan het activiteitenplan voor 2016. De realisatie van Public WIFI is aanstaande, de locatie Steenbergers wordt in 2016 definitief ingericht als parkeerterrein aan de centrumring. Planvorming voor de Walvisstraat, de Helling en De Noord (tussen de Helling en de Oeverwal) wordt ook opgepakt. Er is ook herziening van het bestemmingsplan Centrum in voorbereiding. Wij verwachten het ontwerp-bestemmingsplan in 2016 ter vaststelling aan te bieden. Daarnaast loopt nog het besluitvormingstraject van de aanpassing van het plein De Rede.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Sociaal Economische Agenda (SEA)

De Sociaal Economische Agenda is een succesvol programma waar ondernemers (verenigingen) en het onderwijs hun steentje aan bijdragen aan de 6 bij u bekende sociaal economische thema's. Ook in 2016 zetten we het programma samen met onze partners voort. Voor 2016 zijn voorsnog geen aanvullende middelen vanuit de gemeente nodig. Er is in 2015 cofinanciering aangevraagd bij de provincie voor het opknappen van de bedrijventerreinen in Swifterbant en Dronten. De middelen die ons beschikbaar worden gesteld uit cofinanciering kunnen worden ingezet voor het programma in 2016. Indien nodig kan er aanspraak gemaakt worden op de NUON gelden.

Nieuw beleid : Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

3.1 Ontwikkeling Oostkant

Acties

3.1.1 Doen van onderzoek

3.1.2 Contacten onderhouden met (recreatie)ondernemers en deze te intensiveren.

3.1.3 1^e start met realisatie van pleisterplaats (onder voorwaarde van co-financiering).

3.1.4 Het doen van gebiedspromotie (waar mogelijk aanhaken bij bestaande initiatieven)

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	Pm	0	0	0
Subtotaal	Pm	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	Pm	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: D.M. Vis

3.1 Onderzoekskosten actieplan centrum**Acties**

3.2.1 Faciliteren partijen voor uitvoering van delen van het actieplan centrum.

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	10.000	10.000	0	0
Subtotaal	10.000	10.000	0	0
Dekking:				
'- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-10.000	-10.000	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph. Engelvaart (vervanger D.M. Vis)

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestaand beleid							
Ontwikkeling van het aantal banen (basis 14.870 in 2010 en 14.910 in 2010) Groei prognose + 0,6 % (gem. 2008-2012)	15.166	15.213	15.200	15.300	15.400	15.500	15.500
Werkgelegenheidsgraad (provinciaal doel 75% in 2015) Dronten 61% in 2010 en 61% in 2011	61%	62%	62%	63%	63%	64%	64%
Aantal starters/ oprichtingen	300	Geen cijfers bekend	340	340	360	360	360
Aantal bedrijfsopheffingen	240	Geen cijfers bekend	240	240	240	240	240

Plaats op de Landelijke en Flevolandse ranglijst MKB vriendelijkste gemeente		Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland	N.v.t.	Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland	Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland	Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland	Eerste 20 landelijk en top 3 Flevoland
Verkoop bedrijventerreinen gemeentebreed	0,5 ha	0,2 ha*	2,0 ha	2,0 ha	2,0 ha	2,0 ha	2,0 ha
Verkoop bloot eigendom erfpachtgronden bedrijventerrein	0,7 ha	0,0 ha					

*In Perspectiefnota grondexploitatie 1-1-2015 herzien naar 2,0 ha. (incl. 0,5 ha. derden) op basis van raadsbesluit januari 2015.

Wat mag het kosten?

Programma 3						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	894	2.054	849	773	773	773
- nieuw beleid	0	0	10	10	0	0
Totaal lasten	894	2.054	859	783	773	773
Baten						
- bestaand beleid	389	146	146	146	146	146
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	389	146	146	146	146	146
Exploitatieresultaat	505	1.908	713	637	627	627
toevoeging aan reserve	20	16	17	17	17	17
onttrekking aan reserve	97	213	10	10	0	0
Resultaat na mutaties in reserves	427	1.711	720	644	644	644

Programma 4 Onderwijs

Algemene omschrijving

De samenleving is in beweging. Het passend onderwijs is van start gegaan en de invulling van de jeugdhulp door de gemeente heeft zijn eerste jaar achter de rug. Nieuwe onderwijsconcepten en daarbij behorende faciliteiten zo als gebouwen zijn of worden gerealiseerd.

Bij al deze ontwikkelingen speelt het onderwijs een belangrijke rol.

De scholen en voorschoolse voorzieningen bieden ieder kind wat het nodig heeft, zodat het zich optimaal kan ontwikkelen. Goed onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Gemeente, voorschoolse voorzieningen, onderwijs en jeugdhulp werken succesvol samen om jongeren zo goed mogelijk te ondersteunen bij hun ontwikkeling tot volwaardige deelnemer aan de samenleving.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Verordening leerlingenvervoer 2015
- Visie brede school (2008)
- Jeugdnota Opgroeien en Opbloeien in Dronten (2013-2017)
- Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018
- Diverse notities CJG (zie ook programma 7)
- Accommodatiebeleid 2015 e.v.

Doelen 2016

Nieuw beleid

Leerlingenvervoer

De belangrijkste doelstelling van het beleid op het terrein van leerlingenvervoer in de gemeente Dronten is het bevorderen van de zelfredzaamheid van de leerlingen. Daarbij wordt een redelijkerwijs van de ouders te verwachten inspanning gevraagd.

Dit beleid geven we handen en voeten door onder meer het project "MEE op weg", waarbij leerlingen met behulp van een OV-maatje de overstap maken van het aangepast leerlingenvervoer naar het openbaar vervoer. Naast "MEE op Weg" wordt vanaf het schooljaar 2015-2016 de app. OV-coach ingezet. Aan 10 leerlingen wordt een IPod beschikbaar gesteld waarop de app. is geïnstalleerd. Deze app. is vanzelfsprekend ook te gebruiken door leerlingen die al in het bezit zijn van een IPod, tablet of smartPhone. De app. is een geschikt hulpmiddel voor leerlingen om de overstap te kunnen maken naar het openbaar vervoer.

Verder zijn er maatregelen getroffen die de kosten van het leerlingenvervoer meer beheersbaar moeten maken, zoals:

- samenwerking met buurgemeenten door inschakeling Ommer Vervoer Bureau
- efficiëntere inrichting van het administratieve werkproces
- vanaf het schooljaar 2015-2016 wordt gewerkt met een digitaal aanvraagformulier
- opstellen van nieuwe beleidsregels die aanscherping van het beleid mogelijk maken
- goede communicatie met ouders en scholen, waarbij ouders en scholen wordt gewezen op de eigen verantwoordelijkheid.

Ondanks deze maatregelen blijven de besparingen tot nu toe achter bij de verwachtingen. Het leerlingenvervoer blijft qua financiën een openeindregeling, waardoor het moeilijk is de voorgenomen bezuinigingen ook daadwerkelijk te realiseren.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Praktijkonderwijs

In 2016 zal het centrum voor beroepsonderwijs "Het Perron" in het Hanzekwartier officieel worden geopend. Samen met Almere College en Ichthus College zal binnen het kader van het vastgestelde accommodatiebeleid gekeken worden naar de huidige achterblijvende bebouwing en de toekomst van het praktijkonderwijs. In 2016 wordt er gestart met een onderzoek op welke wijze we kinderen thuis nabij onderwijs kunnen aanbieden. Dit onderzoek wordt samen met het onderwijsveld en het samenwerkingsverband uitgevoerd. Voor elk talent een onderwijsplek in Dronten, ook voor die kinderen die nu nog dagelijks vervoerd worden naar een onderwijsplek buiten Dronten. Na vaststelling van een gezamenlijke visie van de schoolbestuurders van het primair onderwijs en de gemeente worden in 2016 verder uitwerking gegeven aan een plan van aanpak om te komen tot adequate huisvesting de komende jaren.

Onze succesvolle aanpak voor vroegtijdig schoolverlaten wordt in 2016 voortgezet en versterkt, waarbij steeds meer samengewerkt wordt met de MBO scholen en leerplicht collega's in Zwolle.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

4.1 Leerlingenvervoer

Acties

- invoeren van de app OV-coach en het beschikbaar stellen van 10 Ipods aan leerlingen
- evaluatie pilot app OV-coach in het 4e kwartaal 2016.

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	250.000	250.000	250.000	250.000
Eenmalig	0	0	0	0
Subtotaal	250.000	250.000	250.000	250.000
Dekking:				
- Geen	0	0	0	0
Totaal	250.000	250.000	250.000	250.000

Portefeuillehouder: T. van Amerongen

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestaand beleid							
Aantal basisscholen (incl. SBO)	20	20	20	20	20	20	20
Aantal leerlingen basisonderwijs (incl. SBO) *	3.985	3.826	3.886	3.909	3.764	3.726	3.707
Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs *	1.173	1.127	1.123	1.216	1.074	1.058	1.053
Aantal leerlingen katholiek basisonderwijs *	894	873	857	863	833	826	823
Aantal leerlingen PC basisonderwijs *	1.692	1.601	1.693	1.705	1.642	1.628	1.620
Aantal leerlingen gereformeerd basisonderwijs *	136	131	130	130	110	110	110

Programmabegroting 2016

Aantal leerlingen VO Almere College *	1.233	1.285	1.310	1.326	1.326	1.326	1.326
- waarvan aantal leerlingen PRO *	90	90	90	90	90	90	90
- waarvan leerlingen AZC	40	125	125	120	100	100	100
Aantal leerlingen VO Ichthus College *	1.203	1.140	1.180	1.180	1.187	1.174	1.121
Aantal kindplaatsen voor- en voerschoolse educatie	67	70	70	70	70	70	70
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; aangepast vervoer	282	259	280	250	240	230	230
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; eigen vervoer	102	137	90	130	130	130	130
Aantal deelnemers leerlingenvervoer; openbaar vervoer	94	70	60	80	90	100	100
Aantal leerlingen dat overstap maakt van aangepast naar openbaar vervoer	30	15	12	10	10	10	10
Aantal RMC (Regionaal Meld en Coördinatiepunt vroegtijdige schoolverlaters) zaken per schooljaar	47	99	45	140	150	150	150
Aantal schoolverlaters (cijfers van de vooraafgaande jaren)	75	52	50	45	40	35	30

* Bron DUO 1 oktober 2014 (schooljaar 2014/2015, de prognose (vanaf 2016) is de leerling prognose uit 2013

*1 Het aantal deelnemers wisselt tussen de jaren en binnen de jaren door ondermeer verhuizingen, veranderingen van school, nieuwe aanmeldingen etc. We zijn nu bezig nog meer kinderen met OV te laten vervoeren bijv met behulp van de OV app.

Wat mag het kosten?

Programma 4						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	6.057	6.166	5.752	5.635	5.587	5.546
- nieuw beleid	0	0	250	250	250	250
Totaal lasten	6.057	6.166	6.002	5.885	5.837	5.796
Baten						
- bestaand beleid	1.196	855	855	855	861	861
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	1.196	855	855	855	861	861
Exploitatieresultaat	4.861	5.311	5.147	5.030	4.976	4.936
toevoeging aan reserve	115	166	223	325	426	511
onttrekking aan reserve	170	50	10	10	10	10
Resultaat na mutaties in reserves	4.806	5.427	5.360	5.345	5.392	5.437

Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn

Algemene omschrijving

Het programma omvat het ontwikkelen en in stand houden van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Beleidsplan Recreatie en Toerisme, 2008-2013
- Beheerplan Stranden en Voorlanden, 2008-2017
- Groenbeleids- en beheerplan 2010-2015
- Bosbeleidsplan gemeente Dronten 2006
- Algemene Subsidieverordening
- Speelruimteplan 2007
- Erfgoedverordening 2010
- Beheerplan kunst in de openbare ruimte
- Samen in beweging, sportnota Dronten 2014-2017
- Toekomstvisie zwembaden 2015
- Cultuurvisie 2015
- Accommodatiebeleidsplan 2015 e.v.

Doelen 2016

Nieuw beleid

Aanpassing sporthal 't Dok (invaliden)

Flevostar Dronten is een sportvereniging voor mensen met en zonder beperking (sporters met een beperking, vrijwilligers en trainers met én zonder beperking). De sporthal is niet goed aangepast voor rolstoelgebruikers. Dit geldt met name voor de toegankelijkheid van de hal en de doucheruimte in de kleedkamers. Flevostar heeft de gemeente verzocht de sporthal dusdanig geschikt te maken zodat ook G-sporters hier veilig kunnen sporten. De verbeteringen moeten niet alleen worden gezien vanuit het perspectief van toegankelijkheid en gebruik van de sporthal. Ook om 't Dok snel te kunnen verlaten bij calamiteiten zijn deze verbouwingen en aanpassingen nodig.

Uitgangspunt is dat mensen zelfstandig moeten kunnen functioneren in de samenleving. Sociale contacten zijn hierbij heel belangrijk. De gemeente Dronten is een gemeente waar alle inwoners ongeacht hun leeftijd of fysieke gesteldheid, op een verantwoorde, sociale en laagdrempelige wijze, aan enige vorm van bewegen en sportbeoefening kunnen doen. Dit resulteert er mogelijk in dat er minder beroep wordt gedaan op zorg en hulpverlening.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Ontwikkeling MFG Swifterbant

Op 1 april heeft de Stichting de Oeverwal haar plannen ten aanzien van het MFG Swifterbant gepresenteerd en onderbouwd met visie, draagvlak en financiën. Om tot een daadwerkelijke realisatie te komen dient er een opdrachtgever/exploitant voor 30 sociale huurwoningen te komen. OFW heeft inmiddels aangegeven geen rol te kunnen spelen voor het totale programma van 30 woningen. Deze verkregen input wordt meegenomen bij in het in beeld brengen en

uitwerken van alternatieven. De gemeente zal hierbij haar regierol mogelijk verbreden. Gezamenlijk met het bestuur van de Stichting De Oeverwal worden tevens de andere vervolgstappen besproken en in gang gezet. Hierbij blijft de gemeente in de ondersteunende rol en blijft de ontwikkeling een initiatief van de lokale Swifterbantse gemeenschap. Een lijn zoals deze ook het recentelijk door de gemeenteraad vastgestelde accommodatiebeleid is beschreven.

Ontwikkeling fase 2 MFG Biddinghuizen

De stichting en gemeente hebben na de presentatie van het haalbaarheidsonderzoek intensief samen gewerkt aan een verdere uitwerking van het commitment van partijen, de exploitatie en de financiering van MFG 2. Bij deze uitwerking wordt het vastgestelde accommodatiebeleid betrokken. Het resultaat hiervan is/wordt aan de raad aangeboden waarna in 2016, na goedkeuring raad verder wordt gewerkt aan het plan van uitvoering om te komen tot daadwerkelijke realisatie van fase 2. In het plan van uitvoering wordt een definitieve keuze gemaakt voor eigendom, beheer en exploitatie van MFG 2.

Toekomst zwembaden

Er is een toekomstvisie voor de drie gemeentelijke zwembaden opgesteld. Aan de hand hiervan is in mei door de raad besloten nader onderzoek te verrichten naar een kleine nieuwbouw-variant van zwembad Overboord. Er is een klankbordgroep opgericht waarin de gebruikers zijn vertegenwoordigd. Doelstelling is om te komen tot een kleiner nieuw zwembad in een zodanig concept dat deze breed wordt gedragen. Ook is besloten om beide buitenzwembaden in de kernen Biddinghuizen en Swifterbant open te houden en nader te onderzoeken welke vormen van burgerparticipatie mogelijk zijn. Zowel dorpsbelangen Biddinghuizen als Swifterbant worden nauw betrokken bij de toekomstvisie. Tot slot is besloten om de huur- en exploitatieovereenkomst binnensportaccommodaties inclusief de zwembaden te verlengen met 2 jaar tot en met 31 december 2018. Met de huidige exploitant worden hierover goede afspraken gemaakt.

Sportbeleid

De pijlers van het sportbeleid zijn: ontspanning en ontmoeting, volksgezondheid en citymarketing. In relatie tot de eerste twee pijlers zijn met name de buurtsportcoaches in Dronten van groot belang. Zij bieden volop activiteiten aan voor alle doelgroepen en de buurtsportcoaches leggen de verbinding tussen scholen, sportverenigingen en welzijnsinstellingen. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij de sociale wijknetwerken bij de uitwerking van de Dronter Koers. Ook in 2016 gaan we door met de buurtsportcoaches. Voor de jaren vanaf 2017 zal een voorstel 'hoe verder met de buurtsportcoaches' opgesteld worden. Het Nederlands Clubkampioenschap wielrennen (tijdrijden) vindt ook na 2015, in 2016 en 2017 in Dronten plaats. In november 2014 is hiervoor een overeenkomst tussen de KNUW, de wielervereniging en de gemeente Dronten ondertekend. Hiermee wordt Dronten nadrukkelijk op de (wiel) kaart gezet.

In 2016 gaat de gemeente Dronten zich bezinnen op de uitvoering van de gemeentelijke taken op het terrein van sport. De exploitatie van de gemeentelijke sportaccommodaties is door de gemeente uitbesteed aan commerciële partijen. Onderzocht wordt of de oprichting van een sportbedrijf voor Dronten in de toekomst mogelijkheden biedt de taken op het gebied van sport beter of efficiënter uit te voeren.

Cultuur

Eind 2005 / voorjaar 2016 wordt het document "De kracht van cultuur. Cultuurvisie gemeente Dronten 2015" aangeboden. Na het vaststellen van de cultuurvisie zal in 2016 worden nagegaan in hoeverre de visie kan worden gevolgd door beleidsmaatregelen en een uitvoeringsprogramma.

Erfgoedwet

De nieuwe Erfgoedwet (beoogde ingangsdatum 1 januari 2016) vervangt een aantal bestaande wetten en regelingen op het terrein van het behoud van cultureel erfgoed. Voor het beschermen

van monumentale gebouwen verandert de Erfgoedwet de bestaande praktijk niet. Op dit gebied blijft de oude Monumentenwet van kracht tot de komst van de Omgevingswet (verwacht in 2018). Met de Omgevingswet zal monumentenzorg een integraal onderdeel worden van de zorg voor de fysieke leefomgeving. De vergunningverlening voor zowel de monumentale gebouwen als de archeologische monumenten wordt dan een verantwoordelijkheid van het college. Door de komst van de Erfgoedwet is wel een technische aanpassing van de lokale Erfgoedverordening nodig.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

5.1 Aanpassing sporthal 't Dok

Acties

5.1.1 Beschikbaar stellen van € 33.000 om in 2016 sporthallen 't Dok zodanig aan te passen dat G-sporters hier veilig kunnen sporten.

Budgettaire effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	33.000	0	0	0
Subtotaal	33.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-33.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J.Ph. Engeltaart (vervanger A. van Amerongen)

Indicatoren / kengetallen bestand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestand beleid							
Aantal ha dorpsbossen	180	180	180	180	180	180	180
Kosten in stand houden dorpsbossen per inwoner van Dronten	€ 7,50	€ 7,50	€ 7,20	€ 7,20	€ 7,20	€ 7,20	€ 7,20
Kosten onderhoud dorpsbossen per m2 per jaar	€ 0,17	€ 0,17	€ 0,16	€ 0,16	€ 0,16	€ 0,16	€ 0,16
Aantal recreatiebedrijven in Dronten	± 55	± 55	± 55	± 55	± 55	± 55	± 55
Aantal dorpshuizen	2	2	2	2	2	2	2
Aantal speelplaatsen	120	120	120	120	120	120	120
Gemiddelde kosten per speelplaats	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
Gemiddeld aantal speeltoestellen per speelplaats	5	5	5	5	5	5	5
Aantal bibliotheekvestigingen	3	3	3	3	3	3	3
Aantal leden bibliotheek totaal	14.725	13.939	13.500	13.400	13.400	13.400	13.400

Aantal leden bibliotheek 0-18 jaar	9.173	8.835	8.300	8.700	8.700	8.700	8.700
Percentage bevolking lid bibliotheek	35,6%	34,5%	34%	34%	34%	34%	34%
Omvang collectie	70.094	62.300	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Aantal voorstellingen grote zaal de Meerpaal	53	46	40	40	40	40	40
Bezettingsgraad grote zaal de Meerpaal	42%	45%	50%	50%	50%	50%	50%
Aantal voorstellingen kleine zaal de Meerpaal	21	17	20	20	20	20	20
Bezettingsgraad kleine zaal de Meerpaal	54%	47%	60%	60%	60%	60%	60%
Aantal binnensportaccommodaties	11	12	12	13	13	13	13
Aantal buitensportcomplexen	4	4	4	4	4	4	4
Aantal zwembaden	3	3	3	3	3	3	3
Aantal sportverenigingen gebruik makend van gem. binnensportaccommodaties	20	20	20	20	20	20	20
Aantal ha openbaar groen	230,5	230,5	235	237	237	237	237
Kosten in stand houden openbaar groen per inwoner van Dronten	€ 55	€ 55	€ 54	€ 55	€ 55	€ 55	€ 55
Kosten onderhoud openbaar groen per m2 per jaar	€ 1,0	€ 1,0	€ 0,95	€ 0,95	€ 0,95	€ 0,95	€ 0,95

Wat mag het kosten?

Programma 5						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	16.686	16.206	15.085	14.898	14.817	14.766
- nieuw beleid	0	0	33	0	0	0
Totaal lasten	16.686	16.206	15.118	14.898	14.817	14.766
Baten						
- bestaand beleid	3.296	2.475	2.443	2.412	2.381	2.350
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	3.296	2.475	2.443	2.412	2.381	2.350
Exploitatieresultaat	13.390	13.731	12.674	12.486	12.436	12.416
toevoeging aan reserve	1.423	699	651	651	651	651
onttrekking aan reserve	1.687	2.180	1.263	1.050	1.027	1.000
Resultaat na mutaties in reserves	13.125	12.250	12.062	12.087	12.060	12.067

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op bijstandsverlening, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Daarnaast vallen binnen dit programma de drie transities (Participatie, Jeugd (exclusief Centrum Jeugd en Gezin) en AWBZ) en het programmabureau dat de transities aanstuurt en coördineert.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Notitie Vormgeving CJG (2010)
- Notitie Doorontwikkeling CJG (2011)
- Beleid Toezicht en Handhaving kinderopvang (2014)
- Visie Dronten@work
- Visie op begeleiding, ondersteuning en persoonlijke verzorging.
- Visie Participatie 2012-2014
- Verordening handhaving Sociale Zaken (2013).
- Beleidskaders herstructurering sociale werkvoorziening (2012)
- Ontwikkelingsvisie en aanpak wijk- en buurtbeheer 2011-2015.
- Beleidsplan Transities Sociaal Domein 2015-2018
- Startdocument transformatie jeugdzorg "jeugd in beeld, opvoeding gedeeld", (2013)
- Visie op de jeugdhulp in Dronten 2014-2017 "Handen uit de mouwen!" (2013)
- Notitie Toegang en Werkwijze Sociaal Domein Dronten (2014)
- Beleidsplan Jeugdwet (2014)
- Verordening Jeugd (2014)
- Jeugdnota "opgroeien en opbloeien in Dronten 2013-2017"
- Diverse verordeningen

Doelen 2016

Nieuw beleid

Impact

Voor 2016 is er een bedrag van € 180.000 extra gereserveerd. Voor de inhoudelijke discussie verwijzen wij u naar de bestaande ontwikkelingen "transities Sociaal domein" in dit programma. Hier wordt uitgebreid op de uitvoering van de participatiewet ingegaan. Impact is hier een onderdeel van.

Zelfstandigenloket Flevoland (ZLF)

Vanaf 2010 is er voor de uitvoering van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz) een bedrag van ongeveer € 60.000 begroot.

Alleen in 2013 is er naast de € 60.000 nog € 50.000 begroot voor de uitvoering van schuldhulpverlening voor zelfstandigen.

De werkelijke kosten vanaf 2010 waren als volgt:

2010: € 241.000

2011: € 113.000

2012: € 66.000

2013: € 213.000

2014: € 356.000

2015: begroot is € 311.000

De hoogte van het Bbz is sterk conjunctuur gevoelig. Van 2010 tot en met 2013 zijn de tekorten opgevangen uit de recessiemiddelen.

Vanaf 2014 zijn deze middelen vervallen en is het tekort verder opgelopen. Uitgaande van het huidige beeld wordt een afname op korte termijn nog niet verwacht. Dit ongeacht de inzet van het ZLF op het gebied van voorlichting en preventie.

Economisch herstel is in het algemeen in de bijstand veelal pas na twee jaar merkbaar.

Met betrekking tot de uitvoering van het Bbz ziet de gemeente en ook de uitvoerder van de regeling (het Zelfstandigenloket Flevoland) momenteel dat:

a. het aantal ondernemers dat een beroep doet op de regeling toeneemt en

b. de kosten voor schuldhulpverlening toenemen.

Gezien het historische en huidige perspectief wordt voorgesteld om structureel een bedrag bij te ramen voor de uitvoering van het Bbz.

Op dit moment werkt het ZLF, samen met de deelnemende gemeenten, aan een plan voor integrale aanpak voor de schuldenproblematiek van (ex) zelfstandigen. Daarnaast wordt uitgegaan dat er vanaf 2017 een geleidelijk economisch herstel intreedt. Dit maakt het reëel om een afbouw in de kosten naar de toekomst op te nemen.

Om toch vinger aan de pols te houden zullen wij jaarlijks opnieuw kijken of het financieel perspectief juist is ingeschat.

Vluchtelingenwerk.

Elk jaar wordt de gemeenten door het rijk een wettelijk verplichte taakstelling opgelegd voor een aantal te huisvesten statushouders. Het aantal te huisvesten statushouders is de afgelopen jaren sterk gestegen. Van 11 in 2012 naar 70 in 2015. Gezien de stijging in de afgelopen jaren is te verwachten dat de taakstelling voor 2016 hoger (rond de 90) gaat uitkomen.

Om de benodigde maatschappelijke begeleiding te kunnen bieden om de statushouders te kunnen begeleiden is er voor 3 jaren (2016 tot en met 2018) een budget van € 20.000 per jaar nodig.

AMIF-aanvraag; (Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds)

In mei heeft het college een AMIF (Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds) aanvraag voorlopig ingediend. De subsidieaanvraag ondersteunt activiteiten die erop gericht zijn om de doelgroep statushouders vanaf het moment van binnenkomst in de gemeente blijvend te motiveren, activeren en de benodigde taalvaardigheden bij te brengen, met als doel het tot stand brengen van een positief integratieproces. Hiermee willen we voorkomen dat statushouders te lang langs de kant van de maatschappij staan. Indien de aanvraag niet wordt toegekend gaat de gemeente de activiteiten in de aanvraag toch uitvoeren zij het niet in volle omvang. Zie hiervoor het raadsvoorstel van september 2015.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Transitie Sociaal Domein

Sinds 1 januari 2015 zijn we als gemeente verantwoordelijk voor bijna alle ondersteuning aan mensen die het alleen niet (helemaal) redden op het gebied van werk en inkomen, zorg, welzijn, opvoeding en jeugdhulp. Om al deze taken zo goed mogelijk uit te kunnen voeren werkt de gemeente Dronten volgens de Dronter Koers. Door de aanpak volgens de Dronter Koers werkt de gemeente met haar partners integraal, vraag- en resultaatgericht. Zo willen we samen betere en op de behoefte afgestemde zorg leveren aan onze inwoners (maatwerk).

Zoals ook in de Drieluik Sociale Visie is beschreven, vormt participatie de motor van de samenleving. Om de participerende maatschappij te faciliteren is het concept 'Vraag Elkaar' uitgerold in de gemeente Dronten. Met Vraag Elkaar kunnen inwoners op een laagdrempelige

manier informele ondersteuning vragen en aanbieden. Via WijSamen hebben Drontenaren op een positieve manier kennis kunnen maken met allerlei initiatieven uit de Drontense samenleving. Mensen die hierdoor geïnspireerd zijn geraakt kunnen via de website van Vraag Elkaar concreet een dienst vragen of aanbieden.

De raad heeft als kader meegegeven dat de transities binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen budgettair neutraal moeten worden uitgevoerd. Daarbij is in de risicoparagraaf als kanttekening geplaatst het reeds bestaande tekort op de exploitatie van het SW-bedrijf IMpact en de dekking van de personeelskosten voor de uitvoering van de wettelijke taken van de Participatiewet. In de programmabegroting 2015 heeft de gemeenteraad besloten om voor de periode 2015-2017 een bestemmingsreserve te creëren die als buffer kan dienen in de aanloopfase. Er bestaat namelijk nog (grote) onzekerheid over het feit of de budgetten in 2016 en verder toereikend zijn.

Inmiddels is het rijk bezig om voor de Wmo en de Jeugdwet nieuwe objectieve verdeelmodellen te ontwikkelen. Deze worden naar verwachting vanaf 2016 stapsgewijs doorgevoerd. De invoering van de objectieve verdeelmodellen levert voor Dronten een extra risico op. Weliswaar stijgt het budget voor de Wmo licht, maar voor de Jeugdwet en de Participatiewet worden we geconfronteerd met forse extra kortingen. In de risicoparagraaf en in de tekst hieronder wordt hier per transitie verder op ingegaan.

Omdat we bij het schrijven van de programmabegroting nog onvoldoende beeld hebben van de resultaten over 2015 kunnen we hier nog niet aangeven of het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (deels) aangepast moet worden. Voor de Participatiewet (BUIG) zijn in juni al wel aanvullende maatregelen voorgelegd aan de raad. Dit vanwege de voorlopige korting die op basis van het objectief verdeelmodel BUIG (inkomensdeel WWB) is doorgevoerd.

Bij de vierde voortgangsrapportage Transitie Sociaal Domein (over het derde kwartaal) verwachten we meer zicht te hebben op de effecten en resultaten in 2015. Het beeld van 2015 zal worden afgezet tegen het bijgestelde financiële kader uit de meicirculaire. Indien nodig komen we met een apart raadsvoorstel waarin we aanvullende maatregelen zullen presenteren. Planning: commissie en raad eind 2015 / begin 2016.

Transitie Wmo 2015

Met de invoering van de Wmo 2015 is de gemeente vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor onder andere begeleiding en ondersteuning van inwoners met een zogenaamde AWBZ indicatie. Voor de nieuwe taken hebben we in 2015 een bedrag ontvangen van circa € 4.221.000 (meicirculaire 2015). Vanaf 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. De raad is hierover eind april per brief geïnformeerd. De meicirculaire levert het volgende beeld op:

Wmo	gemeentefonds	beleidsplan	Verschil
Huidig 2015	€ 4.284.247	€ 4.313.472	€ 29.225
Meicirculaire 2015	€ 4.221.268	€ 4.313.472	€ 92.204
Meicirculaire 2015: 2016	€ 4.508.235	€ 4.373.861	- € 134.374
Meicirculaire 2015: 2017	€ 4.443.003	€ 4.435.095	- € 7.908
Meicirculaire 2015: 2018	€ 4.278.205	€ 4.497.186	€ 218.981

Meerjaren perspectief Wmo **zonder** correctie Wet langdurige zorg (Wlz)

Wmo	gemeentefonds	beleidsplan - Wlz	Verschil
Huidig 2015	€ 4.192.043	€ 4.221.268	€ 29.225
Meicirculaire 2015	€ 4.221.268	€ 4.221.268	0
Meicirculaire 2015: 2016	€ 4.508.235	€ 4.281.657	-€ 226.578
Meicirculaire 2015: 2017	€ 4.443.003	€ 4.342.891	-€ 100.112
Meicirculaire 2015: 2018	€ 4.278.205	€ 4.404.982	€ 126.777

Meerjaren perspectief Wmo **met** correctie Wet langdurige zorg (Wlz)

Zoals beschreven in de raadsbrief eind april heeft het rijk een terechte correctie doorgevoerd,

omdat een doelgroep met zware zorg niet is overgeheveld naar de Wmo, maar onder de Wet langdurige zorg (Wlz) is komen te vallen. Deze correctie verloopt budgettair neutraal. Na correctie zien we dat het beschikbare budget voor de Wmo licht stijgt komende jaren. In hoeverre de daling in 2018 doorgezet wordt, moet komende jaren duidelijk worden. Afgezet tegen de kortingen die het rijk vanaf 2015 heeft opgelegd, is de noodzaak om 'om te buigen' onverminderd groot en blijft de ingezette lijn van het beleidsplan overeind. Ter illustratie: De huishoudelijk hulp is in 2015 gekort met 30,5% (vanaf 2016 korting van 40%). De begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf zijn met 11% gekort. De persoonlijke verzorging is met 15% gekort. De inkomensondersteuning (ivm het afschaffen van de Wtcg/CER gelden) is met 70% gekort. Op de overige taken die worden overgeheveld vindt geen korting plaats.

Bij de doorontwikkeling van de Wmo 2016 blijven we kiezen we voor een innovatieve aanpak: we willen graag de kansen van deze transitie duurzaam benutten. Deze keuze is ingegeven vanuit de ambitie om het sociaal domein in Dronten efficiënter en effectiever vanuit de vraag en het perspectief van inwoners te blijven in te richten.

Transitie jeugdhulp

Voor de nieuwe taken van de Jeugdwet ontvingen we in 2015 een bedrag van € 12.373.103 (meicirculaire 2015). Vanaf 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd. De raad is hierover eind april per brief geïnformeerd. De meicirculaire levert het volgende beeld op:

Jeugdwet	gemeentefonds	beleidsplan	Verschil
Huidig 2015	€ 12.911.379	€ 12.911.379	0
Meicirculaire 2015	€ 12.373.103	€ 12.911.379	€ 538.276
Meicirculaire 2015: 2016	€ 10.891.047	€ 12.187.744	€ 1.296.697
Meicirculaire 2015: 2017	€ 10.063.082	€ 11.425.060	€ 1.361.978
Meicirculaire 2015: 2018	€ 9.484.692	€ 11.425.060	€ 1.940.368

Meerjaren perspectief Jeugdwet **zonder** correctie Wet langdurige zorg (Wlz)

Jeugdwet	gemeentefonds	beleidsplan - WLZ	Verschil
Huidig 2015	€ 12.373.103	€ 12.373.103	0
Meicirculaire 2015	€ 12.373.103	€ 12.373.103	0
Meicirculaire 2015: 2016	€ 10.891.047	€ 11.649.468	€ 758.421
Meicirculaire 2015: 2017	€ 10.063.082	€ 10.886.784	€ 823.702
Meicirculaire 2015: 2018	€ 9.484.692	€ 10.886.784	€ 1.402.092

Meerjaren perspectief Jeugdwet **met** correctie Wet langdurige zorg (Wlz)

Alhoewel de korting minder zwaar uitpakt dan bij de introductie van het nieuwe verdeelmodel verwacht, zien we een extra korting op de Jeugdwet oplopend tot bijna anderhalf miljoen. Deze korting komt bovenop de al doorgevoerde korting oplopend tot 15% in 2018. In totaal is in 2018 sprake van een korting van ruim 23%, 8% meer dan de raming in de meerjarenbegroting.

Zoals ook in het beleidsplan omschreven zetten we actief in op preventie om zware (en kostbare) zorg in de curatieve sfeer zoveel mogelijk te voorkomen. Dit beleid zal de komende jaren gehandhaafd blijven. Hoewel de extra korting op het budget door vertaald wordt naar zowel de lokale jeugdhulp (preventie en ondersteuning) als de regionale jeugdhulp (hulp), blijkt uit de meerjarenbegroting dat naar verhouding het budget voor regionale hulp afneemt en het budget voor lokale jeugdhulp toeneemt.

De extra ombuiging moet ook zichtbaar worden in het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van ondersteuning en hulp. De streefgetallen in het beleidsplan Sociaal Domein zullen op basis van het nieuwe meerjarenperspectief bijgesteld worden.

Invoering participatiewet

Naast een bezuiniging op de BUIG waar de raad al over geïnformeerd is, blijkt uit de

meicirculaire dat het rijk ook forse kortingen doorvoert op het Participatiebudget; zowel het onderdeel re-integratie, als het onderdeel Wsw. Deze kortingen waren niet voorzien en we zijn aan het analyseren waar het rijk deze kortingen op baseert.

Re-integratie			
	gemeentefonds	beleidsplan	Verschil
Huidig 2015	€ 1.035.731	€ 1.069.000	€ 33.269
Meicirculaire 2015	€ 1.016.241	€ 1.069.000	€52.759
Meicirculaire 2015: 2016	€ 912.644	€ 1.075.000	€ 162.356
Meicirculaire 2015: 2017	€ 844.588	€ 1.084.000	€ 239.412
Meicirculaire 2015: 2018	€ 811.653	€ 1.130.000	€ 318.347

WSW			
	gemeentefonds	beleidsplan	Verschil
Huidig 2015	€ 2.105.010	€ 2.149.000	€ 43.990
Meicirculaire 2015	€ 2.131.294	€ 2.149.000	€ 17.706
Meicirculaire 2015: 2016	€ 2.003.700	€ 2.049.000	€ 45.300
Meicirculaire 2015: 2017	€ 1.842.236	€ 1.942.000	€ 99.764
Meicirculaire 2015: 2018	€ 1.692.320	€ 1.839.000	€ 146.680

In juni heeft de raad zijn zienswijze gegeven op de aanvullende maatregelen als gevolg van minder inkomsten uit de BUIG. De vraag ligt nu voor of de korting op het Participatiebudget aanleiding geeft tot andere dan de reeds voorgestelde maatregelen. Dit hangt mede af van de resultaten in 2015 (zie voortgangsrapportages Transitie Sociaal Domein). Indien dit het geval is zal daarvoor een separaat raadsvoorstel worden opgesteld. Planning: eind 2015 / begin 2016. Vanaf 2015 zijn we verantwoordelijk voor een grotere én complexere doelgroep met de samenvoeging van de Wwb, Wsw en een groot deel van de Wajong. De doelstelling is om iedereen met arbeidsvermogen naar werk toe te leiden, bij voorkeur regulier werk. Om alle doelgroepen te ondersteunen is het, gezien de financiële druk van de uitvoering Wsw op het participatiebudget, nodig om de uitvoering van de Wsw om te vormen. Samen met de gemeente Kampen zijn we op 7 juli 2015 een onderzoek gestart dat moet leiden tot de keuze voor een nieuwe uitvoeringsstructuur WSW/Participatiewet. Deze omvorming moet een gunstig effect hebben op de kosten van de Wsw zodat er voldoende middelen in het Participatiebudget overblijven om de overige doelgroepen te activeren naar werk of een andere vorm van participatie. Hierbij zullen ook de tekorten uit de meicirculaire worden meegenomen. In het beleidsplan is uitgegaan dat de omvorming van de WSW vanaf 2017 een positief effect (invulling moet geven aan het oplossen van het tekort dat in het beleidsplan is opgenomen) zou moeten opleveren in de begroting van het beleidsplan voor de Participatiewet.

Uitvoering WSW; IMPact

Bij de kadernota 2016 hebben wij voorgesteld om voor het jaar 2016 rekening te houden met een mogelijke extra bijdrage van € 180.000. Dit op basis van de ervaringen van 2015. Nu laat het zich aanzien dat het jaar 2015 zich positiever ontwikkeld dan ten tijde van het opstellen van de kadernota 2016. Daarnaast zijn de gemeente Kampen en wij bezig met het opstellen van een business case met het doel uitvoering van de nieuwe participatiewet binnen de huidige kaders. Wij verwachten de uitkomsten van de business case in de eerste helft van 2016. Impact heeft tot op heden nog geen begroting 2016 ingediend. Onze gemeentelijke bijdrage 2016 fixeren wij op het bedrag van 2015. Wij vinden het wel raadzaam om op dit moment voor het jaar 2016 een bedrag te reserveren van € 180.000 voor mogelijk negatieve resultaten aangezien er geen begroting 2016 van Impact is en de uitkomsten van de business case nog onbekend zijn. Daarnaast zijn wij nog volop in gesprek met de partijen om tot een goede uitvoering van de participatiewet te komen waarbij de huidige financiële kaders het uitgangspunt zijn. Uit deze voorgestelde reservering moeten partijen geen rechten ontleenen één en ander is afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken en de business case.

Werkgeverscontactteam en regionale samenwerking

Voor 2016 geldt dat er verder uitvoering gegeven zal worden aan het beleidsplan Participatiewet en de verordeningen. Belangrijk onderdeel hiervan is het voortzetten van het inmiddels stevig gepositioneerde lokale werkgeverscontactteam en de regionale samenwerking in het Werkbedrijf met de gemeenten, UWV en VNO/NCW, FNV en CNV. Samen met de werkgevers en ondernemersvereniging worden werkplekken gevonden voor de doelgroep van de Participatiewet en garantiebannen ingegeven vanuit het sociaal akkoord (zie ook: www.dewerkplek.nu). Het financiële kader van de Participatiewet is krap en gaat gepaard met risico's. Deze worden in de risicoparagraaf samen met de beheersmaatregelen verder toegelicht.

Het college heeft het voornemen uitgesproken om over te stappen naar de arbeidsmarktregio Zwolle. De definitieve stappen voor een toetreding zijn voorzien na besluitvorming van de raad met de vraag om in te stemmen en nadat met betrokken partijen alle relevante aspecten goed hebben afgestemd, de benodigde instemming hebben verkregen, de ontvlechting van de taken die uitgevoerd worden in de arbeidsmarktregio Flevoland helder hebben en de mogelijke risico's en financiële aspecten afdoende in kaart hebben gebracht.

Integraal jeugdbeleid

De gemeente vervult een regierol als het gaat om het thema veiligheid en vrije tijd bij jongeren. Samen met de politie, de buurtsportcoaches, de straathoekwerkers en de jongerenwerkers wordt geprobeerd een passend aanbod aan activiteiten en voorzieningen te realiseren waardoor overlast door jongeren op een preventieve wijze wordt tegengegaan. Genoemde partijen werken samen in het JIT (Jeugd Interventie Team). Voor 2016 blijft matiging van het alcohol- en middelengebruik één van de speerpunten van het beleid. Samen met de buurtsportcoaches wordt daarnaast gewerkt aan een gezonde leefstijl onder jongeren.

In 2015 is een start gemaakt met een integrale aanpak van radicaliserende (moslim)jongeren. Vertegenwoordigers van scholen, jongerenwerk, politie, het AZC en gemeente hebben tot nu toe vooral geïnvesteerd in kennisvergroting en signaalherkenning. In 2016 wordt de maatregelenmatrix verder ontwikkeld en geïmplementeerd, zodat alle betrokken partijen weten wat er preventief en repressief aan maatregelen genomen moet worden als de situatie hier om vraagt.

Armoedebeleid

In 2015 is het beleidsplan armoede voor de komende vier jaar vastgesteld. Er is met dit beleidsplan een aantal nieuwe bouwstenen voor het armoedebeleid geïntroduceerd welke in 2016 nader vorm krijgen. Het beleid is gepositioneerd als onderdeel van de Dronter koers. Bij de ondersteuning van inwoners wordt de situatie of probleem van de persoon integraal benaderd. Armoede is een probleem dat bijna nooit op zichzelf staat maar samenhangt met andere problemen. De samenleving en gidsen in de wijknetwerken spelen hierbij een belangrijke rol. Preventief wordt de komende jaren structureel ingezet op jongeren, zelfstandigen en allochtonen middels gerichte voorlichting. Daarnaast wordt samen met maatschappelijke instellingen meer ingezet op vroeg signalering om armoede en schulden te voorkomen. Inwoners met een minimuminkomen kunnen aanspraak maken op een collectieve zorgverzekering en de toegang tot de toegankelijkheidsbijdrage voor maatschappelijke participatie is laagdrempelig georganiseerd door de invoering van een pas voor inwoners van Dronten. Om de maatschappij verder te betrekken in de ondersteuning van mensen met een laag inkomen worden vrijwilligersinitiatieven vanuit de samenleving gestimuleerd. Dit sluit aan op het uitgangspunt van de Dronter koers om samenleving en inwoners meer te betrekken bij ondersteuning van anderen in die samenleving.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

6.1 Impact

Acties

6.1.1 Op basis van de nog op te leveren begroting 2016 door IMPact zal het bestuur van het Werkvoorzieningschap IMPact verzoeken om maatregelen te treffen die er op gericht zijn het exploitatietekort te verkleinen.

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	Pm	Pm	Pm	Pm
Eenmalig	180.000	0	0	0
Subtotaal	180.000	Pm	Pm	Pm
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-180.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: D.M. Vis

6.2 Zelfstandigen Loket Flevoland

Acties

6.2.1 Monitoren van het beroep op het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	60.000	60.000	60.000	60.000
Eenmalig	190.000	140.000	90.000	40.000
Subtotaal	250.000	200.000	150.000	100.000
Dekking:				
- Alg. reserve vrij aanwendbaar	-190.000	-140.000	-90.000	-40.000
Totaal	60.000	60.000	60.000	60.000

Portefeuillehouder: P. van Bergen

6.3 Vluchtelingenwerk

Acties

6.3.1 Door middel van subsidie aan en een overeenkomst met Vluchtelingenwerk zorgen we ervoor dat de maatschappelijke begeleiding aan statushouders uitgevoerd wordt. Tussentijds wordt gerapporteerd door Vluchtelingenwerk en na een jaar wordt de subsidie verantwoord.

Budgettair effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	20.000	20.000	20.000	Pm
Subtotaal	20.000	20.000	20.000	0
Dekking:				
- Bestemmingsreserve sociaal domein	-20.000	-20.000	-20.000	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: P. van Bergen

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid							
	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestaand beleid							
Afgehandelde aanvragen snelbalie	235						
Aantal uitkeringsgerechtigden IOAW	16	25	28	30	32	33	33
Aantal uitkeringsgerechtigden IOAZ	4	3	4	5	5	5	5
Aantal uitkeringsgerechtigden Participatiewet	570	595	662	684	698	716	716
Aantal aanvragen toegankelijkheidsfonds minimabeleid	565	763	780	780	785	785	785
Aantal aanvragen inkomenstoeslag	-	371	360	365	365	370	370
Gemiddelde kosten per toekenning inkomenstoeslag	-	354	350	350	350	355	355
Aantal aanvragen bijzondere bijstand	1.184	844	885	900	900	905	905
Gemiddelde kosten per toekenning bijzondere bijstand	251	545	619	650	650	650	650
Aantal aanvragen duurzame gebruiksgoederen ouderen (* regeling vervalt in bijzondere bijstand)	39	45	0	0	0	0	0
Aantal kinderdagverblijven	9	10	10	10	10	10	10
Totaal aantal kindplaatsen op de kinderdagverblijven	294	330	330	330	330	330	330
Aantal locaties van buitenschoolse opvang	15	14	14	14	14	14	14
Totaal aantal plaatsen op de buitenschoolse opvang	647	537	550	550	550	550	550
Aantal gastouders	106	102	110	110	110	110	110
Aantal kindplaatsen bij gastouders	472	458	470	470	470	470	470
Aantal aanvragen WMO collectief vervoer	373	344	380	390	390	400	400
Aantal aanvragen WMO vervoersvoorzieningen	127	112	115	115	120	120	120
Aantal aanvragen WMO rolstoelen	130	88	90	85	80	80	80
Aantal aanvragen WMO woonvoorzieningen	144	102	98	100	105	105	105
Aantal aanvragen WMO huishoudelijke ondersteuning	542	400	370	360	350	350	350
Aantal huishoudens die gebruik maken van	880	690	700	710	715	715	715

huishoudelijke ondersteuning							
Gemiddelde kosten per huishouden aan huishoudelijke ondersteuning in euro's per 4 weken	252	306	310	315	320	320	320
Gemiddeld aantal uren per huishouden voor huishoudelijke ondersteuning per jaar	112	125	135	140	140	140	140
Aantal rolstoelen die in omloop zijn per 1 januari	331	340	335	330	325	325	325
Aantal scootmobielen die in omloop zijn per 1 januari	252	240	235	230	225	225	225
Aantal aanvragen WMO maatwerk begeleiding	-	-	384	384	384	384	384
Aantal inwoners met een WMO voorziening ZIN	-	-	1.183	1.183	1.183	1.183	1.183
Aantal inwoners met een WMO voorziening PGB	-	-	693	693	693	693	693
Aantal jeugdigen met ondersteuning (ZIN)	-	-	377	342	308	274	274
Aantal jeugdigen met ondersteuning (PGB)	-	-	126	114	103	91	91
Aantal jeugdigen met J-GGZ (ambulant)	-	-	502	457	411	365	365
Aantal jeugdigen met regionale hulp (overig)	-	-	183	183	183	183	183
Aantal nieuwkomers en statushouders	22	37	70	90	90	90	90
Aantal peuterspeelzalen	8	8	8	8	8	8	8
Totaal aantal peuterplaatsen op de peuterspeelzalen *	602	192	192	192	192	192	192
Gemiddelde gemeentelijke subsidie/bijdrage per peuter	404	500	500	500	500	500	500

*Sinds kort werken we met een nieuwe definitie van "peuterplaats": het maximum aantal kinderen dat gelijktijdig in een peuterspeelzaal kan worden opgevangen (i.p.v. het maximum aantal kinderen dat op jaarbasis in een peuterspeelzaal kan worden opgevangen). Het totaal aantal peuters dat op jaarbasis kan worden opgevangen lijkt door de nieuwe definitie gedaald, maar blijft in werkelijkheid hetzelfde.

Wat mag het kosten?

Programma 6						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	26.439	43.719	39.714	38.482	37.587	37.478
- nieuw beleid	0	0	450	270	170	100
Totaal lasten	26.439	43.719	40.164	38.752	37.757	37.578
Baten						
- bestaand beleid	14.551	9.911	10.054	10.054	10.054	10.054
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	14.551	9.911	10.054	10.054	10.054	10.054
Exploitatieresultaat	11.889	33.807	30.110	28.698	27.703	27.524
toevoeging aan reserve	1.566	971	648	648	648	648
onttrekking aan reserve	2.040	1.779	390	160	110	40
Resultaat na mutaties in reserves	11.414	33.000	30.368	29.186	28.240	28.132

Programma 7 Volksgezondheid

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op centra jeugd en gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunning-verlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats. Een goed niveau van gezondheidszorg, zowel op lichamelijk als op geestelijk vlak, toegankelijk voor elke leeftijdscategorie, is van wezenlijk belang voor het welbevinden van mensen en het functioneren van de (lokale) samenleving.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Gemeenschappelijke regeling Gezondheidsdienst Flevoland
- Wet Publieke Gezondheid
- Toekomstvisie Begraafplaats Dronten (2006)
- Gezondheidsnota 2014-2017
- Notitie Vormgeving CJG (2010)
- Notitie Doorontwikkeling CJG (2011)
- Algemene Subsidieverordening 2010
- Handhavingsbeleidsplan
- Uitvoeringsnota Handhaving
- Windbeleid 2012
- Verbreed Gemeentelijk Riolering Plan 2011-2015
- Stedelijk Waterplan 2006
- Beleidsnota Duurzaam Dronten (2012-2016)

Doelen 2016

Nieuw beleid

Bijdrage programmabureau wind Flevoland (5 jaar a € 90.000 per jaar)

In samenwerking met de gemeente Zeewolde is een subsidieaanvraag ingediend voor het verkrijgen van EFRO-subsidie voor het instellen van een projectbureau Wind, dat vanaf 2016 operationeel dient te zijn. Het projectbureau zal de gemeenten Dronten en Zeewolde ondersteunen bij het daadwerkelijk realiseren van de windparken. Ook deze gemeente dragen een dergelijke bijdrage bij aan het projectbureau. De taken van het projectbureau zijn o.a.:

- Het zorgdragen voor het opstellen van de benodigde overeenkomsten, onderzoeken, vergunningen e.d.;
- Het opstellen van een gezamenlijke strategie en het (mede)voeren van de onderhandelingen met de initiatiefnemers;
- Het samen met de initiatiefnemers en de gemeenschap uitwerken van participatievoorstellen zoals windfondsen ter vergroting van de acceptatie en het draagvlak voor windenergie
- Meedenken, coördineren en uitvoering geven aan de externe communicatie rondom de afzonderlijke windparken en ook project overstijgend;
- Vanuit de belangen van de gemeenten/provincie meedenken en sparren bij het opstellen van de Rijksinpassingsplannen en het uitvoeren van de daaruit voortkomende acties;

Kennis en ervaring van het projectbureau:

- Het vanuit kennis en ervaring adviseren van de gemeenten bij het realiseren van de beoogde windparken;
 - Het inbrengen van de juridische kennis en ervaring op het gebied van privaatrecht;
 - Het inbrengen van kennis en ervaring met betrekking tot omgevingsvergunningen en bijbehorend onderzoek, inclusief project-MER;
- Het projectbureau wordt ingesteld voor 5 jaar, te beginnen op 1 januari 2016 tot 31 december 2020.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Afvalinzameling en reiniging.

De landelijke doelstellingen voor scheiding van afval en hergebruik van grondstoffen zijn aangescherpt; het afvalscheidingspercentage van 65% in 2015 is opgetrokken naar 75% in 2020. Om deze doelstelling te realiseren is een trendbreuk nodig in zowel de wijze van inzamelen - door introductie van nieuwe inzamelconcepten - als het bewustmaken van de burger om het afval beter te scheiden en daarmee te komen tot een maximaal hergebruik van waardevolle grondstoffen. Daarnaast kan het inbouwen van prikkels een goede ondersteuning zijn om de nieuwe doelstelling te realiseren.

In 2015 wordt onderliggend beleid geformuleerd en vindt oriëntatie plaats op de te maken keuzes voor nieuwe inzamelconcepten. Vervolgens zal in 2016 een start worden gemaakt met de invoering van de nieuwe inzamelconcepten, ondersteund door een gerichte communicatie met de inwoners.

Realiseren van de trendbreuk vergt investeringskosten in de inzamel infrastructuur maar zal ook baten kennen in lagere verwerkingskosten en opbrengsten van diverse fracties. De kosten worden verrekend in de afvalstoffenheffing inclusief de daarbij behorende voorziening

De in 2015 ingevoerde afvalstoffenbelasting op verbranden van huishoudelijk restafval en grof huishoudelijk restafval is in het tarief afvalstoffenheffing opgenomen.

Uitvoering gezondheidsbeleid 2014- 2017.

We willen dat alle inwoners van Dronten zolang mogelijk gezond blijven, hiertoe creëren we met het gezondheidsbeleid randvoorwaarden. Concrete uitwerking van gezondheidsbeleid vindt plaats in aanpalende beleidsvelden. In 2016 wordt er specifiek ingezet op de realisatie van het versterken van de zorgketen rond de dementie. In 2015 zijn we gestart met extra aandacht en acties gericht op alcoholmatiging, in 2016 worden deze aandacht voortgezet, maar gaan we ook extra inzetten op het terugdringen van drugsgebruik.

Nieuw beleid: Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

7.1 Bijdrage programmabureau wind Flevoland 5 jaar a € 90.000 per jaar

Acties

7.1.1 Verstrekken van een bijdrage aan het programmabureau Wind.

Budgettaire effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	90.000	90.000	90.000	90.000
Eenmalig	0	0	0	0
Subtotaal	90.000	90.000	90.000	90.000
Dekking:				
- Algemene reserve NUON vrij aanwendbaar	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph Engelvaart (vervanger P. van Bergen)

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestaand beleid							
Aantal controles handhaving drank- en horecawet	21	35	45	45	45	45	45
Percentage hercontrole & vervoltraject	5	5	0	5	5	5	5
Dekkingsgraad aansluitingen op de route gemeentelijke ophaaldienst	97%	97%	97%	97%	97%	97%	97%
Frequentie huis aan huis kernen ophalen restafval en groenafval (buitengebied geen groenafvalinz.)	2-w	2-w	2-w	2-w	2-w	2-w	2-w
Frequentie huis aan huis ophalen papier kernen/ resp. buitengebied	4/5-w	4/5-w	4/5-w	4/5-w	4/5-w	4/5-w	4/5-w
Frequentie huis aan huis ophalen papier buitengebied	10-w	10-w	10-w	10-w	10-w	10-w	10-w
Frequentie huis aan huis kernen ophalen plastic (geen plastic inzameling buitengebied)	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w
Frequentie afvoer ingezameld glas en textiel via brengcontainers	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w	1-w
Ingezameld restafval (via container) in ton	8.300	7.980	7.900	7.500	7.000	6.000	5.000
Ingezameld gft (via container) in ton	4.800	4.550	4.900	4.950	5.000	5.000	5.000
Dekkingspercentage tarieven afvalstoffenheffing	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Dekkingsgraad aansluitingen woningen op gemeentelijke riolering	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Dekkingsgraad bedrijven op gemeentelijke riolering	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Aantal vergunningen milieubeheer	15	14	13	OFGV	OFGV	OFGV	OFGV
Aantal bodemsaneringen	15	13	13	OFGV	OFGV	OFGV	OFGV
Aantal uitrukken gemeente inzake ongediertebestrijding	36	15	20	36	36	36	36
Gemiddeld aantal begraafactiviteiten per jaar	100	100	100	100	100	100	100
Gemiddelde kosten per inwoner GGD	17,00	17,57	17,50	17,30	17,20	17,20	17,20

Wat mag het kosten?

Programma 7						
Baten en lasten (x € 1.000,00)						
	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	9.215	8.604	8.457	8.673	8.861	9.128
- nieuw beleid	0	0	90	90	90	90
Totaal lasten	9.215	8.604	8.547	8.763	8.951	9.218
Baten						
- bestaand beleid	8.085	7.531	7.546	7.833	8.053	8.313
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	8.085	7.531	7.546	7.833	8.053	8.313
Exploitatieresultaat	1.130	1.073	1.001	931	898	905
toevoeging aan reserve	50	10	10	60	10	10
onttrekking aan reserve	206	30	90	90	90	90
Resultaat na mutaties in reserves	974	1.053	921	901	818	825

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde beleidsnota's:

- Vigerende bestemmingsplannen
- Geactualiseerde woonvisie
- Gemeentelijke Bouwverordening
- Welstandsnota 2013
- Nota grondbeleid 2010
- GEO-visie Dronten 2011
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)

Doelen 2016

Nieuw beleid

Hanzekwartier (herinrichting de Noord)

Momenteel is een herinrichtingsplan voor De Noord in voorbereiding. Het betreft het deel van De Noord inclusief de rotonde met de Oeverloper tot aan de rotonde met de Energieweg/De Morinel. De hoofdrijbaan, de groenstroken, de verlichting en het voet/fietspad aan de oostzijde worden geheel vernieuwd. Het plan ligt letterlijk en figuurlijk in het verlengde van de gewijzigde De Noord tussen het station en de Dronerringweg. Dat deel van De Noord is in 2012 verbeterd. Het plan voor dit deel van De Noord is ook ter uitvoering van de structuurvisie Hanzekwartier. Hierbij zal ook de oude inrichting met verhardingen van het Ottoplein wordt opgeheven. Hiermee wordt dit deel van het Hanzekwartier tot uitgeefbaar terrein gemaakt.

Op dit moment worden de kosten ingeschat op ca. € 1.1. miljoen. Er zullen gereserveerde onderhoudsgelden worden ingezet, echter dit herinrichtingsplan gaat het regulier onderhoud ver te boven. De gemeente is in overleg met de provincie voor een subsidieaanvraag op basis van de regeling Herstructureringsprojecten bedrijventerreinen/werklocaties. Met de te verwachten cofinanciering (subsidie) van € 325.000 vanuit de provincie en onderhoudsgelden denken wij de werkzaamheden voor het genoemde aanvullende bedrag (€ 300.000) uit te kunnen voeren. De uitvoering voorzien wij voor het jaar 2016.

Bestaande ontwikkelingen die doorlopen in 2016

Bouwgrondexploitatie

De zware jaren achter ons latend zien we op de woningmarkt bestendige tekenen van herstel. Dit betekent onder meer dat we verwachten dat ook het dieptepunt bereikt is voor wat betreft de opbrengsten van onze grondexploitaties. Het is echter ook zo dat voor een aantal exploitaties, bv De Gilden, De Graafschap, Scholenzone Hanzekwartier en Poort van Dronten, nog steeds sprake is van een nog groot te realiseren deel van de geprognostiseerde opbrengst. In het Hanzekwartier wordt de realisatie van de Havenkade en bebouwing aan het Koning Willem Alexanderplein onderzocht met ontwikkelaars.

De Gilden / Het Palet.

In 2016 vinden in De Gilden op tal van plaatsen bouwwerkzaamheden plaats. Na de crisis op de woningmarkt laat de markt nu weer duidelijk een stijgende lijn zien. In 2016 wordt het Bastion project aan de rand van fase 2 voltooid en zal naar verwachting de bouw een groot rijwoningen project starten aan de spoorzone (30). De ruimtelijke procedure om de bouw van 8 oeverwoningen in de centrale wateras mogelijk te maken wordt begin 2016 afgerond waarna de woningen in verkoop gaan. De particuliere kavels die door de crisis niet aan de markt konden worden afgezet zijn in 2015 via projectontwikkelaars met succes op de markt gebracht waardoor in 2016 ook de nog ontbrekende delen in De Gilden fase 2 woonrijp kunnen worden gemaakt. Het segment dat duidelijk achterblijft betreft de twee onder één kap woningen. In 2016 moet worden gezien of er voldoende perspectief in een aantal van deze projecten zit of dat er, in overleg met de ontwikkelaars, beter kan worden besloten tot een herontwikkeling?

Doordat de bouw nu weer gestaag vordert wordt in 2016 de stap naar Het Palet gemaakt. De aanleg van landschappelijke casco wordt doorgezet en de verwachting is dat de eerste koop-/realisatieovereenkomsten worden gesloten. De aanleg van het casco, als verbindend openbaar groen, vergt een voorinvestering ter grootte van circa € 1 mln.

De planning is erop gericht dat het gebied van Het Palet dat bedoeld is voor traditionele woningbouw (gelijk aan het aanbod van De Gilden) op 1 januari 2017 bouwrijp is. Op die manier kan er sprake zijn van een doorlopende bouwstroom zonder dat er een vertraging ontstaat door de overstap van De Gilden naar Het Palet. Een aantal maanden eerder (1 september 2016) zal een gebied bouwrijp zijn dat het mogelijk maakt om de succesvolle Wisentzone (vrij kavels en welstandsarm) nogmaals een vervolg te geven.

Omgevingswet

Naar verwachting zal de Omgevingswet in 2018 in werking zal treden. Als organisatie zullen we hierop in moeten spelen. Vanuit de VNG wordt de volgende planning aangegeven:

2016: verdieping en verbreding

2017: voorbereiding en verandering

2018: realisatie en verankering

Het is niet uitgesloten dat er voor de implementatie van de wet onderzoeks- of uitvoeringsbudget noodzakelijk is. In eerste instantie zal dit zoveel mogelijk uit bestaande budgetten gefinancierd worden. Mocht het noodzakelijk zijn dan zal er in de komende (financiële) rapportages extra aandacht aan dit onderwerp worden besteed.

Wonen / Woonvisie

Ook in Dronten trekt de woningmarkt aan. We zien zowel in de nieuwbouw als bestaande markt een stijging van het aantal verkopen. In eerste instantie vooral in het starterssegment maar geleidelijk aan ook in het midden- en dure segment. Ook het aantal inwoners laat weer een positieve ontwikkeling zien. Hier ligt uiteraard een relatie met de aantrekkende economie c.q. woningmarkt. Zoals in 2013 met de raad afgesproken wordt eind 2015 een nieuwe Woonvisie opgesteld (afronding 1e kwartaal 2016) waarin o.a. deze ontwikkelingen verder worden uitgediept. Niet uitgesloten is dat voor onderzoeksvraagstukken c.q. uitvoeringsactiviteiten budget nodig is. Op dit moment kunnen wij dit nog niet concreet aangeven.

Per 1 juli is de nieuwe Woningwet van kracht. Hierin is onder andere geregeld dat woningcorporaties naar redelijkheid moeten bijdragen aan de gemeentelijke volkshuisvestelijke opgave, zoals vastgelegd in een actuele Woonvisie. Het jaar 2015 is een overgangsjaar ; in 2016 moet de corporatie voor 1 juli 2016 “een bod uitbrengen” op de nieuwe Woonvisie. De Woonvisie moet hiervoor het kader bieden.

Nieuw beleid : Wat willen we bereiken, wat gaan we ervoor doen en wat mag het kosten?

8.1 Hanzekwartier (herinrichting de Noord)

Acties

8.1.1 Hanzekwartier , herinrichting De Noord

Budgettaire effect:

	2016	2017	2018	2019
Structureel	0	0	0	0
Eenmalig	300.000	0	0	0
Subtotaal	300.000	0	0	0
Dekking:				
- Algemene reserve vrij aanwendbaar	-300.000	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

Portefeuillehouder: J. Ph Engelvaart (vervanger A. van Amerongen)

Indicatoren / kengetallen bestand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestand beleid							
Integrale kaart volgens Basisregistratie grootschalige Topografie	75%	78	81	84	87	90	93
Nieuwbouwproductie woningbouw volgens de woonvisie	57	174	138	188	225	275	275
Aantal vestigers uit andere gemeenten ¹	2.610	2.615	2.500	2.500	2.550	2.600	2.600
Aantal vertrekkers naar andere gemeenten ²	3.009	2.897	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Aantal afgegeven bouwvergunningen per jaar	257	265	300	350	350	350	350
Dekkingspercentage tarieven bouwvergunningen	66%	100%	66%	66%	66%	66%	66%
Aantal toetsingen welstand per jaar	200	255	200	200	200	200	200

¹ Aantal inwoners per 1 juli 2015: 40.575 (groei + 191). Voor 2015 is aannemelijk dat de groei hoger uitkomt dan de in de Kadernota vermelde 207, ondanks een relatief hoog sterftecijfer in het eerste half jaar 2015. Het CBS signaleert hiervoor een samenhang met de langdurige griepgolf afgelopen winter. Voor 2016 en verder gaan wij uit van een natuurlijke groei van gemiddeld ruim 200 per jaar. Voor de migratie streven wij naar een stabilisering van het huidige aantal vertrekkers (eerste half jaar 2015: 1.278) en een voorzichtige stijging van het aantal vestigers (eerste half jaar 2015: 1.476).

² Voor 2013 was een onjuist aantal vertrekkers (2.118) cq. vertrekkers (1.544) vermeld; dit is nu aangepast

Wat mag het kosten?

Programma 8

Baten en lasten (x € 1.000,00)

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	8.094	6.509	6.421	6.409	6.407	6.395
- nieuw beleid	0	0	300	0	0	0
Totaal lasten	8.094	6.509	6.721	6.409	6.407	6.395
Baten						
- bestaand beleid	2.060	3.680	4.147	4.147	4.148	4.149
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	2.060	3.680	4.147	4.147	4.148	4.149
Exploitatieresultaat	6.034	2.829	2.574	2.262	2.259	2.246
toevoeging aan reserve	185	2.178	79	79	79	79
onttrekking aan reserve	3.214	1.164	300	0	0	0
Resultaat na mutaties in reserves	3.005	3.842	2.353	2.340	2.338	2.325

Programma 9 Algemeen (WOZ, kosten heffing en invordering belastingen, stelposten, saldi kostenplaatsen en saldo begroting/rekening)

Algemene omschrijving

Onder dit programma valt de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken, de heffing en invordering van belastingen (exclusief de baten), niet aan andere programma's, c.q. het overzicht algemene dekkingsmiddelen toe te rekenen lasten en baten.

Vastgestelde beleidsnota's:

- De uitvoering van de Wet WOZ is geregeld in de Wet Waardering Onroerende Zaken en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten
- Diverse verordeningen op het gebied van belastingen en retributies.

Doelen 2016

Nieuw beleid

Het programma Algemeen bevat geen nieuw beleid voor de jaren 2016 en verder.

Lopende projecten uit eerdere jaren:

- Geen.

Indicatoren / kengetallen bestaand beleid

	2013 rek	2014 rek	2015 begr	2016 begr	2017 begr	2018 begr	2019 begr
Indicatoren bestaand beleid							
Gewogen gemiddeld rentepercentage leningen gemeente in %	4,13	4,11	4,09	4,06	4,03	4,00	4,00
Aantal afdelingen binnen gemeente	9	9	9	9	9	9	9
Aantal locaties waar gemeentepersoneel is gehuisvest	2	2	2	2	2	2	2
Percentage rentetoerekening aan eigen financieringsmiddelen	4,5%	4,5%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%
Basis rekenrente gemeente bij financiële vraagstukken	4,5%	4,5%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%	4,0%

Wat mag het kosten?

Programma 9

Baten en lasten (x € 1.000,00)

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Lasten						
- bestaand beleid	3.596	1.483	1.367	2.142	2.921	4.057
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	3.596	1.483	1.367	2.142	2.921	4.057
Baten						
- bestaand beleid	260	1.192	1.244	1.243	1.243	1.242
- nieuw beleid	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	260	1.192	1.244	1.243	1.243	1.242
Exploitatieresultaat	3.335	291	123	899	1.678	2.815
toevoeging aan reserve	176	109	109	109	109	109
onttrekking aan reserve	624	218	180	253	127	60
Resultaat na mutaties in reserves	2.888	182	52	755	1.660	2.864

Algemene dekkingsmiddelen, raming onvoorzien en mutaties reserves

Dit programma geeft inzicht in de algemene dekkingsmiddelen. Het betreft met name de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting en de algemene uitkering uit het gemeentefonds, dividend, het saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen. De genoemde heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de middelen die vrij besteedbaar zijn. Daarna wordt aandacht besteed aan de post onvoorzien en de mutaties uit de reserves die verwerkt zijn in de begroting en de bij de Kadernota 2016 aangegeven mutaties ten aanzien van de algemene dekkingsmiddelen.

Nieuw beleid

In deze programmabegroting 2016 is rekening gehouden met nieuw beleid ten aanzien van de precario op kabels en leidingen (meeropbrengst van de belasting), de gevolgen van het verplichte schatkistbankieren met ingang van 2019 waar de huidige deposito bij een particuliere bank vrijvalt (in de toekomst minimaal rendement op overtollige liquiditeiten) en extra opbrengsten onroerende zaakbelastingen windmolens..

Financieel is onderstaande meegenomen in deze programmabegroting.

	2016	2017	2018	2019
Precario op kabels en leidingen	- 302.000	- 302.000	- 302.000	- 302.000
Gevolgen schatkistbankieren	0	0	0	375.000
Extra opbrengsten onroerende zaakbelastingen windmolens	Pm	Pm	Pm	Pm
Totaal	- 302.000	- 302.000	- 302.000	73.000

Voor een uitgebreide toelichting op het nieuwe beleid verwijzen wij u naar de Kadernota 2016.

a. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

Algemene dekkingsmiddelen	realisatie 2014	begroting 2015	2016	2017	2018	2019
Lokale heffingen:						
onr.Zaakbelastingen	8.504.000	8.829.000	8.969.000	9.181.000	9.413.000	9.663.000
Rijksbijdrage COA	0	246.000	246.000	246.000	246.000	246.000
Hondenbelasting	280.000	281.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Toeristenbelasting	1.004.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000
Forensenbelasting	149.000	229.000	182.000	182.000	182.000	182.000
Precariobelasting	915.000	923.000	915.000	915.000	915.000	915.000
Algemene uitkering GF *	38.418.000	31.269.000	32.849.000	32.814.000	33.051.000	33.594.000
Integratie uitkering sociaal domein	0	22.200.000	20.536.000	19.413.000	18.487.000	18.369.000
Overige financiële middelen	98.000	97.000	97.000	97.000	97.000	97.000
Dividenden						
- dividend Huisvuilcentrale	0	0	0	0	0	0
- dividend Vitens	368.000	372.000	357.000	342.000	327.000	311.000
- dividend Alliander	339.000	339.000	339.000	339.000	339.000	339.000
- dividend Nuon Energy	255.000	221.000	225.000	0	0	0
Bespaarde rente reserves	3.883.000	3.635.000	3.472.000	3.472.000	3.472.000	3.472.000
Totaal	54.213.000	69.678.000	69.509.000	68.323.000	67.851.000	68.510.000

* de teruglopende algemene uitkering tussen 2014 en 2015 wordt voornamelijk veroorzaakt door de integratieuitkering WMO oud (HH verzorging en de eenmalige bijdrage bommenregeling in 2014

Toelichting:

Lokale heffingen

De lokale heffingen zoals hiervoor geraamd worden nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering is geraamd op basis van de informatie zoals aangegeven in de zogenaamde meicirculaire 2015. Zoals u kunt constateren blijft de algemene uitkering na 2016 redelijk stabiel. De transitie van het sociaal domein is met ingang van 2015 apart weergegeven.

Integratie uitkering sociaal domein

De integratie uitkering sociaal domein bestaat uit de onderdelen jeugd, participatie, WMO taken nieuw en WMO taken oud (huishoudelijke verzorging). Met ingang van 2016 zijn de nieuwe verdeelmethodeken verwerkt in de begroting.

Overige financiële middelen

Tot de raming behoort de garantstellingprovisie van de HVC.

Dividenden

Tot deze raming behoren de dividenden van HVC, Vitens, Nuon en Alliander. Het neerwaartse verloop heeft te maken met de verkoop van de Nuon aandelen in tranches tot en met 2015.

Bespaarde rente reserves

Verwijzend naar de Staat van reserves en voorzieningen is op basis van de gecalculeerde rente over de standen aan het begin van het jaar de rente aan de reserve toegevoegd c.q. ingezet als dekkingsmiddel voor de exploitatie. De aan de exploitatie toegerekende rente is onder deze omschrijving verantwoord. Voor een inhoudelijke toelichting ten aanzien van het beleid op reserves en voorzieningen verwijzen wij u naar de nota reserves en voorzieningen welke in uw raad van september 2009 is behandeld. De herziening / actualisatie van de nota reserves en voorzieningen is gepland voor het 4e kwartaal 2015.

b. Raming onvoorzien

Onvoorzien eenmalig

Om onverwachte uitgaven (van incidentele aard) te kunnen opvangen, is in de begroting een raming onvoorzien opgenomen, gebaseerd op € 3,50 per in. De raming onvoorzien bedraagt voor het jaar 2016 € 142.000 Dit bedrag is gebaseerd op het uitgangspunt van € 3,50 per inwoner.

Onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken.

De achterblijvende economische ontwikkeling in onder andere de gelden die de gemeente ontvangt via uitkeringen van het Rijk hebben tot gevolg dat het zeer moeilijk is om middelen vrij te spelen voor structureel onvoorziene zaken zonder daadwerkelijke keuzes (lees bezuinigingen) te maken.

c. Mutaties in reserves

De exploitatie van de gemeente Dronten wordt beïnvloed door stortingen in reserves en onttrekkingen uit reserves. Het BBV geeft aan dat het resultaat van de exploitatie onderverdeeld moet worden in een resultaat voor bestemming en in een resultaat na bestemming. Het verschil in beide is dat in het resultaat na bestemming de mutaties in de reserves is meegenomen. De mutaties in reserves zijn een gevolg van vastgesteld beleid.

Een min teken geeft een positief resultaat aan

	Omschrijving	Bedrag
1	Resultaat exploitatie voor bestemming	234.000
2	Mutatie in reserves	
	- stortingen in reserves (inclusief bespaarde rente)	2.579.000
	- onttrekkingen uit reserves	-/- 3.741.000
2	Resultaat na bestemming (positief)	-/- 928.000

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

a. Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

- Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane.
- Kostendekkendheid van tarieven en leges.
- De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen niet meer dan de aanpassing voor de inflatiecorrectie. Uitgangspunt hierbij is dat voor 2016 uitgegaan wordt van een inflatiecijfer van 1,4 % (*gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden (loonkosten 2,0% + prijzen derden 0,80 %): 2*)).
- Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken.
- De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2015 inclusief aangenomen moties en amendementen en vastgestelde ombuigingsvoorstellen.

Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- De diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

b. De geraamde inkomsten

De lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2016:

Opbrengsten Soort heffing	realisatie 2014	begroting 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019
Onroerende zaakbelastingen	8.504.000	8.829.000	8.969.000	9.181.000	9.413.000	9.663.000
Afvalstoffenheffing	4.028.000	3.792.000	3.880.000	3.982.000	4.095.000	4.221.000
Rioolrechten	2.586.000	2.461.000	2.565.000	2.689.000	2.821.000	2.963.000
Leges:						
- Burgerzaken	662.000	609.000	609.000	609.000	609.000	609.000
- Bouw vergunningen	1.509.000	797.000	1.097.000	1.097.000	1.097.000	1.097.000
- Overige leges	pm	pm	pm	pm	pm	pm
(Water)toeristenbelasting	1.004.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000
Forensenbelasting *	149.000	229.000	182.000	182.000	182.000	182.000
Marktgelden *	19.000	33.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Grafrechten	241.000	316.000	320.000	320.000	320.000	320.000
Hondenbelasting	280.000	281.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Openbare orde en veiligheid	46.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Precariobelasting	915.439	923.000	915.000	915.000	915.000	915.000
Totaal lokale heffingen	19.943.439	19.332.000	19.912.000	20.350.000	20.827.000	21.345.000

* de geraamde opbrengsten 2015 zijn hoger ivm kohieren oude jaren

c. Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelastingen

Wij stellen voor om de onroerende zaakbelastingen trendmatige te verhogen met 1,4 % (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 2,00 % + prijzen derden 0,8 %) : 2).

Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Met ingang van het jaar 2007 worden de onroerende goederen jaarlijks opnieuw getaxeerd (wettelijke verplichting). Op basis van deze gegevens worden de tarieven als volgt:

Omschrijving	Percentage 2015	Verhogingen	Percentage 2016
Gebruikersbelasting	0,1742 %	Trend 1,4 %	0,1766 %
Eigenarenbelasting:			
- dient in hoofdzaak tot woning	0,1593 %	Trend 1,4 %	0,1615 %
- dient niet in hoofdzaak tot woning	0,2097 %	Trend 1,4 %	0,2126 %

NB: bovenstaande percentages zijn onder voorbehoud omdat de waardeontwikkeling van de onroerende goederen ertoe kan leiden dat de percentages aangepast moeten worden om dezelfde OZB opbrengst te kunnen genereren.

Afvalstoffenheffing

Evenals voorgaande jaren wordt ook voor 2016 uitgegaan van een kostendeckingspercentage van 100 %. Er is voor gekozen een trendmatige verhoging van 1,4 % (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 2,00 % + prijzen derden 0,8 %) : 2). De tarieven afvalstoffenheffing 2015 bedragen € 241,20 per huishouden in het binnengebied en op € 213,60 per huishouden in het buitengebied.

Rioolheffing

Het rioolrecht wordt vastgesteld in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan. Voor het jaar 2015 bedraagt de heffing € 139,80. Uit het rioolbeheersplan blijkt dat het tarief 2016, naast de inflatiecorrectie, verhoogd moet worden met 2,25 %. Naast de verhoging voortvloeiende uit het GRP stellen wij voor de tarieven trendmatig aan te passen met 1,4 % ((gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden (loonkosten 2,00 % + prijzen derden 0,8 %) : 2). Bovenstaand verwerkt te hebben komt het tarief rioolrechten daarmee in 2016 op € 144,90.

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting was in 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. Voor 2016 wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd. Het tarief 2016 is afhankelijk van de volumegroei opbrengst toeristenbelasting zoals deze is geraamd bij de begroting 2012, 2013, 2014 en 2015. Deze opbrengstgroei is besproken met de recreatieondernemers. Indien de volumegroei in opbrengst niet gehaald wordt dan zal de hoogte van het tarief toeristenbelasting afgeleid worden van de door de gemeente geraamde opbrengst 2016 in de begroting 2015. Wij gaan ervan uit dat de overnachtingen gehaald worden. Dit zal in de loop van 2015 officieel worden bevestigd door de aangifte van de diverse belastingplichtigen. Op basis van deze gegevens stellen wij voor het tarief te handhaven op een bedrag van € 0,95 per persoon per overnachting onder voorwaarden dat de geraamde volumegroei voor het jaar 2016 gehaald wordt. Er wordt afgezien van het toepassen van een trendmatige groei voor het jaar 2016.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2016 stellen wij voor de tarieven trendmatig te verhogen met 1,4 %. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2016 te betalen belasting tussen € 131,00 en € 606,00.

Marktgeden

In de begroting 2016 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven 1,4%.

Grafrechten

Voor de begraafrechten wordt uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 1,4 % (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 2,00 % + prijzen derden 0,8 %) : 2). Voor 2016 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven: begraafrecht wordt € 820,00; begraafplaatsrecht wordt € 1.353,00, grafrecht voor 20 jaar wordt € 892,00 gedenktekenrecht wordt € 338,00 (steen op een graf), recht aanleg grafkelder € 988,00.

Hondenbelasting

Ook voor de hondenbelasting stellen wij voor om de tarieven trendmatig te verhogen met 1,4 %. De belasting voor de eerste hond komt daarmee in 2016 op € 65,70 en voor iedere volgende hond op € 110,70. Kennels betalen € 289,60 (alle tarieven inclusief afronding/hantering maandtarief).

Leges/ Tarieven

Ook voor de leges en tarieven geldt het uitgangspunt van een trendmatige verhoging met 1,4 %. Uitgezonderd de wettelijk voorgeschreven tarieven. Uit praktische overwegingen worden afrondingen toegepast. Wettelijk vastgestelde tarieven worden aangepast aan de in dat kader toegestane mutaties.

d. Aanduiding lokale lastendruk

Eén van de uitgangspunten in de gemeente Dronten de laatste jaren is dat de ombuigingsoperatie in principe geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger in de gemeente Dronten zal opleveren. Dit is de afgelopen jaren gelukt. Ook dit jaar kunnen wij stellen dat wij geen extra lasten (buiten de reguliere trendmatige verhogingen voor inflatiecorrectie) bij de burgers neerleggen. Als wij het over de lastendruk voor de burgers hebben dan spreken wij over de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit zijn de belastingen die bij iedere huishouding worden geheven. Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 250.000 is de belastingdruk voor een huishouden als volgt:

Belastingsoort	2015	2016 incl verhoging GRP excl trendmatig	2016 incl verhoging GRP en trendmatig
Afvalstoffenheffing	241,20	241,20	244,80
Rioolrechten	139,80	142,95	144,60
Onroerende-zaakbelasting			
- Eigenaar woning (waarde € 250.000)	419,25	419,25	425,25
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	381,00	384,15	389,40
Totaal lastendruk (met eigen woning)	800,25	803,40	814,65

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaald (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Zoals uit de tabel blijkt stijgt de belastingdruk voor 2016. Dit komt door trendmatige stijging van 1,4 %. Daarnaast is er een verhoging die voortvloeit uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

e. Beschrijving kwijtscheldingbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de volgende heffingen: afvalstoffenheffing, rioolrechten en hondenbelasting (voor wat betreft de eerste hond). Door de aanscherping van het rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In 2009 is het beleid over weerstandsvermogen in de nota risicomanagement vastgesteld. In 2010 is organisatie breed een risico-inventarisatie gehouden. Vanaf 2010 worden de risico's halfjaarlijks geactualiseerd. Voor zover de aangeleverde risico's een financieel gevolg hebben en door de concerncontroller zijn beoordeeld zijn deze opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf. Ten tijde van het opstellen van de programmabegroting 2016 zijn een aantal risico's ten opzichte van de begroting 2015 en de jaarrekening 2014 gewijzigd. In 2014 is besloten de actualisatie van de nota risicomanagement uit te stellen naar 2015. Dit in verband met de nieuwe taken in het Sociaal Domein. De actualisatie wordt in het 2^e halfjaar 2015 uitgevoerd. Conform het vastgelegde beleid wordt in 2016 halfjaarlijks in de managementrapportage gerapporteerd over de aanpak van de belangrijkste risico's.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Dronten om niet-reguliere kosten die, onverwacht en substantieel zijn, op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en risico's waarvoor noch voorzieningen zijn getroffen noch verzekeringen zijn afgesloten.

De paragraaf weerstandsvermogen delen wij op in de volgende elementen:

- weerstandscapaciteit;
- risico-inventarisatie;
- relatie benodigde en beschikbare weerstandcapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- a. een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- b. een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Ad a. Incidentele componenten

De incidentele componenten van de weerstandscapaciteit bestaan uit:

1. het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve en de bestemmingsreserves;
2. de post onvoorzien eenmalig;
3. de stille reserves.

1. Vrij aanwendbare deel van de algemene reserve en de bestemmingsreserves

De algemene reserve is opgedeeld in een algemene reserve vrij aanwendbaar en een algemene reserve niet vrij aanwendbaar. Voor deze opdeling is gekozen om inzichtelijk te maken wanneer aanwending van de reserves budgettaire consequenties heeft. De totale stand van de algemene reserves (exclusief grondbedrijf) bedraagt per 1 januari 2016:

Stand van de algemene reserves per 1-1-2016	
Omschrijving	Saldo
Algemene reserve vrij aanwendbaar	8.960.000
Algemene reserve niet vrij aanwendbaar	5.272.000
Algemene reserve niet vrij Nuon gelden	20.544.000
Algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar	8.141.000
Reserve rekeningsaldo algemene dienst	0
Totale stand algemene reserves per 1-1-2016	42.917.000

In de nota reserves en voorzieningen (vastgesteld in 2009) is als norm gesteld dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. De gemeentelijke exploitatie bedraagt voor 2016 € 104 miljoen. De stand van de algemene reserves van de gemeente Dronten is ruim hoger dan de norm. Dit geldt ook voor komende jaren.

2. De post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting 2016 een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 euro.

3. De stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul zijn gewaardeerd. In andere woorden: de boekhoudkundige waarde is lager dan de reële waarde. De activa moeten direct verkoopbaar zijn als men dat zou willen. De winst bij verkoop is eenmalig vrij inzetbaar. In de praktijk is gebleken dat er voor gemeenten slechts beperkte mogelijkheden zijn voor verkoop. De stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

In onderstaande tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen per 1 januari 2016:

Weerstandscapaciteit (éénmalig)	Bedrag
Vrij aanwendbare deel reserves:	
- Algemene reserves vrij	17.101.000
- Bestemmingsreserves (excl. de bestemmingsreserves waaruit geheel of gedeeltelijk kapitaallasten worden gedekt, te weten de bestemmingsreserves uitbreidingsinvesteringen 1999-2005, Scholencomplex Dronten-West, Meerpaal gebouw, BTW-compensatiefonds en De Reest)	9.534.000
Onvoorzien (éénmalig)	142.000
Stille reserves	PM
Totaal weerstandscapaciteit (éénmalig)	26.777.000

Ad b. Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit bestaan uit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de post onvoorzien structureel.

a. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

- Onroerende Zaak Belastingen (OZB);
- Rioolrechten en afvalstoffenheffing;
- leges en andere heffingen.

1. OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden er geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) in september 2015 zal de macronorm voor het begrotingsjaar 2016 worden besproken en worden vastgesteld. Ten tijde van het opmaken van deze programmabegroting is er nog geen percentage bekend. Indien gemeenten deze norm gezamenlijk overschrijden wordt het Gemeentefonds het volgende jaar met deze overschrijding gekort. Wij gebruiken deze macronorm (dit jaar dus een fictief percentage) om onze onbenutte belastingcapaciteit te bepalen. Het hanteren

van de macronorm voldoet niet aan de verwachtingen en er wordt gestreefd dat er een nieuwe norm zal worden geïntroduceerd.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen wordt de OZB-stijging vergeleken met de toegestane macronorm. Voor 2015 is deze macronorm bepaald op 3,0 procent. Omdat de macronorm 2016 nog niet bekend is hanteren wij voor onderstaande berekening de norm van 2015.

In onderstaande tabel is te zien dat er voor 2016 in beperkte mate sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de OZB:

	Geraamde opbrengst 2015	Maximum Opbrengst 2016	Geraamde opbrengst 2016	Ruimte
Gebruikers	1.712.000	1.763.000	1.682.000	81.000
Eigenaren	7.376.000	7.597.000	7.546.000	51.000
				132.000
% stijging		3,00%	1,54%	

2. Rioolrechten en afvalstoffenheffing

Het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2011 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het vGRP af te dekken. De voorziening rioolbeheer bedraagt € 17 miljoen per 1 januari 2016. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het vGRP is aangegeven hoe de rioolrechten zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolrechten.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerskosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 1,6 miljoen per 1 januari 2016.

Aangezien uitgegaan wordt van 100% kostendekkendheid is er geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

3. Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is dat er sprake is van een 100% dekking van de kosten. Ook hier kan op basis van dit uitgangspunt gesteld worden dat er geen sprake is van onbenutte belastingcapaciteit.

Ad b. De post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent voor 2016 geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Conclusie

Gezien het bovenstaande is er geen structurele weerstandscapaciteit in de exploitatie aanwezig.

Risico-inventarisatie

Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie van de gemeente waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

- macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
- organisatie gebonden risico's (endogene risico's).

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld.

Risicokaart Dronten

		Impact in euro's				
		< 25.000	25.000 tot 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
K a n s	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4				3	3
	Gemiddeld (41-60%) Score 3		1		3	
	Klein (21-40%) Score 2		1	3		
	Zeer klein (1-20%) Score 1	1	2	3	5	4

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een score van 8 en hoger worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's	Progr	Verwachte kans	Verwachte impact	Eenmalig of Structureel	Risico score
Exogene risico's:					
Transities Sociaal Domein	6	↑ 70%	↑ 1.500.000	Structureel	20
Uitkeringen van het Rijk	9	↓ 70%	↓ 500.000	Structureel	20
Sociale werkvoorziening	6	80%	200.000	Structureel	16
Inkomensdeel participatiewet	6	↑ 70%	↓ 250.000	Structureel	16
Leerlingenvervoer	4	40%	50.000	Structureel	6
Bijstand zelfstandigen	6	50%	30.000	Structureel	6
Bodemsaneringen	7	20%	500.000	Eenmalig	5
Precariobelasting	9	10%	↑ 900.000	Structureel	5

Minimabeleid	6	↓ 10%	↓ 50.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	9	10%	50.000	Structureel	3
Endogene risico's:					
Grondexploitatie (risico in alg.dienst)*	8	70%	4.000.000	Structureel	20
Minder Wabo leges bouw	8	70%	200.000	Structureel	16
Beheerkosten openbare ruimte	2 en 5	50%	↓ 200.000	Structureel	12
Kosten ICT	BV	50%	100.000	Structureel	12
Project dienstverlening	0	50%	100.000	Structureel	12
Personele risico's –nieuw-	BV	40%	200.000	Structureel	8
Inkomsten begraafplaats	7	40%	60.000	Structureel	6
Procedures subsidies	5	40%	50.000	Eenmalig	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1%	1.250.000	Eenmalig	5
Garantstelling HVC	7	10%	970.000	Eenmalig	5
Garantstelling Impact	6	10%	265.000	Eenmalig	4
Overige garantstellingen	9	5%	140.000	Eenmalig	4
Eur. aanbestedingen	BV	10%	150.000	Eenmalig	4
Gladheidbestrijding	7	20%	100.000	Eenmalig	4
Schade vandalisme	4, 5, BV	40%	30.000	Eenmalig	4
Gebruik accommodaties	5	5%	50.000	Eenmalig	3
Re-integratieprocedure	BV	5%	40.000	Eenmalig	2
Organisatie verkiezingen / referenda	0	10%	25.000	Eenmalig	1
Kosten bestuursdwang	Div	10%	15.000	Eenmalig	1
Totaal			12.475.000		

* risico's van grondexploitatie in grondbedrijf worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting op gewijzigde risico's en risico's met een risicoscore van 8 of hoger

Risico's transities Sociaal Domein – gewijzigd-

Toelichting algemeen risico transities sociaal domein:

Het risico is dat de nieuwe taken niet binnen de overgedragen rijksbudgetten kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is eind 2014 besloten dat een doelgroep met zware zorg de keuze zou krijgen om toch onder de WLZ (Wet Langdurige Zorg) te blijven vallen. De consequentie hiervan is dat de gemeente niet verantwoordelijk wordt voor deze groep en het daarmee gemoeide budget niet wordt overgeheveld. Deze correctie is in de meicirculaire 2015 doorgevoerd en valt naar verwachting budgettair neutraal uit.

Het onbekende terrein en de nieuwe doelgroepen die naar ons overkomen brengen risico's met zich mee die zich op dit moment moeilijk laten vertalen. Dat er risico's aan zitten wordt steeds duidelijker. De uitvoering van de jeugdhulp en de verschillende taken die vanuit de AWBZ zijn overgedragen zijn nieuw voor de gemeente; wij hebben hier nog geen ervaring mee. Ook bij de Participatiewet komen nieuwe doelgroepen op ons af. Bovendien hebben we te maken met forse bezuinigingen.

Inmiddels is het rijk bezig om voor de Wmo en de Jeugdwet nieuwe objectieve verdeelmodellen te ontwikkelen. Deze zouden vanaf 2016 doorgevoerd worden. Uit de meicirculaire 2015 blijkt dat de invoering van de objectieve verdeelmodellen een extra risico oplevert voor Dronten. Weliswaar zullen we voor de Wmo extra middelen ontvangen (2 à 3%), maar voor de Jeugdwet kunnen we forse extra kortingen tegemoet zien oplopend tot ca. 12% (boven op de autonome korting van 15% die doorgevoerd is bij de invoering van de nieuwe Jeugdwet). Ook bij de participatiewet is een extra korting doorgevoerd.

Beheersmaatregel:

Door een goede monitoring van budgetuitputting te organiseren willen we continu zicht houden op de uitgaven, zodat we snel kunnen bijsturen wanneer dit nodig is. Daarnaast is een bestemmingsreserve transitie sociaal domein gecreëerd (samenvoeging van een drietal bestaande reserves ter hoogte van bijna € 2 miljoen) om overgangskosten in de eerste jaren te kunnen opvangen. Na een ingroeiperiode van drie jaar zouden de rijksmiddelen structureel toereikend moeten zijn.

Risico's transitie Wmo/AWBZ:

Toelichting:

De transitie Wmo bevat onder meer de volgende risico's:

- Meer nieuwe mensen in zorg (door vergrijzing en doordat mensen langer thuis blijven wonen);
- Vanwege het overgangsrecht blijven de huidige cliënten een groter beroep doen op zorg (afgezet tegen het nieuwe gebruik);
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Juridische risico's (toename bezwaarschriften);
- Gewenning bij inwoners vanwege de veranderingen en het grotere beroep op eigen verantwoordelijkheid;
- De (nog) beperkte rol van voorliggende algemene voorzieningen (o.a. welzijn).

Beheersmaatregel:

Om de risico's te beperken of op te kunnen vangen zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Een deel van ons budget reserveren we voor calamiteiten en onvoorziene uitgaven;
- Door de contractering te baseren op kostprijzen betalen we de werkelijke kosten in plaats van de kosten op historische grondslag;
- Daarnaast gaan we werken met eenheidsprijzen. Hierdoor neemt de bureaucratie en administratieve rompslomp af. Dit drukt de kostprijs.

Professionals worden getraind in systemisch en relationeel werken. Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen zullen meer gevonden worden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners. Dit risico neemt in 2016 door lichte stijging van budgetten iets af. Maar omdat vanaf 2018 weer een daling van het budget wordt voorzien is dit niet structureel.

Risico's Jeugdwet

Toelichting:

Met het gefaseerd doorvoeren van het objectieve verdeelmodel neemt het financiële risico bij de Jeugdwet behoorlijk toe. Op basis van de voorlopige resultaten 2015 (4^e voortgangsrapportage Sociaal Domein 3^e kwartaal) zal worden bezien of een aanpassing van het beleidsplan en/of het doorvoeren van aanvullende (bezuinigings)maatregelen nodig zijn. Bij de Jeugdwet is er naast het financieel risico (ontoereikend budget) ook sprake van een juridisch en sociaal risico.

Juridisch risico: uitvoering leidt tot bezwaren en knelpunten pgb

Omdat door of namens de gemeente een groot aantal nieuwe beschikkingen zal worden afgegeven, verwachten we ook extra bezwaarschriften. In met name 2015 gaat de regio - vanuit de landelijke afspraken en het overgangsrecht – verplichtingen aan met de huidige aanbieders. Als veel ouders kiezen voor het aanvragen van een persoonsgebonden budget (pgb) voor bovenlokale hulp, lopen we een financieel risico (toekenning) of een juridisch risico (afwijzing). Voor lokale ondersteuning is dit risico beperkt, omdat niet vooraf verplichtingen zijn aangegaan voor de omvang van het aanbod.

Beheersmaatregel juridisch risico: In de loop der jaren ontstaat jurisprudentie waarmee duidelijker wordt wat wel of niet mogelijk is in het kader van de Jeugdwet. De behandeling van bezwaarschriften en eventuele aanpassing van het beleid kunnen extra capaciteit vergen. Dit monitoren we.

Sociaal risico: *uitvoering van beleid geeft niet de gewenste resultaten of leidt tot ongewenste resultaten*

Het voormalig systeem van jeugdzorg heeft een aantal negatieve effecten die wij met ons nieuwe beleid willen voorkomen. Daarnaast hebben we de opdracht om te de-medicaliseren en te normaliseren. De doelen daarvan zijn opgenomen in het beleidsplan.

Wij willen geen gezinnen tussen de wal en het schip, geen lokale wachtlijsten en tegelijkertijd willen we meer gezinnen die het op Eigen Kracht redden of met vormen van ondersteuning in plaats van hulp. Het kan zijn dat in de uitvoering blijkt dat ons beleid niet tot het gewenste resultaat bij gezinnen leidt of zelfs tot ongewenste resultaten.

Beheersmaatregel sociaal risico:

Wij volgen in deze beleidsperiode de uitvoering intensief. Ook leggen wij het beleid niet in beton vast, maar zijn wij bereid op basis van de praktijk het beleid tussentijds aan te passen.

Risico's Participatiewet

Toelichting:

De financiële kaders van de participatiewet bevatten onder meer de volgende risico's: de doelgroep wordt groter, vanwege de recessie doen meer mensen een beroep op bijstand en de beschikbare re-integratiemiddelen lopen terug (oplopend tot 21% in 2018). Het WSW-budget wordt vanaf 1 januari 2015 onderdeel van het Participatiebudget. Voorheen ontving de gemeente dit als aparte middelen. Ook dit brengt risico's met zich mee, omdat de beschikbare middelen voor mensen met een Wsw-indicatie omlaag gaan, de pensioenkosten fors stijgen door het stopzetten van nieuwe instroom, de huidige omzet van het SW-bedrijf onder druk staat en het rijk geen herstructureringsfaciliteit meer beschikbaar stelt. In de kadernota 2014 is aangegeven dat de uitvoering van de participatiewet binnen de door het rijk beschikbaar gestelde kaders dient plaats te vinden. Een uitzondering hierop zijn de genoemde eventuele exploitatietekorten die gedurende de herstructureringsperiode 2013-2017 van het SW-bedrijf IMpact zijn benoemd. Zie onderstaand bij risico Sociale Werkvoorziening.

In de meicirculaire 2015 is nog een extra korting doorgevoerd, zowel op het re-integratiedeel als voor het Wsw-deel (zie tabellen programma 6). Op basis van de resultaten in 2015 (4^e voortgangsrapportage Sociaal Domein) zal in het najaar 2015 worden gezien of een aanpassing van het beleidsplan en/ of het doorvoeren van aanvullende (bezuinigings)maatregelen nodig is.

Beheersmaatregel:

Binnen het project Participatiewet richt 1 onderdeel zich op het opstellen van een business case Participatiewet samen met IMpact en de gemeente Kampen (zie onderstaande toelichting bij risico sociale werkvoorziening). Daarbij wordt ook meegenomen of er een werkvorm mogelijk is voor de uitvoering van de Wsw en Wwb waarbij we binnen de financiële kaders van de participatiewet kunnen blijven zodat er meer budget beschikbaar blijft voor re-integratie van de brede doelgroep.

Risico Lagere Rijksuitkeringen – gewijzigd -

Toelichting:

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is afhankelijk van de rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de algemene uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting.

In de meicirculaire 2015 is het accres opgenomen na herijking van het gemeentefonds. De mutaties op de algemene uitkering ingaande 2015 leveren structureel een klein voordeel op. Wel wordt de algemene uitkering in 2015 eenmalig gekort naar aanleiding van de lagere rijksuitgaven in de jaren 2013 en 2014. We onderkennen dat het gemeentefonds aan fluctuaties onderhevig is maar hebben het risico verlaagd naar 70% kans op 0,5 miljoen euro. De kortingen van het Rijk bij decentralisatie van de taken in het sociaal domein zijn opgenomen onder het risico transitie sociaal domein die hierboven zijn toegelicht.

Beheersmaatregel:

Bij de begroting 2015 zijn bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd om het begrotingstekort 2015 en 2016 af te dekken. In de meerjarenraming is het jaar 2017 ook sluitend. Opties voor extra bezuinigingen ingaande 2018 worden afhankelijk van de financiële situatie op een later moment behandeld.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap IMpact

Toelichting:

Impact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Vanaf 2011 staat de gemeente garant voor geldleningen van IMpact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1^e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van IMpact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen. Ter voorbereiding op de Participatiewet heeft IMpact het Ondernemingsplan 2013 – 2017 opgesteld. Dit plan bouwt verder aan het gekozen scenario door de beide gemeenten; arbeidstoeleidingsbedrijf dat allianties aangaat met bedrijven. Voor 2015 heeft IMpact in november 2014 de begroting bijgesteld naar een verlies van € 719.000. We houden voor 2016 rekening met eenzelfde verlies. Gezien de stand van het eigen vermogen van IMpact moeten beide gemeenten het verwachte verlies van € 719.000 in 2015 en 2016 opvangen. De bijdrage van Dronten ad. € 179.750 kan in 2015 worden gedekt vanuit het éénmalige overschot op de bijdrage die vanuit het Rijk voor 2015 binnen het participatiebudget voor Wsw wordt toegekend. In deze begroting 2016 is een mogelijke bijdrage in het verlies voor 2016 als reservering meegenomen. Hierdoor wordt ook een liquiditeitstekort bij IMpact voorkomen. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMpact.

bedragen in euro's	2014	2015	2016
Jaarresultaat Impact	-271.000	-719.000	-719.000
Eigen vermogen IMpact	387.000	387.000	387.000
Risico voor Dronten (25% van negatief resultaat, voor 2015 en 2016 afgedekt)	0	179.750	179.750

Beheersmaatregel:

De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij IMpact kritisch o.a. middels maandrapportages. Daarnaast houdt de gemeente zich aan de beleidskaders die ten grondslag liggen aan het gekozen ontwikkelscenario voor Impact: arbeidstoeleidingsbedrijf met allianties. De herstructureringsmaatregelen die IMpact vanaf 2012 invoert richten zich op het optimaliseren van dit uitvoeringsmodel. Dit houdt onder andere in dat de gemeente IMpact ook inzet voor de re-integratie van Wwb-ers. In 2014 is de visie op de uitvoering van de Participatiewet, Dronten@work vastgesteld. Deze visie leidt tot een aantal vervolgtrajecten. Eén daarvan is een business case waarin o.a. gekeken wordt hoe de gemeente de Wsw in de toekomst wil uitvoeren en wat de rol van IMpact hierin is. Daarbij wordt ook meegenomen of er een werkvorm mogelijk is voor de uitvoering van de Wsw en de Wwb waarbij we binnen de financiële kaders van de participatiewet kunnen blijven. In de business case trekken we samen op met IMpact en de gemeente Kampen.

Risico inkomensdeel Participatiewet – gewijzigd -

Toelichting:

In de jaren 2009-2011 is het budget inkomensdeel WWB (per 1/1/2015 participatiewet) fors overschreden. In 2012 was er geen sprake van een tekort op het inkomensdeel en in 2013 is een flink overschot ontstaan. Dit was enerzijds te danken aan de effecten van het ingezette beleid en anderzijds aan het vervallen van de afspraken in het bestuursakkoord, waardoor de "oude" berekeningssystematiek van vóór het bestuursakkoord werden toegepast. Het overschot 2013 is conform het raadsbesluit bij de 4^e firap 2013 in de daarvoor bestemde reserve WWB-inkomensdeel gestort. In 2014 werden de effecten van het op slot gaan van de WSW en Wajong zichtbaar. De instroom van de doelgroep met een zorgperspectief nam toe. Gelijk met de instroom van nieuwe doelgroepen die voorheen in de Wajong en WSW terecht kwamen, is in 2015 de berekeningssystematiek voor de BUIG aangepast.

Voor 2015 is de voorlopige uitkering flink lager uitgevallen, waartegen Dronten bezwaar heeft gemaakt. In 2015 is duidelijk geworden dat er een fout zit in het multiniveaumodel. De verwachting is dat het Rijk opnieuw zal gaan kijken naar de verdeling van het macrobudget. Of dit zal leiden tot een positiever beeld, is door het ontbreken van huidige inzichten in de berekeningssystematiek, nog niet bekend. Vooralsnog wordt van de situatie 2015 uitgegaan, waarbij Dronten een nadeel gemeente is. Tekorten t/m 5 procent zullen binnen de eigen begroting opgelost moeten worden. Voor tekorten tussen de 5 en 10 procent geldt een bijdrage van 50%. Op basis hiervan is de kans op het voordoen van dit risico verhoogd en de impact verlaagd, rekening houdend met de bestemmingsreserve WWB-inkomensdeel.

Beheersmaatregel:

In de uitvoering optimaal inzetten op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken. Voor incidentele overschrijdingen wordt de bestemmingsreserve WWB-inkomensdeel ingezet. Deze reserve is meerjarig echter niet toereikend om de tekorten op basis van de voorlopige toekenning 2015 op te vangen.

Minimabeleid: risico op hogere uitgaven – gewijzigd-

Toelichting:

Onder dit risico zijn de risico's betreffende minimaregelingen en schuldhelpverlening opgenomen. Afgelopen jaren ontstond o.a. door het wegvallen van de rijksregeling schuldhelpverlening en armoedebestrijding een risico op wachtlijsten en financiële tekorten bij de schuldhelpverlening. Daarnaast was er ook een risico op hogere uitgaven betreffende de bijzondere regelingen minima.

In 2015 is het armoedebelidsplan 2015-2018 door de raad vastgesteld. Daarmee is het risico op hogere uitgaven binnen het minimabeleid aanzienlijk verlaagd.

Beheersmaatregel:

In de jaren 2012-2015 is incidenteel budget toegekend. Bij vaststelling van het armoedebelidsplan is het budget voor de jaren 2015-2018 vastgesteld. Door versterking van het vrijwilligerswerk en het beschikbare budget binnen het armoedebelidsplan is het risico op hogere uitgaven aanzienlijk verlaagd. Wel blijft het noodzakelijk om de wachtlijsten schuldhelpverlening goed te monitoren. MDF heeft de bezuiniging op de gemeentelijke subsidie van € 75.000 op jaarbasis in 2014 gerealiseerd door de formatie Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) met ruim 1 fte terug te brengen. Ook voor het AMW moeten we de wachtlijsten monitoren.

Risico op niet meer mogen heffen van precariobelasting -gewijzigd-

Toelichting:

Met ingang van 2012 is de gemeente Dronten precario gaan heffen op kabels en leidingen. De opbrengst bedroeg in 2012 en 2013 ruim 600.000 euro maar vanaf medio 2014 wordt ruim 900.000 euro aan precario geheven door een aanpassing in het aantal m2. Het Rijk heeft al meerdere malen aangegeven deze precariobelasting te willen verbieden. Tot nu toe is hierover nog geen besluit genomen. De impact van het risico is aangepast naar de hogere inkomsten. Wel gaan we ervan uit dat bij een eventueel verbod een overgangssituatie van toepassing zal zijn.

Risico grondexploitaties, risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting:

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen dient er vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve grondexploitatie. Gezien de huidige stand van de algemene reserve grondexploitatie (vrijwel nihil) en de ontstane vertraging in de afzet blijft de kans op aanvulling in komende jaren reëel.

Beheersmaatregel:

Grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld. Daarnaast zijn enkele grondexploitaties gesplitst en zijn zowel in 2013 als 2014

een aantal maatregelen genomen om een negatief resultaat op de grondexploitaties te beperken. Ook zijn de parameters voor opbrengst- en kostenstijging voor de periode 2013-2017 aangepast.

Risico op minder Wabo leges (bouw)

Toelichting:

Als gevolg van de tegenvallende resultaten bij de Wabo leges (activiteit bouw) is geconstateerd dat de verwachte inkomsten afgelopen jaren achterblijven.

Beheersmaatregel:

Voor 2014 en 2015 is de raming van de legesopbrengsten met € 300.000 euro per jaar verlaagd. De legesinkomsten in 2016 zijn niet aangepast maar worden gedurende het jaar gemonitord.

Risico extra beheerkosten openbare ruimte – gewijzigd-

Toelichting:

Bij actualisering van beheerplannen wordt een reële aanname van toekomstige areaaluitbreidingen en een loon- en prijscompensatie meegenomen. Bij de Kadernota 2013 is echter besloten de loon- en prijscompensatie uit het beheerplan wegen deels (50%) in de begroting mee te nemen. Hierdoor ontstaat een financieel risico.

Daarnaast is vanaf 2014 rekening gehouden met een risico betreffende meerkosten in verband met een mogelijk verbod op het toepassen van chemische middelen bij onkruidbestrijding op verhardingen. Dit verbod gaat in per 1 januari 2016 en de meerkosten zijn nu in deze begroting 2016 verwerkt. Daarmee vervalt dit onderdeel van het risico en is de impact van het risico weer verlaagd naar 200.000 euro.

Beheersmaatregel:

Monitoren van kosten in relatie tot beschikbaar budget en prioriteren van noodzakelijk beheer voor wat betreft beheerplan wegen.

Risico hogere ICT-kosten

Toelichting:

In 2013 is het ICT beheer aanbesteed. De nieuwe aanbesteding past binnen de budgetten die bij het informatiebeleidsplan 2013-2017 zijn toegekend. Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat er komende jaren bij nieuwe ontwikkelingen extra middelen voor ICT noodzakelijk zijn.

Naast financiële risico's speelt er bij ICT ook het risico betreffende informatieveiligheid. Het informatieveiligheidsbeleid is in juli 2014 door het college vastgesteld

Beheersmaatregel:

De manager IM (informatiemanagement) is verantwoordelijk voor beheersing van de budgetten ICT. Er is in 2013 een ICT adviesgroep ingesteld die zich richt op ontwikkelingen en prioritering van ICT om hogere kosten te voorkomen. Wat betreft informatieveiligheid wordt in 2015 een risicoscan uitgevoerd waaruit een informatiebeveiligingsplan volgt.

Risico in Programma dienstverlening

Toelichting:

Er is een risico op hogere lasten als gevolg van ontwikkelingen in het "Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (i-NUP) en aanvullende eisen van het Rijk. Een ontwikkeling waarvan de financiële impact op dit moment nog onduidelijk is betreft de modernisering GBA (Basisregistratie Personen). De gevolgen van dit risico zijn deels structureel en deels incidenteel. In de begroting 2014 is € 50.000 éénmalige middelen opgenomen om dit project voor te bereiden. De landelijke implementatie is door het Rijk uitgesteld tot 1 januari 2017.

Beheersmaatregel:

In 2011 is Egem-I en de uitvoering van NUP ondergebracht in het programma dienstverlening 2010-2014. In 2015 is een geactualiseerd programma dienstverlening 2015-2018 door de raad vastgesteld. De programmamanager is verantwoordelijk voor monitoring

van het beschikbaar gestelde budget. Er wordt halfjaarlijks gerapporteerd over de voortgang van het programma aan de raad.

Risico personeel met politiek verlof c.q. terugkeergarantie –nieuw-

Toelichting:

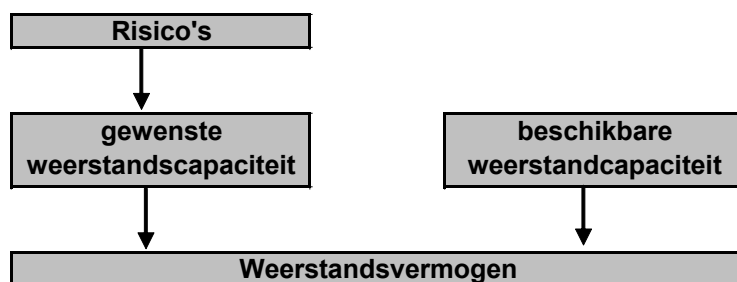
In de afgelopen jaren zijn een 3-tal ambtenaren in hun woonplaats wethouder geworden. Deze ambtenaren zijn met politiek verlof. Op het moment dat zij geen wethouder meer zijn kunnen zij weer aanspraak maken op een functie bij de gemeente Dronten. Aangezien hun functies inmiddels weer zijn ingevuld worden zij op dat moment bovenmatig wanneer er geen passende functie beschikbaar is. Daarnaast is een collega voor een langere periode gedetacheerd. Wanneer deze detachering wordt beëindigd is het ook onzeker of er op dat moment een passende functie beschikbaar is. Het risico wordt ingeschat op 40% kans en een impact van 200.000 euro.

Beheersmaatregel:

Op het moment dat een collega aangeeft aanspraak te maken op de afspraken binnen het politiek verlof c.q. terugkeergarantie wordt gezocht naar een passende functie. Wanneer geen passende functie beschikbaar is wordt een traject van werk naar werk gestart waarbij een periode van 2 jaar geldt. Zonder resultaat wordt daarna een ww-traject gestart. We kiezen er op dit moment niet voor een voorziening te treffen aangezien het zeer onzeker is of en wanneer iemand gebruik zal maken van de regeling.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandcapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, leggen we de relatie tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit enerzijds en de beschikbare weerstandcapaciteit anderzijds. De relatie tussen beide wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Op basis van de incidentele beschikbare weerstandscapaciteit is de ratio:
 $\text{€ } 26.777.000 / \text{€ } 12.475.000 = 2,14$

Beoordeling weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel die in samenwerking tussen het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente is opgesteld. Op basis van bovenstaande berekening wordt het weerstandsvermogen van de gemeente Dronten gewaardeerd met uitstekend. Dit betekent dat de gemeente Dronten over een

vermogenspositie beschikt die ruim voldoende is om haar risico's in financiële zin éénmalig af te dekken.

Ratio Weerstandsvermogen	Waardering
>2	Uitstekend
$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
$0,8 < x < 1,0$	Matig
$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
$< 0,6$	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie omtrent het weerstandsvermogen van de gemeente Dronten.

Uit bovenstaande kan men de volgende algemene conclusies trekken:

- Het is zeer moeilijk om de benoemde risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de organisatiebrede risico-inventarisatie en de aanpak conform de nota risicomanagement is hier vanaf 2010 verbetering in aangebracht.
- Er is een redelijke buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van eenmalige tegenvallers.
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers welke structurele financiële gevolgen hebben. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen 3 jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Over al deze elementen bestaan binnen de gemeente documenten die hier nader op ingaan. Een deel van deze documenten is vastgesteld door de gemeenteraad. In onderstaand overzicht is dit nader uitgewerkt:

Ond.	Omschrijving	Achterliggend document	Status
	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in 2010.
	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering op desbetreffende momenten
	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie 2) Perspectiefnota 1-1-2015	ad 1) Jaarrekening en begroting jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2014
	Onderbouwing geraamde winstneming	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in 2010.
	Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2009 / update eind 2015	Vastgesteld in 2009.
	Kostenverhaal	Nota kostenverhaal 2014	Vastgesteld in juni 2014

In het voorjaar van 2016 wordt U een geactualiseerde grondbeleid nota ter vaststelling aangeboden, inclusief de geactualiseerde beleidsuitgangspunten inzake de reserves en voorzieningen.

In de hierna volgende onderdelen worden bovenstaande elementen verder uitgewerkt.

1. Visie op het grondbeleid

De visie is weergegeven in de Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie". In deze nota wordt tevens aandacht besteed aan de relatie met de programma's in de begroting.

Doelstelling

Met Grondbeleid wil de gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente richt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd. (bron nota grondbeleid 2010)

Kaders / uitgangspunten structuurvisie

In de structuurvisie Dronten 2030, vastgesteld in 2013, zijn een aantal beleidsuitgangspunten voor het grondbeleid opgenomen.

Op basis van deze structuurvisie is de Nota kostenverhaal in juni 2014 vastgesteld.

Grondprijsbeleid

De gemeente Dronten hanteert op dit moment zoveel als mogelijk marktconforme prijzen bij de uitgifte van grond. Hierbij wordt rekening gehouden met de economische draagkracht van de bestemming, activiteiten of functie. Bij de projectmatige woningbouw wordt op basis van de residuele grondwaardemethodiek de grondprijs berekend. De residuele grondwaarde is het verschil tussen enerzijds de commerciële waarde van het te realiseren vastgoed (grond en opstallen samen) en anderzijds de totale bouwkosten (inclusief daarmee samenhangende bijkomende kosten). Het verschil, het residu, is de waarde die aan de grond kan worden toegeschreven.

Ingeval sprake is van bijzondere kavels (voor wonen, kantoren en bedrijven) kan ervoor gekozen worden om via verkoop bij opbod de prijs te laten vaststellen door de markt. De grondprijzen bij de particuliere woningbouw en bij bedrijventerreinen worden in principe op basis van de comparatieve methode vastgesteld. Deze methode houdt in dat bij de bepaling van de grondprijzen wordt gekeken naar de gehanteerde grondprijzen voor de desbetreffende functie in het concurrentiegebied en of / een vergelijkbaar marktgebied (buurtgemeenten). De grondprijzen onder kantoren en winkels worden op basis van de residuele grondwaardemethodiek bepaald. De grondprijzen voor maatschappelijke voorzieningen zullen ook in de toekomst in principe niet marktconform zijn. Vaak is hier sprake van voorzieningen die gesubsidieerd worden door de gemeente en geen commerciële bedrijfsvoering kennen. In ieder geval zal de prijs worden vastgesteld naar rato van het sociaal maatschappelijk belang. In december 2013 heeft het college de Nota grondprijsbeleid 2014 vastgesteld, die jaarlijks middels een collegebesluit wordt geactualiseerd en op onderdelen wordt aangevuld. De raad

De woningbouwproductie is in 2013-2015 gestimuleerd door middel van tijdelijke prijskortingen en het verstrekken van startersleningen.

Relatie met de programma's in de begroting

De bovenstaande visie op het grondbeleid komt tot uiting in de doelstellingen van de programma's 2, 3, 5, 8 en 9.

Programma	Doelstelling programma	Relatie met grondbeleid
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Verkeersveiligheid en goede verkeersinfrastructuur	Behoud van basiskwaliteit (bereikbaarheid) Bij nieuwe planontwikkeling wordt vanuit de grondexploitatie de initiële aanleg en inrichting van de openbare ruimte gefinancierd. Daarnaast wordt op basis van de nota kostenverhaal bijgedragen aan bovenwijkse voorzieningen en bovenplanse verevening.
Programma 3 Economische zaken	Stimulering duurzame economische ontwikkeling Evenwichtige ontwikkeling in de 3 dorpskernen	Versterking van de werkgelegenheid en het imago (goede uitstraling naar bedrijfsleven)
Programma 5		

Cultuur, recreatie, welzijn en sport	Inrichting en beheer van openbaar groen wijzigen en kosten beheer verlagen	Behoud van basiskwaliteit (ruimte, groen)
Programma 8 Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	Verbeteren van kernkwaliteiten (rust, ruimte groen), verbeteren volkshuisvestingsbeleid, verdere ontwikkeling voorzieningen niveau, verbeteren woonomgeving	Alle doelstellingen in dit programma houden nauw verband met grondbeleid
Programma 9 Algemeen (financiering, reserves)	Gezond financieel beleid	Jaarlijks wordt het financieel meerjarenperspectief geactualiseerd en verantwoord in de perspectiefnota. Dit met in achtneming van de gestelde financiële kaders in de nota grondbeleid.

2. Wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

a. Algemeen

(Bron nota grondbeleid)

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie. Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

1. Grondverwerving: marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan en/of ;
2. Financiën; wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
3. Snelheid/door looptijd; wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de door looptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
4. Status van het project : wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deel fases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
5. Competenties; zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.
6. Beheer en onderhoud: wat betekent de voorgestelde vorm voor beheer - en onderhoud en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
7. Juridisch: In welke juridische context bevinden we ons als het gaat om organisatievorm en/of grondposities van gemeente en/of derden in de huidige situatie, welke ontwikkelingsvorm past hier het beste bij en wat zijn de gevolgen qua juridische vormgeving als er gekozen worden voor een verdergaande vorm van regievoeren.
8. Verwezenlijken beleidsdoelen: indien de gemeente niet afdwingbare woningbouw-categorieën of (maatschappelijke) functies, zoals scholen en culturele instellingen, wil realiseren die niet vanzelfsprekend door de markt worden opgepakt
9. De gemeente kan besluiten een locatie met een verliesgevende grondexploitatie te ontwikkelen indien zij een groot strategisch belang heeft bij de te ontwikkelen locatie.

b. Actuele planontwikkelingen

Ten aanzien van de planontwikkeling en uitvoering ligt de focus voor 2016 op de verdere uitwerking van De Gilden, Het Palet, Dronten-West centrumgebied, De Graafschap, de locatie Flevomanege, het Parkgebied, Havenkom en het Hanzekwartier (met name de onderwijszone, Het Heuvelpark De Noord en verschillende initiatieven van marktpartijen.) De structuurvisie voor het plan Hanzekwartier in Dronten is in 2011 door de raad vastgesteld. De in 2012 respectievelijk 2013 vastgestelde grondexploitaties Scholenzone en Heuvelpark De Noord (appartementen) krijgen in 2016 hun verdere uitwerking qua gronduitgifte en infrastructurele werkzaamheden. De grond voor de realisatie van het scholencomplex is eind 2014 geleverd en het complex is in aanbouw.

Het bestemmingsplan Hanzekwartier is op 25 juni 2015 door de raad vastgesteld. Het betreft een integrale herziening voor het hele Hanzekwartier gebied, conserverend ten aanzien van de zittende bedrijven, met wijzigingsbevoegdheden in de lijn van de structuurvisie en directe bouwmogelijkheden op locaties waar de gemeente eigenaar is en er geen milieubelemmeringen zijn.

Voor de verdere invulling van het Heuvelpark en De Dierenweide is bestemmingsplan Heuvelpark inmiddels in werking, echter nog niet onherroepelijk. Er is beroep ingesteld bij de Raad van State tegen het mogelijk maken van het appartementen gebouw aan De Noord.

Voor de ontwikkeling van het congrescentrum aan de Randweg te Swifterbant is een bestemmingsplanwijziging in 2014 door de Raad vastgesteld. Hiertegen is een beroep ingesteld, dat in behandeling is bij de Raad van State. De gronden zijn in juni 2015 geleverd. SV Swift is gecompenseerd voor het verlies van een 2-tal voetbalvelden middels realisatie van een kunstgrasveld in de zomer van 2015. In 2016 wordt gestart met de benodigde infrastructurele aanpassingen voor de bereikbaarheid van het te ontwikkelen gebied.

Het bedrijventerrein Poort van Dronten 1^e fase – 1^e deel ligt klaar om uit te geven. Verwacht wordt dat het naastgelegen perceel middels een particulier initiatief in 2016 gedeeltelijk tot ontwikkeling komt. De gemeente heeft hier een faciliterende rol. De verdere realisatie van het bedrijventerrein Oldebroekerweg in Biddinghuizen bestaat uit de verkoop van de woon-werk locaties (dienstverlening) aan de Korenmaaier en de particuliere ontwikkeling van de woon-werk locatie (ambachtelijk) aan de Ploegschaar en de circa 15 hectare bedrijventerrein. Daarnaast wordt verder ingezet op de verkoop van de gemeentelijke voorraad uit te geven kavels en de woon-werk locaties aan de Baan.

We constateren dat verkoop van gronden voor woningbouw aantrekt. Dit mede dankzij inzet van de eerder genoemde stimuleringsmaatregelen (prijskorting en startersleningen) voor woningbouw. De verkoop van bedrijventerreinen blijft achter op de eerder voorgenomen planning. De raad heeft hierom in januari 2015 de uitgifte fasering structureel naar beneden bijgesteld naar 2 hectare gemeentebreed. Hopelijk zal het economisch herstel zich ook vertalen in meer verkoop van bouwgrond in 2016 en verder.

In de Perspectiefnota 1-1-2015 zijn de verkoopprognoses voor de woningbouw ongewijzigd c.q. gehandhaafd op basis van de uitgangspunten van het woningbouwprogramma, door de raad vastgesteld in november 2013. De verwachting is dat er in 2016 203 woningen worden opgeleverd, waarvan 114 deel uitmaken van de grondexploitatie (prognose was totaal tussen 175-200 woningen).

c. Grondverwerving

In de afgelopen periode heeft er intensief overleg plaatsgevonden met het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen RVOB) over de benodigde gronden voor het plan Het Palet. Op basis hiervan zijn deze gronden getaxeerd. Het resultaat hiervan past binnen de in de grondexploitatie opgenomen raming. Naar verwachting zal in 2015/2016 de 1^e verwerving plaatsvinden. Onderdeel van de gemaakte afspraken is dat alle gronden in Het Palet uiterlijk 30 oktober 2020 moeten zijn aangekocht.

d. Grondprijzen

De vastgestelde gronduitgifteprijzen zijn marktconform, waarbij regionale ontwikkelingen nauwlettend in de gaten gehouden worden. De grondprijzen worden jaarlijks door het college herzien. Vanwege de stagnatie in de woningbouw is het voornemen om de prijzen voor deze

categorie, net als de afgelopen 8 jaar, niet te indexeren voor het jaar 2016. Binnen de grondexploitaties is hier conform eerdere besluitvorming van de raad (Besluit wijziging parameters 28 maart 2013) rekening meegehouden en heeft daarom geen financiële consequenties.

Om een impuls te geven aan de verkoop van de bedrijventerreinen heeft het college in oktober aan de raad voorgesteld om de grondprijzen te verlagen met 5%. Tevens is exclusief voor het bedrijventerrein de Poort van Dronten een korting staffel geïntroduceerd wanneer er extra hectare wordt afgenomen. Nu de economie aantrekt is de verwachting dat deze maatregel een positief effect zal hebben op de grondverkoop voor de komende jaren. Voor alle overige categorieën zijn de prijzen voor 2015 niet geïndexeerd. Voor 2016 is de verwachting dat voor alle categorieën het prijsniveau gelijk is aan die van 2015.

e. Grondverkoop

Kavels voor woningbouw zijn met name aanwezig in delen van De Gilden, Hanzekwartier-Scholenzone, De Graafschap en de Bloemenzoom. Dronten-west centrumgebied en Lijzijde bieden ruime mogelijkheden voor gestapelde woningbouw.

Bedrijventerreinen zijn in voldoende mate beschikbaar in Business Zone Delta, Poort van Dronten, Oldebroekerweg en Tarpan.

In hoeverre in 2016 mogelijkheden bestaan tot daadwerkelijke verkoop van kavels zal in grote mate afhangen van verdere herstel van het economische klimaat en het consumentenvertrouwen.

f. Boekwaarden

Naar verwachting gaat in 2016 de boekwaarde weer stijgen. Dit wordt met name veroorzaakt door aan te kopen gronden voor de verdere ontwikkeling van Het Palet, Hanzekwartier-Scholenzone, rente en planontwikkelingskosten. Ook met de terreinafwerking in meerdere plannen gaan investeringen gepaard.

g. Exploitatieopzetten

De exploitatieopzetten worden jaarlijks geactualiseerd en opgenomen in de Perspectiefnota.

h. Budgetten

De begrotingsbedragen in de begroting 2016 zijn afgeleid uit de jaarschijf 2016 vanuit de Perspectiefnota 2015.

Voor de ontwikkelingen per complex wordt ook verwezen naar dit document.

3. Een actuele prognose van de verwachte resultaten van de grondexploitatie (Gronden in exploitatie)

In onderstaand overzicht zijn per categorie aangegeven de boekwaarde (saldo van eerder gemaakte kosten en opbrengsten per 1 januari 2015) en de per deze datum te verwachten kosten en opbrengsten.

Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het gecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex (gebied) gerealiseerd is. Aangezien de verschillende complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar heden c.q. 1 januari 2015 contant gemaakt om ze onderling vergelijkbaar te kunnen maken.

Complex	31-12-2014	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2015	
	Boekwaarde	Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Startwaarde('15)
Woningbouw	13.403.494	40.002.751	64.810.391	-1.808.018	
Bedrijventerreinen	5.141.451	6.437.031	28.297.132	-9.552.917	
Bijzondere bebouwing	4.562.297	8.155.848	26.407.797	-9.992.778	
Sub-totaal	23.107.242	54.595.630	119.515.320	-21.353.713	overschot
Overige gronden-NIEGG	328.337				
Overige gronden-VGHS	5.614.478				
Totaal	29.050.057				

De startwaarde is de resultante van de boekwaarde, nog te maken kosten en opbrengsten gecorrigeerd met de inflatie en rente invloeden contant gemaakt naar 1-1-2015

Belangrijkste conclusies behorend bij de bovenstaande tabel zijn:

- Alle complexen in exploitatie genomen gronden kennen gezamenlijk een boekwaarde van € 23,1 mln.; Inclusief de overige gronden (nog niet in exploitatie genomen) bedraagt de boekwaarde € 23,4 mln. Dit is exclusief de VGHS gronden (boekwaarde € 5,6 mln.). Deze worden afzonderlijk verantwoord op de post 6.830.30.
- Het totaal van de grondexploitatie-complexen kent na realisatie een financieel positief resultaat van € 21,3 mln. berekend naar 1 januari 2015.

Hierin zijn de in de slotrapportage 2014 opgenomen mutaties verwerkt:

- Verlenging stimuleringsmaatregelen woningbouw (Raad januari 2014)
- 5% grondprijskorting bedrijventerreinen (Raad oktober 2014)
- Maatwerkoplossingen De Gilden (Raad december 2014)

De aanpassing van de uitgiftefasering bedrijventerreinen van 3,5 ha naar 1,5 ha per jaar (Raad januari 2015) is eveneens verwerkt.

- Om dit voorgerecalculeerde resultaat uiteindelijk te kunnen genereren, dient nog vanaf 1 januari 2015 voor € 54,6 mln. geïnvesteerd te worden en moet er nog voor € 119,5 mln. aan opbrengsten en bijdragen ontvangen worden.

Hierbij dienen nog de volgende kanttekeningen geplaatst te worden;

- Het becijferde resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties is gebaseerd op voorcalculatorische gegevens en dus nog niet geheel gerealiseerde (exploitatie) resultaten die, gaande de exploitatieperiode, aan verandering onderhevig kunnen zijn.
- De risico's waarvan altijd sprake is bij het exploiteren van bouwgronden worden in hoofdstuk 4 van de Perspectiefnota 1-1-2015 nader uitgewerkt. De hoogte van de risicobuffer wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.

De risico's zijn onder te verdelen in algemene risico's en locatie specifieke risico's.

Daarnaast worden nog de volgende risico's onderkend:

- Niet alle grond is of wordt eigendom van de gemeente, doordat particuliere grondexploitanten zich in het plangebied hebben ingekocht. Kostenverhaal is in beginsel wel mogelijk, doch winstaforming niet;
- Kosten van milieuonderzoek en sanering;
- Planschade.
(Afhankelijk van het tijdstip van het nemen van het betreffende planologisch besluit, c.q. het onherroepelijk worden van zodanige besluiten, is artikel 49 WRo (oud), dan wel artikel 6.1 Wro van toepassing.)

4. Winst- of verliesneming

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient voor voorziene verliezen op grondexploitaties een voorziening getroffen te worden. Deze voorzieningen worden door middel van het resultaat onttrokken aan de algemene reserve grondexploitatie.

Indien er winst op grondexploitaties voorzien wordt, dan geldt in eerste instantie het voorzichtigheidsbeginsel. Winsten worden pas genomen als ze met voldoende zekerheid vaststaan.

De Gemeente Dronten hanteert als criterium voor tussentijdse winstneming er sprake moet zijn van voldoende zekerheid. Dit geldt indien 90% van de kosten en 95% van de verkopen/opbrengsten gerealiseerd zijn. Bij het opstellen van de jaarrekening en

Perspectiefnota wordt bepaald of er sprake is van voldoende zekerheid en of voldaan is aan de genoemde criteria. Per geval wordt dan bekeken hoeveel van de geraamde winst wordt genomen, rekening houdend met de nog uit te voeren werken en/of verwachte opbrengsten. Voor de negatieve exploitatieresultaten van de complexen Ecu, De Ark, De Gilden, De Graafschap, De Voor en Poort van Dronten zijn voorzieningen gevormd.

Herzien van grondexploitaties

Als zich significante afwijkingen in de werkelijkheid ten opzichte van het vastgestelde krediet voordoen, zal de exploitatieopzet tussentijds worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Dit geldt als de volgende wijzigingen optreden:

1. in de exploitatiegrens;
2. planinhoud, zijnde bestemmingen en hoeveelheden (m² uitgeefbaar etc.);
3. als het effect op het vastgestelde saldo op startwaarde groter is dan 10% van de totale kosten of een bedrag van meer dan € 500.000,-. De afwijking moet € 250.000,- of meer bedragen.

Afsluiten van grondexploitaties

Na het gereedkomen van de werken binnen de grondexploitatie wordt nog gedurende een periode van 1 jaar voorzien in de onderhoudskosten. Voor groen is een periode van 2 jaar van toepassing. Hierna wordt overgegaan tot het definitief afsluiten van de exploitatie. Een grondexploitatie wordt definitief afgesloten als 100% van de kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. In de jaarrekening zal hiervan melding worden gedaan.

In 2015 zijn de gronden van complex 508 Ellerveld – Recreatiewoningen verkocht. Per 31 december 2015 kan dit complex worden afgesloten en het resultaat verantwoord (€ 1.8 mln.).

5. Beleidsuitgangspunten reserves grondexploitatie in relatie tot de risico's

De reserves met betrekking tot de grondexploitaties, de verliezen, de winsten en de risico's kunnen op de volgende wijze met elkaar in verband worden gebracht:

Bepaling aanwezig weerstandvermogen

Voor het bepalen van het uiteindelijke bedrijfsresultaat van de gezamenlijke grondexploitaties zijn drie zaken van belang:

1. de uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties;
2. de risico's van grondontwikkelingen;
3. de stand en ontwikkelingen van de reserves, claims en voorzieningen.

Ter toelichting op de voorgestelde methodiek zijn de resultaten vanuit de jaarrekening 2014 en exploitaties per 1-1-2015 zoveel mogelijk weergegeven.

In onderstaand overzicht is een en ander cijfermatig samengevat. Na dit overzicht worden de cijfers nader toegelicht.

Stand per 1-1-2015**Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)**

woningbouw	1.808.018-		
bedrijventerreinen	9.552.917-		
bijzondere bebouwing	9.992.778-		
resultaat exploitaties	A	21.353.713-	pos 21.353.713-

Risico's

algeheel expl. risico's bij 0,5% minder opbr.stijging	2.400.000		
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar -10%)	700.000		
risico geen opbrengststijging woningbouw 2019 t/m einde	3.600.000		
risico algehele korting van 5% op woningbouw	3.000.000		
afzetrisico stagnatie 1 ha. Bedrijventerrein n.m.v.t.	-		
	9.700.000		
projectgebonden risico's	1.220.000		
	B1	10.920.000	neg 10.920.000
Totaal stand exploitaties			10.433.713-

Risico's op overige gronden - NIEGG

boekwaarden overige gronden	328.337		
verplichtingen	-		
	328.337		
verkoopwaarde overige gronden	84.810-		
	B2	243.527	neg 243.527
Totaal stand, incl. Overige gronden			10.190.186-

Reserves, voorzieningen en claims

Algemene reserve grex 1-1-2014 (inclusief rente 2014)	-762.295		
Resultaat grondexploitatie 2014 (negatief)	2.102.016		

	1.339.720		
dotatie / aanvulling algemene reserve grex	-1.339.720		
Stand algemene reserve per 31-12-2014	0		

bestemmingreserves	1.863.449-		
voorzieningen bouwgrondexploitatie	4.446.791-		
Aanwezige vermogen per 31-12-2014	6.310.239-		

claims op algemene reserve	0		
claims op bestemmingsreserve	295.949		
	C	6.014.291-	6.014.291-

Toekomstig weerstandvermogen	A+B1+B2+C		16.204.477-
-------------------------------------	------------------	--	--------------------

Gewenst weerstandvermogen			7.115.000-[■]
----------------------------------	--	--	-------------------------------

Saldo (na resultaatbestemming)			9.089.477-
---------------------------------------	--	--	-------------------

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 21,3 mln.

Hierin zijn de in de slotrapportage 2014 opgenomen mutaties verwerkt:

- Verlenging stimuleringsmaatregelen woningbouw (Raad januari 2014)
- 5% grondprijskorting bedrijventerreinen (Raad oktober 2014)
- Maatwerkoplossingen De Gilden (Raad december 2014)

De aanpassing van de uitgiftefasering bedrijventerreinen van 3,5 ha naar 1,5 ha per jaar (Raad januari 2015) is eveneens verwerkt.

Niet is meegenomen de in de voortgangsrapportage 2015 besloten verlaging van de rekenrente van 4,5 naar 4,0 procent. De aanpassing was nog niet bekend ten tijde van het opmaken van de perspectiefnota 2015.

Hiermee zijn de negatieve gevolgen van stagnering in de grondverkoop en aanpassing van het woningbouwprogramma grotendeels opgevangen.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen. Voorbeelden zijn het in 2014 afgeronde woningbouwproject De Kaai en het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2^e fase in Biddinghuizen.

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten, de exploitatierisico's en risico's op overige gronden geeft het toekomstig weerstandvermogen van de grondexploitaties weer.

In 2014 was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 16,2 mln. Het huidige toekomstig weerstandsvermogen van € 16,2 mln. ligt, ondanks de aanhoudende recessie en de daarvoor opgenomen risico's, ruim boven het gewenste niveau van € 7,1 mln. (vorig jaar € 8,3 mln.). Wel moet worden geconstateerd dat de algemene reserve grondexploitaties nihil is. Het opvangen van tegenvallers op korte termijn kent daardoor beperkingen.

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2014 becijferd op € 7,1 mln. In hoofdstuk 6.2 van de jaarrekening 2014 / perspectiefnota 2015 is toegelicht dat deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Berekening gewenst weerstandsvermogen:			
Boekwaarde actieve grexen einde boekjaar	2014	23.435.332	
Rente	5%	1.171.767	
Gedurende een periode van 3 jaar	3		3.515.000
Organisatiekosten	2014	1.600.000	
Gedurende een periode van 3 jaar	3	4.800.000	
Faktor	75%		<u>3.600.000</u>
			<u>7.115.000</u>

Doordat alle exploitaties in een zelfde uniform rekenschema zijn opgenomen kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2015 worden gemaakt. Daarom is de Perspectiefnota in aanvulling op de jaarrekening een instrument waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van de Perspectiefnota 2015 zijn de te treffen voorzieningen per 1-1-2015 verhoogd worden met € 2,1 mln. (inclusief rente) ten opzichte van de Perspectiefnota 2014.

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 10,9 mln., bestaande uit € 9,7 mln. algehele exploitatierisico's en € 1,2 mln. projectgebonden risico's.

Na de afwaardering van de te hoge boekwaarden op Overige gronden - NIEGG ten opzichte van de taxatiewaarden van in totaal € 0,05 mln. ten laste van het jaarresultaat 2014 is afgeboekt bedraagt het resterende risico voor dit onderdeel € 0,4 mln.

Zoals eerder genoemd in het onderdeel jaarverslag is de totale boekwaarde in 2014 afgenomen met € 2,6 mln. van € 26,1 mln. tot € 23,4 mln. Dit is exclusief het saldo boekwaarden van de VGHS gronden van € 5,6 mln. (2013 € 5,7 mln.).

Bij planvertraging blijft de rentefactor nog steeds een significante invloed hebben op de financiële positie van de grondexploitaties.

Bovenstaande toelichting is gebaseerd op de stand zoals opgenomen in de jaarrekening 2014 / Perspectiefnota 1-1-2015. Bij de slotrapportage wordt een actualisatie van bovenstaande cijfers aan de raad voorgelegd.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In Dronten vormen de lasten van het onderhoud van de kapitaalgoederen ca. 15-20% van de begroting.

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2012-2016;
- Beleids- en beheerplan bruggen en kunstwerken 2012-2016
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017
- Beleidsplan dorpsbossen gemeente Dronten 2006-2015;
- Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016;
- Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017;
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2006-2015;
- Groenbeheerplan gemeente Dronten 2010-2015;
- Speelruimteplan gemeente Dronten 2007-2016;
- Gemeentelijk Riolerings Plan 2015;
- Bomenbeleidsplan gemeente Dronten 2012-2022;
- Bomenbeheerplan gemeente Dronten 2012-2016
- Accommodatiebeleidsplan 2015.

Wegenbeheer en verhardingen

De onderhoudsstrategie voor wegen en andere verhardingen is beleidsmatig vastgesteld voor de komende jaren, waarbij tevens rekening is gehouden met de ombuigingstaakstelling voor dit programmaonderdeel. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is de CROW-norm voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW laag-niveau.. Inspecties vinden eens per 2 jaar plaats. Door middel van periodieke rapportages is het bestuur geïnformeerd over de besteding van het onderhoud. In 2016 wordt een beheer- en beleidsplanwegen vastgesteld voor de komende 4 jaar.

Hieronder zijn de meest in het oog springende uitvoeringsprojecten voor 2016 weergegeven:

- Renovatie de weg De Noord (vanaf Energieweg tot aan Gangboord);
- Rehabilitatie fietspad Fazantendreef (gedeeltelijk);
- Rehabilitatie de weg Zeeasterweg (gedeeltelijk);
- Rehabilitatie de weg Sprengerlaan.

Riolering

In 2015 is het verbreed gemeentelijk rioleringsplan(vGRP) vastgesteld Het verbrede GRP houdt naast de zorgplicht voor afvalwater, zoals huidig het geval is, tevens een zorgplicht voor hemel- en grondwater in. Voor de zorgplicht afvalwater gaat de hoofdtak naar gedegen beheer. In het vGRP zijn de nieuwe maatregelen beschreven waar de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven.

Openbaar Groen

Ten behoeve van een goed groenbeheer is in 2006 een integraal groenbeleidsplan opgesteld voor de kernen Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant en voor de industrieterreinen. Vervolgens is in 2012 een bomenbeleids- en bomenbeheerplan vastgesteld. Hiermee ligt het beleid voor de komende jaren ten aanzien van openbaar groen vast. Conform het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2016 onderhouden.

In 2015 is gestart met de ontwikkeling van een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente. Dit groenbeleidsplan, waarin het beleid op de dorpsbossen wordt geïntegreerd, wordt in 2016 afgerond en vastgesteld.

Dorpsbossen

De beheer- en onderhoudsmaatregelen in de bossen worden uitgevoerd op basis van het geen is vastgelegd in het beleidsplan dorpsbossen en beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten en het beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden. Daarnaast zijn er een beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen en een beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen. Met behulp van deze plannen worden concreet de beheer- en onderhoudstaken uitgevoerd in 2016.

Het beleid op de dorpsbossen wordt in 2016 geïntegreerd in het nieuw op te stellen Groenbeleidsplan gemeente Dronten.

Speelvoorzieningen

In 2016 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het beheerplan spelen.

Openbare verlichting

In 2013 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de nieuwe beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bij einde levensduur van de huidige verlichting deze te vervangen voor LED-verlichting. Aanvankelijk zou de vervanging in 2014 starten om te komen tot LED-verlichting. Door aanbestedingsproblemen in 2014, is in 2015 gestart. In 2015 en 2016 worden extra werkzaamheden uitgevoerd om de achterstand, die in 2014 is opgelopen, in te halen.

Bruggen, steigers en vlonders

In 2016 wordt een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) vastgesteld. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. Projecten die voor 2016 worden voorzien zijn alle kleinschalige conserveringswerken.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In de Raad van juni 2015 is het accommodatiebeleidsplan vastgesteld. Het accommodatiebeleidsplan is het laatste (*beheers*) *plan dat nog financieel en inhoudelijk ingebed moest worden in onze begroting*. Met de vaststelling van het accommodatiebeleidsplan en de eerdere vastgestelde beleidsnotitie sportvelden (2012) en het meerjarenonderhoudsplan (2013) is het (financiële) beheer wat betreft accommodaties op orde.

In 2015 is het accommodatiebeleidsplan vastgesteld. Met de vaststelling van het accommodatiebeleidsplan is een financiële puzzel opgelost of en in welke mate de financiële middelen toereikend zijn voor de vervanging van onze accommodaties. Met de vaststelling van het accommodatiebeleidsplan en de eerdere vastgestelde beleidsnotitie sportvelden (2012) en het meerjarenonderhoudsplan (2013) is het (financiële) beheer wat betreft accommodaties op orde.

In 2016 wordt verdere invulling gegeven aan de eerste cyclus van 5 jaar. Het Perron, centrum voor beroepsonderwijs Dronten gaat officieel van start in het Hanzekwartier. Samen met het Ichthus- en Almere College wordt nu gekeken naar de invulling van de huidige schoolgebouwen. We maken afspraken met het basisonderwijs over verdere ontwikkeling onderwijshuisvesting in het centrum. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe contractronde met de sportverenigingen betreffende de kleedkamers. Er is een toekomstvisie voor de drie gemeentelijke zwembaden opgesteld. Aan de hand hiervan is de raad besloten nader onderzoek te verrichten naar een kleine nieuwbouw-variant van zwembad Overboord. In 2016 zal het resultaat van dit vervolg onderzoek gepresenteerd worden.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Nieuw beleid

De ontwikkelingen in de bedrijfsvoering staan niet stil, ook niet in financieel mindere tijden. Wij zijn van mening dat wij ook ten aanzien van de bedrijfsvoering zeer terughoudend moeten omgaan met verzoeken die een beslag leggen op gemeentelijke budgettaire middelen. Desondanks hebben wij in de kadernota 2016 voorgesteld om een geringe uitbreiding op de formatie te doen. In deze programma is de onderstaande uitbreiding van de formatie meegenomen.

	2016	2017	2018	2019
Formatie juridische kwaliteitszorg (1fte)	80.000	80.000	80.000	80.000
Formatie sociale zaken teamleider (0,5 fte voor 1,5 jaar)	40.000	20.000	0	0
- Dekking onttrekking algemene reserve vrij aanwendbaar	- 40.000	- 20.000		
Formatie sociale zaken inkomensconsulent (1,0 fte 1,5 jaar)	80.000	40.000	0	0
- Dekking onttrekking algemene reserve vrij aanwendbaar	- 80.000	- 40.000		
Totaal	80.000	80.000	80.000	80.000

Algemene context.

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de raad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering en de beleidsvoornemens ter zake. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoerings-eenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd. Het collegeprogramma 2014-2018 is voor de organisatie een belangrijk baken. Dronten ontwikkelt nog steeds, sociaal, ruimtelijk en qua dienstverlening aan de ingezetenen. Ontwikkeling vergt ook geld e.a. middelen. Tegelijk is er bewustzijn in de organisatie dat met de beschikbaar gestelde middelen zuinig moet worden omgegaan. En dat aan het gezond maken en houden van de financiële toekomst van Dronten ook vanuit de bedrijfsvoering een wezenlijke bijdrage moet worden geleverd. Slimme keuzes maken om met afnemende middelen toch zo goed als mogelijk door te ontwikkelen. Dat is de beweging die wij maken.

Ombuigingen 2012-2015 op de bedrijfsvoering en de formatie

Van de vastgestelde ombuigingen in 2012 op de bedrijfsvoering en formatie wordt in 2015 de laatste jaarschijf gerealiseerd. Het grootste deel van de ombuigingen is gerealiseerd en van de jaarschijf 2015 verwachten we de nog openstaande taakstellingen ook grotendeels te kunnen realiseren. Wat betreft de personele taakstelling kan er in 2015 en 2016 sprake zijn van boventalligheid. De taakstelling op het KCC (1 fte) kan nog niet in 2015 worden gerealiseerd. Wanneer dit nodig is zal er via de financiële rapportages frictiebudget worden aangevraagd.

Bezuinigingen 2015 – 2018 op bedrijfsvoering:

Bij de kadernota 2015 zijn voorstellen gedaan tot bezuinigingen ingaande 2015. Deze bezuinigingen worden jaarlijks gemonitord en hierover wordt in zowel de voortgangsrapportage als de jaarrekening gerapporteerd. Voor 2016 is sprake van een nog te realiseren bezuiniging op personeel van 150.000 euro. Deze bezuiniging moet worden gerealiseerd door het 'omdenken' in taken. Hiervoor worden in 2015 en 2016 een aantal taakvelden onderzocht. Daarnaast is een bezuiniging doorgevoerd op overige personele budgetten. Deze structurele bezuinigingen zijn in 2015 gerealiseerd. De bezuiniging op de kantine per 1 april 2016 wordt in het 4^e kwartaal 2015 nader uitgewerkt.

Concerncontrol

Vaste onderdelen van concerncontrol zijn risicomanagement, advisering op de financiële planning & controlcyclus en de 213a Gemeentewet onderzoeken. Naast advisering bij de financiële planning & control wordt in 2016 extra aandacht besteed aan de borging van het verbetervoorstel interne controle. Daarnaast is de concerncontroller als projectleider verantwoordelijk voor de monitoring van de vastgestelde bezuinigingen 2015-2018.

Onderzoek 213a GW doelmatigheid en doeltreffendheid

In het 4^e kwartaal 2014 is een onderzoek uitgevoerd naar garantstellingen door de gemeente. Gezien de verdere bezuiniging op het budget voor 213a onderzoeken wordt nu 2-jaarlijks een onderzoek uitgevoerd. In het 4^e kwartaal 2015 zal een onderzoeksvoorstel aan het college worden voorgelegd voor een uit te voeren onderzoek in het 1^e halfjaar 2016.

Juridische control

De pilot juridische control, gestart in augustus 2013, is geëindigd per 1 september 2015. Het blijft echter noodzakelijk om de juridificering van de samenleving het hoofd te bieden en de juridische risico's voldoende te beheersen.

Om die reden is juridisch control vanaf 1 september 2015 als nieuw beleid structureel voortgezet om zo de borging van juridisch control zeker te stellen.

Juridische control/juridische kwaliteitszorg zorgt er voor dat risicomanagement, (kwaliteit van) de juridische advisering en de gemeentelijke wet- en regelgeving continue aandacht krijgt. In 2016 zal extra aandacht worden besteed aan de toegankelijkheid (in- en extern) van de gemeentelijke wet- en regelgeving en het strategisch juridisch opleidingsbeleid. Het laatste zal voortvloeien uit de pilot georganiseerd door de VNG en andere partijen (waaronder Vereniging Juridische Kwaliteitszorg) over dit onderwerp, waar Dronten ook aan deelneemt. Tenslotte zal de afstemming van juridisch control op de eisen van rechtmatigheid, en voor zover relevant ook op de planning & controlcyclus, in 2016 nader vorm gaan krijgen.

Investors in People (IiP)

Investors in People biedt de organisatie een aantal stappen om continue verbetering op gang te brengen (of te continueren) in de organisatie.

Bij IiP gaat het erom binnen de organisatie doelen en strategie op een effectieve manier te bereiken. De ontwikkeling en inzet van medewerkers staat daarbij centraal. Komen we goed door het 1^e assessment, dan krijgen we de erkenning 'Investor in People'. Elke drie jaar wordt opnieuw bekeken of we nog in een opwaartse verbeteringsspiraal zitten. Er zijn in 2015 twee hoofdthema's vastgesteld door MB en DT. Ten aanzien deze thema's zijn acties en verbeteringen geformuleerd en vastgesteld door MB en DT. Er is een plan van aanpak opgesteld voor de uitvoering van die acties en verbeteringen. In 2016 wordt een audit uitgevoerd om de verbetering van de organisatie te meten. Betreft een doorlopend traject met telkens nieuwe ontwikkelpunten en elke drie jaar een audit.

Onderzoek deelneming aan Shared Service Centre Zwolle

De gemeenten Zwolle, Kampen en de provincie Overijssel werken sinds een paar jaar samen in een SSC. De samenwerkingsgebieden zijn personele- en salarisadministratie, inkoop en ICT. Samen met de gemeente Dalfsen heeft Dronten belangstelling voor die samenwerking. In het laatste kwartaal van 2013 startte een verkenning om te beoordelen of aansluiting bij dat SSC ook voor Dronten wezenlijke voordelen oplevert. Die verkenning gaf aanleiding om te starten met fase 2, waarin wordt onderzocht wat nodig is voor een definitieve aansluiting bij het SSC. Het onderzoek richt zich op kosten, efficiency, personeel, overhead, systemen, kwaliteit van de drie deelgebieden. Na oplevering van het rapport van fase 2 valt rond de jaarwisseling 2015-2016 een collegebeslissing te verwachten, gericht op deelneming aan het SSC Zwolle. De raad wordt hierin betrokken. Na een positief besluit vindt de implementatie vervolgens in 2016 en 2017 plaats.

Communicatie en digitale dienstverlening

Het actualiseren van het beleidsplan communicatie is in 2015 afgerond. Centraal staan in 2016 de nieuwe eisen die de veranderende omgeving stelt aan de organisatie, structuur, werkwijze en kennis van het team communicatie. De website is vernieuwd, we werken met een nieuw webcare-systeem om te kunnen analyseren wat er met nieuws uit Dronten gebeurt en we zetten alle verschillende communicatiemiddelen (oud en nieuw!) in om informatie bij de klant te krijgen. Voor de verbetering van onze digitale dienstverlening is communicatie toegespitst op de behoeften van de klant van cruciaal belang. Dat is waar we ons in 2016 vooral op richten: op basis van statistieken weten waar de klant zijn informatie vandaan haalt om vervolgens die kanalen in te zetten om de klant te bereiken.

Formatie per programma en inhuur van personeel.

Bij de behandeling van de jaarrekening 2014 heeft u aangegeven dat er de wens was om inzicht in de ambtelijke inzet per programma en de inhuur van personeel. In onderstaande gaan wij hier verder op in.

Inzet vaste ambtelijke formatie per programma

In onderstaande tabel ziet u de inzet van het ambtelijk personeel voor het jaar 2016:

Formatie per programma	fte
programma 0	32
programma 1	12
programma 2	14
programma 3	5
programma 4	5
programma 5	15
programma 6	52
programma 7	21
programma 8	39
programma 9	0
interne producten/ overhead	79
tussenproducten en projecten	2
totaal fte	277

Inhuur personeel

Structureel houden wij in de begroting rekening met een inhuurbudget van € 2,5 miljoen. Dit bedrag wordt ingezet voor de onderstaande taakvelden:

Inhuurbudget per taakveld	Structureel
Kantinepersoneel	140.000
Wegenbeheer	330.000
Onderhoud openbaar groen	1.020.000
Backoffice sociaal domein	270.000
Afvalinzameling en rioolbeheer	410.000
Knelpuntenbudget	140.000
Overige taken	250.000
Structurele inhuurbudget	2.560.000

De inhuur van personeel is begrotingstechnisch een statisch geheel. De werkelijkheid is dynamischer, omdat wij jaarlijks te maken hebben met onder andere mutaties in vast personeel, onderuitputting, ziekte en projecten. De werkelijke uitgaven voor in te huren personeel zullen dus hoger zijn dan wij in bovenstaande tabel aangeven. In de jaarrekening zullen wij u hiervan verder verslag doen conform de toezegging aan de raad.

Paragraaf Informatisering

Er wordt een steeds groter beroep gedaan op onze informatievoorzieningen, vooral de digitale gegevensuitwisseling door decentralisaties van het Rijk naar de gemeente en de samenwerking en gegevensuitwisseling met andere organisaties en overheden. Dit maakt het voor de gemeente noodzakelijk dat de diverse ontwikkelingen en de onderlinge samenhang duidelijk meerjarig verwoord staan in één integraal document: Het informatiebeleidsplan.

In mei 2015 heeft de raad het geactualiseerde informatiebeleidsplan 2013-2017, met een doorkijk naar 2018 en 2019 vastgesteld. Dit plan geeft integraal aan op welke punten onze informatievoorziening en daarmee ons informatiebeleid de komende jaren aandacht behoeft. Het speelt in op ontwikkelingen die van zowel buitenaf als intern op ons af komen.

Informatiebeleidsplan 2013-2017 met een doorkijk naar 2018 en 2019

Het informatiebeleidsplan 2013-2017 is ons stuurinstrument, dat antwoord geeft op de vragen hoe het informatiemanagement is gericht (doelen/ambities), is ingericht (structuur) en wordt verricht (taken/projecten).

De coördinatie van het informatiebeleidsplan is belegd bij de afdeling Informatiemanagement (IM). Het informatiebeleidsplan geeft vanuit een gezonde basis vorm en inhoud aan toekomstige ontwikkelingen. Het sluit aan op de visie en doelstellingen van de organisatie en is onderverdeeld in een zestal thema's.

Deze thema's zorgen voor een scherpere sturing op de ambities en de prioritering van de verschillende projecten.

- A. Dienstverlening
- B. Zaakgericht werken
- C. Gegevensmanagement
- D. Het Nieuwe Werken
- E. Vakspecifieke ontwikkelingen
- F. Professionalisering ICT

Hieronder volgt een korte uitleg per thema en worden de accenten voor 2016 benoemd.

Thema A: Dienstverlening

Het thema Dienstverlening is gericht op het gemeentebreed verbeteren van de dienstverlening van de gemeente Dronten aan burgers en bedrijven. Voor de inhoudelijke activiteiten binnen dit thema verwijzen we naar Programma 0 "Verbetering Dienstverlening".

Thema B: Zaakgericht werken

Met de implementatie van zaakgericht werken wordt het mogelijk om via meerdere klantcontactkanalen de burgers en bedrijven te kunnen informeren over de status van hun aanvraag, maar biedt ook de interne bedrijfsvoering de mogelijkheid om een zaak te kunnen volgen en om zicht te houden op alle lopende dossiers per klant.

Accenten voor 2016

Zaakgericht werken met de ondersteuning van het zaakstelsel wordt uitgangspunt binnen onze gemeente. Er ontstaat een organisatiebreed overzicht over lopende zaken en klantcontacten. Het integrale klantbeeld maakt het mogelijk om burgers en bedrijven vanuit ondermeer het KCC snel, volledig en juist te helpen. In de begin periode lag de nadruk op het digitaal maken en behandelen van de binnenkomende post. In 2016 worden de klant- en werkprocessen verder gestroomlijnd en op elkaar afgestemd.

Thema C: Gegevensmanagement

Gegevensmanagement is belangrijk om de doorontwikkeling van het stelsel van basisregistraties en andere kernregistraties te beheren.

Het stelsel is daarbij opgebouwd uit administratieve data en geografische data. Specifieke aandachtspunten hierbij zijn integratie en het bewaken van de kwaliteit en het beheer van de gegevens. Op deze basis wordt de informatievoorziening doorontwikkeld conform het gedachtengoed van 'business intelligence'.

Gemeenten moeten de basis van informatievoorziening op orde brengen. Hierin wordt vanuit de Rijksoverheid toegewerkt naar een generieke basisinfrastructuur voor de gehele overheid.
Accenten voor 2016

De volgende bouwstenen van het i-NUP krijgen prioriteit:

- De aansluiting op de Berichtenbox zal plaatsvinden. Persoonlijke correspondentie kan dan in plaats van per post ook via de Berichtenbox plaatsvinden. De Berichtenbox is een persoonlijke postbus voor burgers voor elektronische berichten van de overheid.
- eID, de opvolger van DigiD wordt voorbereid.
- De eHerkenning voor gemeentelijke producten wordt voor meer producten ingezet.

Thema D: Het Nieuwe Werken

Het Nieuwe Werken staat voor de ontwikkelingen die het werken binnen de gemeente Dronten prettiger en efficiënter maakt, bijvoorbeeld door plaats- en tijdonafhankelijk werken. Dit vraagt een andere manier van werken in de organisatie, nieuwe manier van leiding geven en stelt eisen aan de hierbij noodzakelijke (digitale) voorzieningen.

Accenten voor 2016

De noodzakelijke digitalisering van dossiers wordt in 2016 verder doorgezet. Nadruk wordt gelegd op het digitaal gebruiken en digitaal houden van informatie.

Thema E: Vakspecifieke ontwikkelingen

Naast de gemeentebrede thema's is er natuurlijk ruimte voor ontwikkeling van de vakspecifieke afdelingen voor zover deze niet onder de gemeentebrede thema's vallen.

Accenten voor 2016

- De ontwikkeling van de centrale voorziening voor de Basisregistratie Personen (BRP) en de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) wordt, indien landelijk gereed, voorbereid.
- Vergunningverleners en handhavers kunnen op locatie gegevens raadplegen op een mobiel apparaat.

Thema F: Professionalisering ICT

Er zal aandacht moeten zijn voor de professionalisering, doorontwikkeling van de ICT organisatie en de informatieveiligheid.

Accenten 2016

- De uitvoering van het meerjaren informatiebeveiligingsplan wordt in 2016 opgepakt.
- Afhankelijk van de besluitvorming wordt het vervolg mbt het SSC Zwolle opgepakt.
- De noodzakelijke overgang naar Oracle 12 wordt voorbereid.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisaties, waarmee de gemeente een bestuurlijke én een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en -beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. De gemeente Dronten hanteert de volgende criteria bij het aangaan van een constructie voor een verbonden partij zijn:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op de gekozen vorm van samenwerking en draagt bij aan een efficiëntere en effectievere mogelijkheid tot het uitvoeren van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzicht bestaande verbonden partijen

Verbonden partijen worden ingedeeld in de volgende categorieën:

- Vennootschappen (BV, NV of CV) waar de gemeente aandeelhouder van is
- Gemeenschappelijke Regelingen
- Overige partijen, zoals stichtingen en verenigingen waarin de gemeente participeert

Overzicht Vennootschappen

Vennootschappen	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Nuon Energy (productiebedrijf)	Ja / stemrecht / per 01-07-2011 zeggenschap op basis van 175.778 aandelen.	In 2009 is besloten om Nuon in 4 tranches te verkopen aan Vattenfall: - 1 ^e tranche in 2009: 49%; - 2 ^e tranche in 2011: 15%; - 3 ^e tranche in 2013: 15%; - 4 ^e tranche in 2015: 21%. Dividend € 148.000 (2014)
Alliander (netwerkbedrijf, voorheen Nuon)	Ja / stemrecht / zeggenschap op basis van 0,357% aandelen.	Jaarlijkse dividendopbrengst ± € 446.000 (2014).
Vitens	Ja / stemrecht / zeggenschap op basis van 98.457 aandelen.	Jaarlijkse dividendopbrengst ± € 268.000 (2014)
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Ja / stemrecht / zeggenschap op basis van 48 aandelen.	De gemeente staat garant voor een geldlening van de NV. Voor deze garantiestelling ontvangt de gemeente een provisie van € 97.000 (begroting 2016).
Technofonds Flevoland	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang

Nuon Energy

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Nuon is één van de grootste Nederlandse energie- en waterbedrijven en voorziet dagelijks bijna 5 miljoen klanten van diverse producten en diensten. Nuon is uit diverse fusies tot stand gekomen, de grote fusie was in 1999 tussen o.m. NV Nuon Energie- Onderneming voor Gelderland, Friesland en Flevoland en Energie Noord NV (ENW).

In 2009 is Nuon gesplitst in het productie/leveringsbedrijf Nuon Energy en het netwerkbedrijf Alliander. De aandeelhouders van Nuon hebben in 2009 besloten om de aandelen in Nuon Energy in vier tranches te verkopen aan het Zweedse bedrijf Vattenfall. In 2009 was al 49% van de aandelen verkocht en in 2011 is de tweede tranche van 15% verkocht. De gemeente Dronten heeft nu nog 175.778 van de aandelen. Deze aandelen zullen stapsgewijs in 2013: 15% (€ 5.284.000) en 2015: 21% (€ 7.397.000) worden overgedaan aan Vattenfall. Voor de verkoop van de aandelen Nuon Energy ontvangt de gemeente in totaal ca € 33 miljoen. De totale opbrengst van de verkoop is overigens al verwerkt bij de verkoop van de 1^e tranche in 2009 en hierbij is ook rekening gehouden met de structurele effecten. Gemeente Dronten blijft voor 0,357% aandeelhouder van Alliander.

Kengetallen verbonden partij:

- Eigen vermogen 2013 € 2.922 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Vreemd vermogen 2013 € 3.435 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Resultaat 2013 -€ 419 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)

Alliander

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

De Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) uit 2007 verplicht energiebedrijven tot een volledige splitsing. Netwerkbedrijf en productie- en leveringsbedrijf moeten worden gescheiden. Nuon doet dit op 1 juli 2009. Het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy wordt afgesplitst en verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De naam N.V. Nuon wordt gewijzigd in Alliander N.V., dit is de holding van het nieuwe netwerkbedrijf. In deze holding zijn de netbeheerders Liander N.V. (voorheen Continuon), Liandon B.V. en Liandyn B.V. ondergebracht.

Met ingang van 1 januari 2009 is het gemeentelijk belang van Dronten in Nuon omgezet in een in kapitaal van even groot belang in Alliander NV. Dronten heeft hierdoor een belang van 0,357% in Alliander, de overige aandelen zijn in handen van de diverse provincies en gemeenten.

De primaire taak van Alliander is de ononderbroken levering van energie aan ca. 2,8 miljoen klanten. Daarnaast draagt het proactief en op innovatieve wijze bij aan het verduurzamen van de energievoorziening. Dit doet Alliander bijvoorbeeld door de distributie mogelijk te maken van energie uit duurzame energiebronnen als biogas, zon, wind, water en getijde. Bij Alliander werken zo'n 5.500 medewerkers.

Kengetallen verbonden partij:

- Eigen vermogen 2013 € 3.375 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Vreemd vermogen 2013 € 4.173 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Resultaat 2013 € 288 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)

Vitens

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Vitens is in 2002 ontstaan door een fusie van de drinkwaterbedrijven Nuon Water, Waterbedrijf Gelderland en Waterleiding Maatschappij Overijssel. In 2006 is Vitens verder gefuseerd met Hydron Flevoland en Hydron Midden-Nederland en is daarmee de grootste producent van kraanwater van Nederland geworden. De gemeente Dronten heeft stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en beschikt over 98.457 aandelen.

Kengetallen verbonden partij:

- Eigen vermogen 2013 € 438 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Vreemd vermogen 2013 € 1.274 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)
- Resultaat 2013 € 39 mln (zie jaarrekening verbonden instelling)

Huisvuilcentrale (HVC) Alkmaar

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder J.Ph. Engelvaart

HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 48 gemeenten en 6 waterschappen in Noord- en Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC er naar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en compostering, verbranding en de levering van energie en warmte. De gemeente Dronten is aandeelhouder en beschikt over 48 van de 3.311 aandelen (2,0% van het uitgegeven totaal aan aandelen).

- Eigen vermogen € 63 miljoen (eind 2013), € 68 miljoen (eind 2014)
- Vreemd vermogen € 967 miljoen (eind 2013), € 937 miljoen (eind 2014)
- Resultaat 2014 € 5,1 miljoen positief

Technofonds Flevoland

Vertegenwoordiger gemeente (aandeelhouder): Wethouder D.M. Vis

Het Technofonds Flevoland B.V. is in 2000 opgericht met het doel om als revolverend fonds risicodragend kapitaal te vertrekken aan veelbelovende startende- en doorstartende MKB bedrijven in de regio Flevoland die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt. Het gaat hierbij om investeringen in ondernemingen ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen. Naast Dronten zijn de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.(OMFL) aandeelhouder. Alle aandeelhouders hebben een vertegenwoordiger in de raad van commissarissen die uit 5 leden bestaat.

Een exploitatietekort wordt in eerste instantie ten laste gebracht van de agioreserve van het Technofonds. Eventuele resterende tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de deelnemende gemeenten en de OMFL. De fondsomvang van het Technofonds Flevoland bedraagt € 9,9 miljoen. In 2013 is voor € 1,7 miljoen geïnvesteerd in 6 nieuwe en 7 bestaande participaties. Ultimo 2013 telde de portefeuille 24 participaties.

Kengetallen verbonden partij:

- aandelenkapitaal Dronten € 277.000 (3% van het totaal)
- Eigen vermogen € 11,9 miljoen (eind 2013), € 12,0 miljoen (eind 2014)
- Vreemd vermogen € 0,3 miljoen (eind 2013), € 0,3 miljoen (eind 2014)
- Resultaat € 1,7 miljoen (2013), -€ 0,6 miljoen (2014)

Overzicht Gemeenschappelijke Regelingen

Gemeenschappelijke Regeling	Bestuurlijk belang	Begrote bijdrage 2016
GGD Flevoland	Lid algemeen bestuur	€ 677.736
Veiligheidsregio Flevoland	Lid veiligheidsbestuur	€ 1.326.663
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMpact)	Bestuur GR	€ 2.343.000 Inclusief taakstelling i.v.m. budget neutraliteit
Erfgoedcentrum Nieuw Land	Bestuur GR	€ 80.633
Regionale Sociale recherche	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage o.b.v. het aantal cliënten per 1 januari 2014 (561) € 87.201
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (GBLT) 2014	Lid algemeen bestuur	€ 581.699
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Bestuur GR	€ 662.969
Centrum Regeling Sociaal Domein Flevoland	Almere is centrumgemeente	NIEUW
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Deelnemer in coöperatie	€ 22.800

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland (GGD) Vestigingsplaats Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: P. van Bergen

De Wet Publieke Gezondheid draagt de gemeenten op een GGD in stand te houden voor de uitvoering van de wettelijke taken. Met deze wet wordt de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking beoogd, daarnaast ook het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking. De gemeente Dronten neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling "GGD Flevoland".

De gemeenschappelijke regeling GGD is een samenwerkingsverbandorganisatie van de zes gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. Het doel van deze verbonden partij is een sterke en efficiënte gezondheidsdienst die belast is met de organisatie en de coördinatie van de uitvoering van de openbare gezondheidszorg. De GGD Flevoland heeft vestigingen in alle zes de gemeenten.

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door de portefeuillehouders gezondheidszorg van de deelnemende gemeenten.

De kosten van de GGD worden naar rato van inwonertal gedragen door de gemeenten. Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2014 uit op € 677.736.

Kengetallen verbonden partij: (uit begroting 2016 bestuur 18 juni 2015)

	1-1-2016	31-12-2016
Eigen vermogen	€ 5.444.898	€ 5.344.898
vreemd vermogen	€ 2.710.437	€ 2.327.079

Veiligheidsregio Flevoland

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester A.B.L. de Jonge

Sinds de regionalisering in 2009 bestaat de Veiligheidsregio Flevoland uit een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD). De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op gebied van:

- brandweezorg;
- geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- beheer van de gemeenschappelijke meldkamer;
- bevolkingszorg.

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling "Veiligheidsregio Flevoland" bestaat uit de burgemeesters van de zes gemeenten in Flevoland.

De jaarlijkse bijdrage voor de gemeente Dronten aan de Veiligheidsregio Flevoland komt in 2016 uit op € 1.326.663.

Kengetallen verbonden partij (uit ontwerp programmabegroting 2016 van de Veiligheidsregio)

- Overzicht reserves € 6.385.244;
- Vervangingsinvesteringen € 1.089.000;
- Bijdrage per inwoner € 32,85

Werkvoorzieningschap Kampen–Dronten (IMpact) vestigingsplaats Kampen

Vertegenwoordiger gemeente: Hr. D.M. Vis

De gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Kampen–Dronten is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Kampen en Dronten. De gemeenschappelijke regeling heeft ten doel het realiseren van werkgelegenheid voor mensen die vanwege beperkingen geen toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

De gemeente Dronten is samen met de gemeente Kampen bestuurlijk verantwoordelijk en heeft via de portefeuillehouders en raadsleden van de betreffende gemeente zowel invloed als verantwoordelijkheid. De uitvoering van de sociale werkvoorziening is door het bestuur

van het werkvoorzieningschap opgedragen aan de stichting IMpact. In zowel een 5 jaren sociaal-economisch contract als in een éénjarig sociaal-economisch contract en in de benoeming en ontslagmogelijkheid van de bestuurder van de stichting IMpact, heeft het bestuur van het schap invloed op de gang van zaken. Zowel praktisch als formeel is de gemeente samen met de gemeente Kampen risicodragers voor eventuele tekorten bij het werkvoorzieningschap.

Jaarrekening resultaat 2014: - € 271.000,-

Eigen vermogen 2014: € 431.000,-

Vreemd vermogen 2014: 12.317.000,-

Erfgoedcentrum Nieuw Land Vestigingsplaats Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Erfgoedcentrum Nieuw Land is per 1 februari 2004 ontstaan uit een fusie van vier erfgoedinstellingen: Provinciaal Archeologisch Depot, Nieuw Land Poldermuseum, Rijksarchief in Flevoland en Sociaal Historisch Centrum voor Flevoland. De gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het Waterschap Zuiderzeeland nemen deel aan het Openbaar Lichaam door hun statische archieven in beheer te geven.

Het doel van het Erfgoedcentrum is de belangen van de partners bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en collecties die onderdeel uitmaken van het Erfgoedcentrum in gezamenlijkheid te behartigen.

Kengetallen verbonden partij : (uit de jaarrekening 2014. In 2016 is het voornemen om de GR te wijzigen vandaar nog geen cijfers in begroting 2016)

	1-1-2014	31-12-2014
Eigen vermogen	€ 668.791	€ 566.154
vreemd vermogen	€ 6.575.710	€ 6.220.179

Regionale Sociale recherche

Vertegenwoordiger gemeente: Hr. P. (Peter) Van Bergen

De gemeenschappelijke regeling "Regionale Sociale Recherche" is een samenwerkingsverband van 9 gemeenten (Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Olst/Wijhe, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle) die in 2004 is aangegaan voor onbepaalde tijd. Het doel van de gemeenschappelijke regeling is samenwerking op het terrein van het voorkomen en opsporen van fraude binnen het sociaal domein.

De Regionale Sociale Recherche is gevestigd in Zwolle. De portefeuillehouder Sociale Zaken participeert in het Bestuurlijk Overleg. De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal uitkeringen per 1 januari. Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd.

Kengetallen verbonden partij :

N.v.t. Betreft een GR in de lichtste vorm. De gemeente Zwolle voert de GR uit en belast haar kosten 1 op 1 door aan de deelnemers.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus – Tricijn (GBLT) en de deelnemende gemeenten. Vestigingsplaats Zwolle

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder T. van Amerongen

Met ingang van 1 januari 2013 is Dronten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling GBLT en de deelnemende gemeenten. De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus - Tricijn, bestaande uit de waterschappen Zuiderzeeland, Reest en Wieden, Groot Salland, Velt en Vecht, Regge en Dinkel, Vallei & Eem, Veluwe en Rijn en IJssel, en de gemeenten Leusden, Dronten en Nijkerk. De taken voor de gemeenten zijn gericht op het uitvoeren van de belastingheffing, inning en de WOZ-taken.

Kengetallen verbonden partij: uit de jaarrekening 2014

De bijdrage voor 2016 bedraagt € 537.000,-

	1-1-2014	31-12-2014
Eigen vermogen	€ 499.000	€ 394.000
vreemd vermogen	€ 2.000.000	€ 2.000.000

Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek (OFGV) vestigingsplaats Lelystad

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Met ingang van 1 januari 2013 is gemeente Dronten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling OFGV. De OFGV is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Bussum, Dronten, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Muiden, Naarden, Noordoostpolder, Urk, Weesp, Wijdmeren en Zeewolde inclusief de provinciën Flevoland en Noord Holland. De kernbegrippen binnen de OFGV zijn efficiency en kwaliteit van de uitvoering.

De belangrijkste doelstellingen daarbij zijn het afhandelen van vergunningen en meldingen binnen de wettelijke termijnen en het uitvoeren van risicogericht toezicht en handhaving conform de jaaropdrachten van de 17 partners. Daarnaast verstrekt de OFGV adequaat advies aan de partners over het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. De taken zijn per deelnemer vertaald naar een uitvoeringsprogramma voor de OFGV. De jaarlijkse bijdrage voor de gemeente Dronten aan de OFGV komt in 2016 uit op € 651.762.

Kengetallen verbonden partij :

- De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt € 2.110.000 op 1-1-2015. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 1.872.000. Hieruit blijkt dat de meerjarenbegroting van de OFGV robuust is en de OFGV voldoende financiële draagkracht heeft om onvoorziene gebeurtenissen het hoofd te bieden.
- Algemene reserve € 1.319.000 en doelreserve frictiekosten € 1.319.000;
- De taakstelling betreft 1% per jaar van het begrotingstotaal ten tijde van oprichting. Het betreft een bedrag van € 112.269 per jaar in de jaren 2014 tot en met 2018.

	1-1-2016	31-12-2016
Eigen vermogen	€ 2.000.000	€ 1.800.000
vreemd vermogen	€ 3.800.000	€ 3.800.000

Centrum Regeling Sociaal Domein Flevoland

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen.

De zes gemeenten in Flevoland werken samen bij de taken op het sociale domein. Deze samenwerking is vormgegeven op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Op sommige terreinen betreft de samenwerking vooral afstemming en kennisuitwisseling, op een aantal terreinen is er sprake van een meer intensieve vorm van samenwerking.

De samenwerking op het gebied van jeugd in de regio is intensief. De huidige samenwerking is gestart in 2011 en heeft al verschillende afsprakenkaders en beleidsplannen opgeleverd. Meest recent is het Regionaal Beleidsplan Jeugdhulp Flevoland (2014-2017). Belangrijk onderdeel van de samenwerking is de – door het rijk opgelegde - gezamenlijke inkoop van gespecialiseerde jeugdhulp. Gemeenten in Flevoland hebben afgesproken deze samenwerking te formaliseren in een centrumregeling. Op basis van deze centrumregeling is een Dienstverleningshandvest vastgesteld waarin de verdere uitvoeringsafspraken zijn opgenomen. Almere zal de rol van aankoopcentrale namens de zes gemeenten vervullen. Deze aankoopcentrale regelt de inkoop en subsidiering van de regionale taken op het gebied van de jeugdzorg. De bijdrage voor de bedrijfsvoering van de aankoopcentrale is € 66.317,- per jaar.

Coöperatie Gastvrije Randmeren.

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis.

Gastvrije Randmeren heeft als doel de kwaliteit van het natuur- en recreatiegebied Randmeren te verhogen en de robuustheid van het gebied te versterken. Het werkgebied

van de coöperatie Gastvrije Randmeren strekt zich uit van Hollandse Brug tot Ketelbrug, een langgerekte merenreeks van ruim tachtig kilometer. In de Gastvrije Randmeren participeren 16 gemeenten die gelegen zijn aan het werkgebied. Voor een verdere uitgebreide informatie verwijzen wij u naar de website van de Gastvrije randmeren te vinden onder www.gastvrijerandmeren.nl. De jaarlijkse bijdrage aan de coöperatie bedraagt € 22.800. Daarnaast neemt de gemeente soms deel in separate projecten (o.a. Bremerbaai) van de coöperatie.

Paragraaf Financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel er nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2020) is er het risico dat bij een gelijkblijvende situatie dat de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren.

Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2016 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 104.000.000 (begroting 2016) = € 8.840.000.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Uit onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2016 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

			2016	2017	2018	2019
Berekening renterisiconorm						
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal			20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen			104.000.000	103.000.000	101.000.000	101.000.000
Renterisiconorm			20.800.000	20.600.000	20.200.000	20.200.000
Rente herziening op vaste schuld			0	0	0	0
Aflossingen op vaste schuld			2.435.292	2.435.292	2.435.292	2.435.292
Renterisico			2.435.292	2.435.292	2.435.292	2.435.292
Ruimte onder de renterisiconorm			18.364.708	18.164.708	17.764.708	17.764.708
		(voordeel = ruimte; nadeel = overschrijding)				

Op basis van de liquiditeitsprognose zal er voor 2016 naar verwachting geen langlopende geldlening moeten worden afgesloten.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst (geïntegreerde dienstverlening) met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten. Door middel van deze overeenkomst worden tijdelijke overtollige middelen door de BNG belegd en kan een tekort aan kortlopende financieringsmiddelen op een voordelige wijze worden geleend. Op deze wijze kan snel over voldoende middelen tegen gunstige condities worden beschikt. Daarnaast is in 2014 het schatkistbankieren van start gegaan. Binnen het ministerie van Financiën wordt schatkistbankieren uitgevoerd door het Agentschap. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Vanzelfsprekend blijven wij volledig vrij in de besteding van onze middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven we aangewezen op het bankwezen.

Subsidieparagraaf 2016

Subsidies algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels of nadere regels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Bestaand beleid

Voor het jaar 2016 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels en nadere regels 2016.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent drie verschillende vormen van subsidie:

- Basissubsidie;
- Incidentele activiteitensubsidie;
- Structurele activiteitensubsidie.

In de begroting is rekening gehouden met de jaarlijkse indexering van 1,6% zoals in de Kadernota 2016 opgenomen. Indexering is geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger, maar wordt ook afgestemd op de richtlijn voor indexering in de Kadernota 2016. Het jaar na het toepassen van de index wordt het bedrag van de indexering toegevoegd aan de reguliere begrotingspost.

In de tabel hieronder zijn de subsidiebudgetten voor de komende jaren weergegeven.

Overzicht begrote subsidies

bedragen in 1.000 euro

FCL	naam FCL	toelichting		begr16 PB16	begr17 PB16	begr18 PB16	begr19 PB16
621046	Overige verkeersmaatregelen te land	o.a. Veilig Verkeer Nederland	structureel	20	20	20	20
648020	Lokaal Onderwijsbeleid		incidenteel	15	15	15	15
648000	Onderwijsbegeleiding	o.a. stichting WSNS	structureel	32	32	32	32
648010	Voor- en vroegschoolse educatie		structureel	493	493	493	493
651002	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	exploitatie bibliotheek	structureel	15	15	15	15
651000	Openbare bibliotheken	exploitatie bibliotheek en huisvesting	structureel	1.511	1.485	1.485	1.485
651170	Stimuleringsbudget overige maatsch. doelen	o.a. Bureau gelijke behandeling	structureel	33	33	33	33
651100	Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur		structureel	15	15	15	15
651100	Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur		basis	24	24	24	24
653050	Stimulering sport		structureel	22	22	22	22
653050	Stimulering sport		incidenteel	34	34	34	34
654010	Stimuleringsbudget Kunstprojecten	o.a. lokale omroep	structureel	20	20	20	20
654020	Kunst in openbare ruimte		incidenteel	8	8	8	8
656080	4 mei herdenking		structureel	10	10	10	10
656050	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen		structureel	15	15	15	15
656040	Bevordering recreatie en toerisme	o.a. VVV	incidenteel	19	19	19	19
658060	MFC Dronten (Nieuwe Meerpaal)	voor exploitatie, rente en aflossing	structureel	4.100	4.068	4.037	4.000
658060	MFC Dronten (Nieuwe Meerpaal)		stelpost	437	437	437	437
661420	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland		structureel	435	435	435	435
665000	Beleidsontw. en -advisering Kinderopvang	Peuterspeelzaalwerk	structureel	306	306	306	306
666300	Opvang en beschermd wonen WMO		structureel	126	126	126	126
667010	Algemene voorziening Jeugd	vanaf 2016 deels voor inkoop	structureel	81	81	81	81
667000	Algemene voorziening WMO MO		structureel	39	39	39	39
667000	Algemene voorziening WMO MO		incidenteel	37	37	37	37
667130	Centrum voor Jeugd en Gezin		structureel	750	750	750	750
667140	Wijk- en buurtbeheer	buurtbemiddeling	structureel	41	41	41	41
667100	Uitvoeringskosten WMO en Jeugd		structureel	0	0	0	0
672330	Natuur- en milieueducatie		structureel	1	1	1	1
totaal				8.641	8.585	8.554	8.517

Hiernaast zijn er in het kader van het armoedebeleid nog enkele inkoopbudgetten die in 2015 deels ingezet worden voor subsidie. De verdeling tussen inkoop en subsidie zal later worden gemaakt.

Financiële begroting

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING				UITGAVEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Programma 0 Algemeen bestuur						
6.001.00	Raad en raadscommissies	549.994	574.082	588.220	584.977	579.303	574.663
6.001.10	College van Burgemeester en Wethouders	668.600	927.526	1.036.206	1.012.206	982.360	982.360
6.002.00	Secretariëpersoneel	131.837	0	0	0	0	0
6.002.01	Bestuursond. Coll B&W	96.906	94.159	84.579	84.579	84.579	84.579
6.002.10	Algemene adviezen	474.904	458.691	465.427	390.427	390.427	390.427
6.002.20	Promotie, representatie, communicatie	551.781	678.492	623.988	623.988	623.988	623.988
6.002.30	Nieuw jaarsbijeenkomst	17.773	16.181	15.845	15.845	15.845	15.845
6.002.40	Kantine	237.075	237.624	163.353	138.153	138.153	138.153
6.002.60	Medezeggenschaps- en ondernemingsraad	231.504	248.030	239.405	239.405	239.405	239.405
6.002.70	Project EGEM-IVSD	89.908	380.564	15.165	15.165	15.165	15.165
6.002.71	Project verbeteren dienstverlening (MEERJARENPLAN)	388.812	545.015	597.307	593.265	356.222	356.180
6.002.72	Project Duurzaam Dronten	92.169	287.427	235.309	37.095	37.095	37.095
6.002.73	Project Digitalisering archieven	181.393	226.500	0	0	0	0
6.002.74	Project bezuinigingen	15.342	19.863	19.173	19.173	19.173	19.173
6.002.76	BAG	271.872	273.049	269.529	264.489	264.489	264.489
6.002.77	Cofinanciering LEADER	0	0	150.000	150.000	150.000	0
6.003.00	Bevolkingsadministratie	1.609.189	1.689.807	1.599.425	1.599.425	1.599.425	1.599.425
6.003.10	Verkiezingen	231.831	188.292	128.117	125.897	125.897	125.897
6.004.10	Secretarieleges burgerzaken	302.504	226.400	226.400	226.400	226.400	226.400
6.005.00	Bestuurlijke samenwerking	57.068	88.467	126.690	126.690	126.690	126.690
6.006.00	Bestuursondersteuning raad	250.813	220.186	203.241	203.241	203.241	203.241
	Totaal programma 0	6.451.275	7.380.355	6.787.379	6.450.420	6.177.857	6.023.175
	Programma 1 Openbare orde en veiligheid						
6.120.10	Brandweerkazernes	277.096	362.299	359.100	355.429	351.758	348.087
6.120.30	Brandmelding en alarmering	0	1.216	11.216	10.876	10.536	10.196
6.120.60	Veiligheidsregio Flevoland	1.374.906	1.237.722	1.227.542	1.227.542	1.227.542	1.227.542
6.120.90	Rampenbestrijding & Calamiteiten	644.228	338.389	331.431	331.577	331.722	331.868
6.120.95	Calamiteiten	4.838	0	0	0	0	0
6.140.00	Dierenbescherming	28.459	33.199	33.126	33.126	33.126	33.126
6.140.20	Integraal veiligheidsbeleid	142.297	195.759	196.066	195.746	184.746	184.746
6.140.30	Openbare orde en veiligheid (APV)	807.277	1.032.094	1.071.700	1.071.700	1.052.700	1.002.700
	Totaal programma 1	3.279.101	3.200.678	3.230.181	3.225.996	3.192.130	3.138.265
	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
6.210.00	Beleidsontwikkeling en advisering wegen	15.629	38.703	37.912	37.912	37.912	37.912
6.210.10	Bruggen en kunstwerken	535.165	492.949	591.151	510.890	515.314	519.739
6.210.20	Andere wegen, straten, pleinen buiten bebouwde kom	504.709	543.707	512.227	473.314	533.402	378.485
6.210.30	Andere wegen, straten, pleinen binnen bebouwde kom	5.154.261	5.976.382	6.308.986	8.113.028	6.564.665	6.719.800
6.210.35	Andere wegen, straten, pleinen wijkbeheer	164.546	222.547	221.119	221.089	221.059	220.416
6.210.40	Aanleg inritten	11.061	25.842	0	0	0	0
6.210.45	Waarschuwingsborden, wegijzers etc.	135.391	134.901	141.300	141.300	141.300	141.300
6.210.46	Overige verkeersmaatregelen te land	427.787	386.260	285.462	285.128	284.794	284.460
6.210.50	Gladheidsbestrijding	120.861	254.238	247.068	246.043	245.019	242.060
6.210.60	Onkruidbestrijding op verhardingen	55.039	60.108	225.404	225.404	225.404	225.404
6.210.70	Invaliden parkeervoorziening	20.479	19.680	19.225	19.225	19.225	19.225
6.210.80	Openbare verlichting	1.391.460	2.467.909	1.822.042	1.574.354	1.802.851	1.449.890
6.210.90	Abri's	1.907	343	346	346	346	346
6.214.00	Parkeervoorzieningen	26.473	847.523	15.312	5.312	5.312	5.312
6.214.10	Parkeergarage	38.066	26.793	26.660	26.660	26.660	26.660
6.215.00	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
6.240.00	Watergangen, drainage en duikers	121.387	105.480	104.707	104.707	104.707	104.707
6.240.10	Waterstaatswerken	113.476	100.136	100.937	100.937	100.937	100.937
	Totaal programma 2	8.837.697	11.703.501	10.659.858	12.085.649	10.828.907	10.476.653

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Programma 0 Algemeen bestuur						
6.001.00	Raad en raadscommissies	0	0	0	0	0	0
6.001.10	College van Burgemeester en Wethouders	40.073	53.000	51.000	28.000	0	0
6.002.00	Secretariatspersoneel	0	0	0	0	0	0
6.002.01	Bestuursond. Coll B&W	0	0	0	0	0	0
6.002.10	Algemene adviezen	0	0	0	0	0	0
6.002.20	Promotie, representatie, communicatie	130.104	144.000	144.000	144.000	144.000	144.000
6.002.30	Nieuw jaarsbijeenkomst	0	0	0	0	0	0
6.002.40	Kantine	358	0	0	0	0	0
6.002.60	Medezeggenschaps- en ondernemingsraad	0	0	0	0	0	0
6.002.70	Project EGEW-IVSD	6.900	0	0	0	0	0
6.002.71	Project verbeteren dienstverlening (MEERJARENPLAN)	0	0	0	0	0	0
6.002.72	Project Duurzaam Dronten	0	0	0	0	0	0
6.002.73	Project Digitalisering archieven	0	0	0	0	0	0
6.002.74	Project bezuinigingen	0	0	0	0	0	0
6.002.76	BAG	0	0	5.000	0	0	0
6.002.77	Cofinanciering LEADER	0	0	0	0	0	0
6.003.00	Bevolkingsadministratie	6.347	0	0	0	0	0
6.003.10	Verkiezingen	0	0	0	0	0	0
6.004.10	Secretariatsleges burgerzaken	662.020	608.900	608.900	608.900	608.900	608.900
6.005.00	Bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0
6.006.00	Bestuursondersteuning raad	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 0	845.802	805.900	808.900	780.900	752.900	752.900
	Programma 1 Openbare orde en veiligheid						
6.120.10	Brandweerkazernes	109.684	86.000	86.000	86.000	86.000	86.000
6.120.30	Brandmelding en alarmering	0	0	0	0	0	0
6.120.60	Veiligheidsregio Flevoland	6.245	0	0	0	0	0
6.120.90	Rampenbestrijding & Calamiteiten	-8.878	0	0	0	0	0
6.120.95	Calamiteiten	0	0	0	0	0	0
6.140.00	Dierenbescherming	0	0	0	0	0	0
6.140.20	Integraal veiligheidsbeleid	0	0	0	0	0	0
6.140.30	Openbare orde en veiligheid (APV)	45.898	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
	Totaal programma 1	152.949	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000
	Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
6.210.00	Beleidsontwikkeling en advisering wegen	0	0	0	0	0	0
6.210.10	Bruggen en kunstwerken	225.760	180.492	182.492	184.070	184.070	184.070
6.210.20	Andere wegen, straten, pleinen buiten bebouwde kom	12.857	2.269	2.269	2.269	2.269	2.269
6.210.30	Andere wegen, straten, pleinen binnen bebouwde kom	1.430.638	2.308.751	2.099.751	2.541.159	2.541.159	2.541.159
6.210.35	Andere wegen, straten, pleinen wijkbeheer	0	0	0	0	0	0
6.210.40	Aanleg inritten	0	8.463	8.463	8.463	8.463	8.463
6.210.45	Waarschuwingsborden, wegijzers etc.	6.833	953	953	953	953	953
6.210.46	Overige verkeersmaatregelen te land	217.778	39.380	37.918	37.918	37.918	37.918
6.210.50	Gladheidsbestrijding	0	0	0	0	0	0
6.210.60	Onkruidbestrijding op verhardingen	0	0	0	0	0	0
6.210.70	Invaliden parkeervoorziening	14.860	8.315	8.315	8.315	8.315	8.315
6.210.80	Openbare verlichting	203.773	1.375.420	678.445	406.814	617.656	248.879
6.210.90	Abri's	0	454	454	454	454	454
6.214.00	Parkeervoorzieningen	0	2.269	2.269	2.269	2.269	2.269
6.214.10	Parkeergarage	5.834	0	0	0	0	0
6.215.00	Parkeerbelasting	16.693	8.361	8.361	8.361	8.361	8.361
6.240.00	Watergangen, drainage en duikers	0	0	0	0	0	0
6.240.10	Waterstaatswerken	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 2	2.135.026	3.935.127	3.029.690	3.201.045	3.411.887	3.043.110

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING				UITGAVEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Programma 3 Economische zaken						
6.310.00	Straatmarkten	36.715	36.884	36.114	36.114	36.114	36.114
6.310.10	Standplaatsen	4.043	5.075	5.116	5.116	5.116	5.116
6.310.30	Economische ontw ikkeling algemeen	0	486.906	412.366	412.366	412.366	412.366
6.310.31	Economische ontw ikkeling SEA	0	144.000	0	0	0	0
6.310.32	Economische ontw ikkeling Oostkant	0	148.800	75.600	0	0	0
6.310.33	Economische ontw ikkeling actieplan centrum Dronten	0	500.000	10.000	10.000	0	0
6.310.34	Economische ontw ikkeling Van Eiland naar Wijland	0	400.000	0	0	0	0
6.310.35	Acquisitie en promotie EZ	0	206.476	200.713	200.713	200.713	200.713
6.310.40	Herinrichting industrieterrein	0	54.905	54.678	54.451	54.224	53.997
6.310.45	Leegstaande gebouwen	0	6.477	6.252	6.252	6.252	6.252
6.310.50	Barakken	0	9.920	6.730	6.730	6.730	6.730
6.310.55	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	0	1.463	0	0	0	0
6.311.00	Baten marktelden	0	0	0	0	0	0
6.320.00	Economische ontw ikkeling (ontw .plannen)	608.170	0	0	0	0	0
6.320.05	Acquisitie en promotie EZ	70.240	0	0	0	0	0
6.320.20	Herinrichting industrieterrein	55.131	0	0	0	0	0
6.320.30	Leegstaande gebouwen	23.055	0	0	0	0	0
6.320.40	Barakken	1.243	0	0	0	0	0
6.320.50	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	3.569	0	0	0	0	0
6.340.00	Land- en tuinbouw ontw ikkeling	29.805	34.544	33.344	33.344	33.344	33.344
6.340.10	Landerijen	62.471	18.715	18.224	18.224	18.224	18.224
	Totaal programma 3	894.442	2.054.165	859.137	783.310	773.083	772.856
	Programma 4 Onderwijs						
6.420.05	Beleid onderwijs en onderwijshuisvesting	115.019	185.198	178.583	178.583	178.583	178.583
6.420.50	Niet vergoede voorzieningen; logopedie	12.500	0	0	0	0	0
6.421.00	Openbaar basisonderwijs	1.291.455	903.350	874.995	852.418	827.234	808.475
6.421.10	Vereniging voor PC onderwijs	637.182	563.019	538.406	514.684	508.469	504.123
6.421.20	Vereniging voor RK onderwijs	524.884	490.688	482.119	478.404	474.686	469.761
6.421.30	Vereniging voor geref. onderwijs	75.140	75.874	65.355	56.884	55.925	54.541
6.431.00	Speciaal onderwijs	73.243	91.619	90.159	88.679	87.198	85.718
6.441.00	Almere college	332.529	624.984	624.112	618.113	602.922	598.892
6.441.05	Ichthus College	350.763	694.515	667.746	662.967	643.796	639.672
6.441.10	Praktijkonderwijs	131.807	126.852	121.897	42.878	34.150	32.847
6.480.00	Onderwijsbegeleiding	62.520	32.536	31.360	31.360	31.360	31.360
6.480.10	Voor- en vroegschoolse educatie	545.060	612.574	581.745	581.745	581.745	581.745
6.480.20	Lokaal onderwijsbeleid	53.710	34.179	24.252	24.252	24.252	24.252
6.480.50	Leerlingenvervoer	1.352.604	1.375.327	1.374.727	1.407.727	1.440.727	1.440.727
6.480.60	Leerplichtwet	326.201	234.441	225.942	225.942	225.942	225.942
6.482.00	Volwasseneneducatie	104.102	104.102	104.102	104.102	104.102	104.102
6.482.10	Huisvesting Basiseducatie (gebouw Anker + Ketting)	68.354	16.472	16.184	15.986	15.788	15.590
	Totaal programma 4	6.057.073	6.165.730	6.001.684	5.884.724	5.836.879	5.796.330
	Programma 5 Cultuur en recreatie						
6.510.00	FlevoMeer Bibliotheek	1.516.954	1.498.676	1.494.772	1.469.772	1.469.772	1.469.772
6.510.02	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	17.233	16.124	16.124	16.124	16.124	16.124
6.510.03	Openbare bibliotheek gebouw Swifterbant	13.469	14.102	13.956	13.956	13.956	13.956
6.511.00	Beleid welzijn, sport en cultuur	320.080	261.841	230.696	230.696	230.696	230.696
6.511.70	Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	31.048	32.526	32.526	32.526	32.526	32.526
6.530.00	Tennisbanen	3.710	2.463	0	0	0	0
6.530.20	Zwembad Overboord Dronten	357.752	287.963	294.339	240.727	237.115	233.502
6.530.21	Zwembad De Alk te Biddinghuizen	37.708	28.669	28.480	28.399	28.319	28.238
6.530.22	Zwembad De Abelen te Swifterbant	80.988	28.469	61.284	28.207	28.129	28.052
6.530.30	De 5 gymnastieklokalen	249.685	101.601	100.048	99.320	98.591	97.863
6.530.31	Sporthallen 't Dok	189.233	164.493	162.655	161.048	155.465	147.424
6.530.32	Sportzaal De Stal	75.428	84.717	84.646	84.646	84.646	84.646
6.530.33	Sportzaal De Beurs	177.126	99.176	98.012	96.914	95.817	94.719
6.530.34	Sportzaal De Landing	70.566	38.974	38.302	37.709	37.116	36.522
6.530.40	Exploitatie sportvoorzieningen	1.698.523	1.653.484	1.661.345	1.661.345	1.661.345	1.661.345
6.530.45	Exploitatie buitensport accommodaties	297.991	328.767	329.460	329.460	329.460	329.460
6.530.50	Stimulering sport	84.528	68.071	67.704	67.669	67.633	67.598
6.530.55	Brede impuls combinatiefuncties	223.755	275.600	0	0	0	0

FINANCIELE PROGRAMMABEGROTING				INKOMSTEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
Programma 3 Economische zaken							
6.310.00	Straatmarkten	0	0	0	0	0	0
6.310.10	Standplaatsen	30.793	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
6.310.30	Economische ontwikkeling algemeen	0	0	0	0	0	0
6.310.31	Economische ontwikkeling SEA	0	0	0	0	0	0
6.310.32	Economische ontwikkeling Oostkant	0	0	0	0	0	0
6.310.33	Economische ontwikkeling actieplan centrum Dronten	0	0	0	0	0	0
6.310.34	Economische ontwikkeling Van Eiland naar Wijland	0	0	0	0	0	0
6.310.35	Acquisitie en promotie EZ	0	31.000	31.000	31.000	31.000	31.000
6.310.40	Herinrichting industrieterrein	0	9.750	9.750	9.750	9.750	9.750
6.310.45	Leegstaande gebouwen	0	0	0	0	0	0
6.310.50	Barakken	0	0	0	0	0	0
6.310.55	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	0	0	0	0	0	0
6.311.00	Baten marktgelden	18.819	27.550	27.550	27.550	27.550	27.550
6.320.00	Economische ontwikkeling (ontw.plannen)	0	0	0	0	0	0
6.320.05	Acquisitie en promotie EZ	11.772	0	0	0	0	0
6.320.20	Herinrichting industrieterrein	4.375	0	0	0	0	0
6.320.30	Leegstaande gebouwen	0	0	0	0	0	0
6.320.40	Barakken	100	0	0	0	0	0
6.320.50	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	81	0	0	0	0	0
6.340.00	Land- en tuinbouw ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
6.340.10	Landerijen	323.510	60.971	60.971	60.971	60.971	60.971
	Totaal programma 3	389.450	146.271	146.271	146.271	146.271	146.271
Programma 4 Onderwijs							
6.420.05	Beleid onderwijs en onderwijshuisvesting	8.053	0	0	0	0	0
6.420.50	Niet vergoede voorzieningen; logopedie	0	0	0	0	0	0
6.421.00	Openbaar basisonderwijs	210.990	66.000	66.000	66.000	76.782	76.782
6.421.10	Vereniging voor PC onderwijs	105.566	8.000	8.000	8.000	5.500	5.500
6.421.20	Vereniging voor RK onderwijs	47.236	2.500	2.500	2.500	0	0
6.421.30	Vereniging voor geref. onderwijs	5.843	0	0	0	0	0
6.431.00	Speciaal onderwijs	1.093	0	0	0	0	0
6.441.00	Almere college	0	0	0	0	0	0
6.441.05	Ichthus College	0	0	0	0	0	0
6.441.10	Praktijkonderwijs	0	0	0	0	0	0
6.480.00	Onderwijsbegeleiding	28.954	0	0	0	0	0
6.480.10	Voor- en vroegschoolse educatie	414.544	534.535	534.535	534.535	534.535	534.535
6.480.20	Lokaal onderwijsbeleid	0	0	0	0	0	0
6.480.50	Leerlingenvervoer	8.242	8.378	8.378	8.378	8.378	8.378
6.480.60	Leerplichtwet	203.578	97.260	97.260	97.260	97.260	97.260
6.482.00	Volwasseneneducatie	104.255	104.102	104.102	104.102	104.102	104.102
6.482.10	Huisvesting Basiseducatie (gebouw Anker + Ketting)	57.702	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
	Totaal programma 4	1.196.056	854.775	854.775	854.775	860.557	860.557
Programma 5 Cultuur en recreatie							
6.510.00	FlevoMeer Bibliotheek	0	0	0	0	0	0
6.510.02	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	0	0	0	0	0	0
6.510.03	Openbare bibliotheek gebouw Swifterbant	43.674	38.118	38.118	38.118	38.118	38.118
6.511.00	Beleidsplan, sport en cultuur	0	0	0	0	0	0
6.511.70	Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	0	0	0	0	0	0
6.530.00	Tennisbanen	0	0	0	0	0	0
6.530.20	Zwembad Overboord Dronten	392.687	332.852	332.852	332.852	332.852	332.852
6.530.21	Zwembad De Alk te Biddinghuizen	18.402	0	0	0	0	0
6.530.22	Zwembad De Abelen te Swifterbant	60.915	0	0	0	0	0
6.530.30	De 5 gymnastieklokalen	152.871	0	0	0	0	0
6.530.31	Sporthallen 't Dok	82.297	18.816	18.816	18.816	18.816	18.816
6.530.32	Sportzaal De Stal	70.577	76.140	76.140	76.140	76.140	76.140
6.530.33	Sportzaal De Beurs	108.602	9.458	9.458	9.458	9.458	9.458
6.530.34	Sportzaal De Landing	28.642	13.870	13.870	13.870	13.870	13.870
6.530.40	Exploitatie sportvoorzieningen	1.006.153	990.647	990.647	990.647	990.647	990.647
6.530.45	Exploitatie buitensport accommodaties	118.568	95.588	95.588	95.588	95.588	95.588
6.530.50	Stimulering sport	3.000	0	0	0	0	0
6.530.55	Brede impuls combinatiefuncties	0	0	0	0	0	0

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING				UITGAVEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
6.531.00	Sportvelden	590.020	443.081	448.766	402.558	392.293	416.382
6.531.10	Recreatie terreinen	1.991	1.614	1.590	1.561	1.505	806
6.540.10	Stimuleringsbudget Kunstprojecten	20.555	25.458	25.338	25.338	25.338	25.338
6.540.20	Kunst in openbare ruimte	57.217	68.263	62.061	62.061	62.061	62.061
6.540.30	Ludgerustoren	5.536	3.100	3.100	3.100	3.100	3.100
6.541.00	Erfgoedcentrum Flevoland	87.408	152.333	80.633	80.633	80.633	80.633
6.550.00	Dorpsbossen	267.867	319.672	323.035	323.035	323.035	323.035
6.560.00	Beleidsontwikkeling en advisering openbaar groen	56.077	51.786	49.866	49.866	49.866	49.866
6.560.10	Openbaar groen / RRB	2.401.918	2.279.178	2.282.803	2.297.891	2.313.617	2.329.458
6.560.20	Wijkbeheer	42.436	61.739	61.414	61.414	61.414	61.414
6.560.30	Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	130.123	118.590	87.809	87.809	87.809	87.809
6.560.40	Bevordering recreatie en toerisme	226.321	67.920	132.914	130.295	128.985	128.985
6.560.50	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	15.042	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
6.560.70	Stranden en voorlanden	66.428	121.103	117.900	117.900	117.900	117.900
6.560.80	4 mei herdenking	10.953	13.195	13.145	13.145	13.145	13.145
6.580.10	t Koetshuis te Biddinghuizen	52.404	68.514	67.768	67.224	66.679	66.135
6.580.15	MFG Biddinghuizen	657.000	831.609	720.353	716.752	713.152	709.552
6.580.20	De Steiger te Swifterbant	188.936	60.116	59.300	57.907	54.354	53.867
6.580.50	Volkstuinen	0	5.906	5.953	5.953	5.953	5.953
6.580.60	Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	5.640.402	5.379.583	5.245.912	5.183.560	5.121.207	5.053.309
6.580.75	Voorzieningsniveau Swifterbant	78.206	545.708	73.543	73.543	73.543	73.543
6.580.81	Speelplaatsen Ruimtelijke Inrichting en Beheer	643.027	586.730	524.989	523.426	519.888	516.358
Totaal programma 5		16.685.644	16.205.914	15.117.541	14.898.489	14.817.187	14.766.092
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk							
6.610.00	Bijstandsverlening	117.820	0	0	0	0	0
6.610.10	Bijstand inkomensdeel WWB	10.579.101	10.839.353	10.527.008	10.527.008	10.527.008	10.527.008
6.610.30	Besluit zelfstandigen	882.954	870.614	621.518	571.518	521.518	471.518
6.610.40	Algemene uitgaven	107.480	157.486	142.650	142.650	142.650	142.650
6.611.00	Sociale werkvoorziening	2.339.769	2.368.301	2.368.833	2.027.369	1.877.453	1.766.944
6.611.10	Wet werken naar vermogen	63.643	0	0	0	0	0
6.614.00	Minimabeleid	692.658	1.194.165	1.062.187	1.055.330	1.024.404	1.024.405
6.614.10	Bijzondere Bijstand	839.940	715.830	701.877	701.877	701.877	701.877
6.614.20	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	566.763	576.203	471.697	471.697	471.697	471.697
6.621.00	Vluchtelingenwerk	37.000	39.500	20.000	20.000	20.000	0
6.623.00	Uitvoering WWB werkdeel	1.933.880	2.429.670	1.939.713	1.871.656	1.838.722	1.868.417
6.623.01	Beleid participatie	35.345	111.965	96.040	96.040	108.136	118.216
6.623.02	Transitie Participatiewet	440.812	226.777	109.535	109.535	109.535	109.535
6.623.10	Uitvoering wet inburgering	15.049	19.317	19.085	19.085	19.085	19.085
6.630.10	Subsidie aan jongerenorganisaties	5.001	0	0	0	0	0
6.650.00	Beleid peuterspeelzalen/kinderopvang (jeugdbeleid)	325.438	315.305	314.258	314.258	314.258	314.258
6.650.10	Peuterspeelzaal De Woelaters	2.420	864	834	834	834	834
6.650.11	Peuterspeelzaal Swifterbant	15.267	17.533	17.266	17.053	16.840	16.628
6.650.12	Peuterspeelzaal Dronten-West	-4.556	10.074	9.748	9.748	9.748	9.748
6.650.13	Peuterspeelzaal Takkie	22.304	15.033	14.788	14.596	14.404	14.212
6.650.14	Peuterspeelzaal Pippeloentje	38.597	13.328	13.275	13.275	13.275	13.275
6.650.20	Kinderdagverblijf Beregoed	1.417	14.805	14.805	14.805	14.805	14.805
6.650.21	Toezicht kinderopvang	79.621	94.761	74.753	74.577	74.400	74.223
6.650.30	Kinderdagverblijf Buitengoed	9.122	11.906	11.924	11.924	11.924	11.924
6.661.00	WMO woningaanpassingen	293.377	302.757	301.972	301.972	301.972	301.972
6.661.10	WMO rolstoelen	389.032	320.479	296.229	244.208	244.208	244.208
6.662.00	Gestructureerd huishouden (WMO oud)	2.762.027	2.394.447	2.012.313	2.012.313	2.012.313	2.012.313
6.662.10	WMO vervoer	766.870	471.437	467.297	467.297	467.297	467.297
6.662.20	Maatschappelijke begeleiding WMO nieuw	0	1.892.285	1.892.285	1.892.285	1.892.285	1.892.285
6.663.00	Opvang en beschermd wonen WMO	0	123.726	123.726	123.726	123.726	123.726
6.667.00	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang wmo	0	0	0	0	0	0
6.670.00	Algemene voorziening WMO MO	79.025	-99.300	154.158	88.927	-75.872	-124.787
6.670.01	Programmabureau Transitie	574.410	407.427	197.480	197.480	197.480	197.480
6.670.02	Transitie Jeugd wet	337.840	-274.295	-1.913.201	-2.741.166	-3.319.556	-3.308.084
6.670.03	Transitie AWBZ	304.387	205.849	124.373	124.373	124.373	124.373
6.670.10	Algemeen beleid Jeugd	73.196	185.387	172.507	172.507	172.507	172.507
6.670.20	Algemene voorziening WMO SZ	0	299.516	299.562	299.562	299.562	299.562
6.671.00	Uitvoeringskosten WMO	498.420	1.595.000	1.566.412	1.566.412	1.566.412	1.566.412
6.671.10	Front en Backoffice WMO en Jeugd	0	205.428	207.071	207.071	207.071	207.071
6.671.20	Toegang&Werkwijze en Preventie Jeugd	0	1.404.416	1.406.789	1.406.789	1.406.789	1.406.789
6.671.30	Centrum voor Jeugd en Gezin	995.980	962.944	993.154	993.154	993.154	993.154
6.671.40	Wijk- en buurtbeheer	218.087	528.354	508.893	508.893	508.893	508.893
6.672.00	Maatschappelijke begeleiding WMO (PGB)	0	1.327.135	1.327.135	1.327.135	1.327.135	1.327.135
6.672.10	Ondersteuning Jeugd (PGB)	0	2.622.656	2.643.637	2.643.637	2.643.637	2.643.637
6.682.00	Ondersteuning Jeugd (ZIN)	0	2.337.831	2.351.025	2.351.025	2.351.025	2.351.025
6.682.10	Hulp Jeugd	0	5.670.294	5.687.576	5.687.576	5.687.576	5.687.576
6.683.00	Hulp in het kader van Veiligheid	0	792.131	792.131	792.131	792.131	792.131
Totaal programma 6		26.439.496	43.718.694	40.164.318	38.752.142	37.756.691	37.577.934

Programmabegroting 2016

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
6.531.00	Sportvelden	0	0	0	0	0	0
6.531.10	Recreatie terreinen	0	0	0	0	0	0
6.540.10	Stimuleringsbudget Kunstprojecten	1.517	0	0	0	0	0
6.540.20	Kunst in openbare ruimte	0	0	0	0	0	0
6.540.30	Ludgerustoren	0	0	0	0	0	0
6.541.00	Erfgoedcentrum Flevoland	0	0	0	0	0	0
6.550.00	Dorpsbossen	79.811	20.454	20.454	20.454	20.454	20.454
6.560.00	Beleidsontwikkeling en advisering openbaar groen	0	0	0	0	0	0
6.560.10	Openbaar groen / RRB	26.866	24.266	24.266	24.266	24.266	24.266
6.560.20	Wijkbeheer	0	0	0	0	0	0
6.560.30	Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	41.776	0	0	0	0	0
6.560.40	Bevordering recreatie en toerisme	9.168	0	0	0	0	0
6.560.50	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	0	0	0	0	0	0
6.560.70	Stranden en voorlanden	4.155	4.127	4.127	4.127	4.127	4.127
6.560.80	4 mei herdenking	0	1.134	1.134	1.134	1.134	1.134
6.580.10	t Koetshuis te Biddinghuizen	15.196	0	0	0	0	0
6.580.15	MFG Biddinghuizen	1.500	0	0	0	0	0
6.580.20	De Steiger te Swifterbant	138.099	0	0	0	0	0
6.580.50	Volkstuinen	11.127	10.482	10.482	10.482	10.482	10.482
6.580.60	Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	879.884	838.624	807.447	776.271	745.095	713.919
6.580.75	Voorzieningsniveau Swifterbant	0	0	0	0	0	0
6.580.81	Speelplaatsen Ruimtelijke Inrichting en Beheer	200	0	0	0	0	0
	Totaal programma 5	3.295.687	2.474.576	2.443.399	2.412.223	2.381.047	2.349.871
	Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk						
6.610.00	Bijstandverlening	141.966	0	0	0	0	0
6.610.10	Bijstand inkomensdeel WWB	9.633.446	8.522.717	8.916.002	8.916.002	8.916.002	8.916.002
6.610.30	Besluit zelfstandigen	526.190	554.760	304.392	304.392	304.392	304.392
6.610.40	Algemene uitgaven	0	0	0	0	0	0
6.611.00	Sociale werkvoorziening	2.139.464	0	0	0	0	0
6.611.10	Wet werken naar vermogen	0	0	0	0	0	0
6.614.00	Minimabeleid	105	0	0	0	0	0
6.614.10	Bijzondere Bijstand	53.168	18.151	18.151	18.151	18.151	18.151
6.614.20	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	0	0	0	0	0	0
6.621.00	Vluchtelingenwerk	27.500	0	0	0	0	0
6.623.00	Uitvoering WWB werkdeel	1.121.412	0	0	0	0	0
6.623.01	Beleid participatie	0	0	0	0	0	0
6.623.02	Transitie Participatiewet	0	0	0	0	0	0
6.623.10	Uitvoering wet inburgering	0	0	0	0	0	0
6.630.10	Subsidie aan jongerenorganisaties	0	0	0	0	0	0
6.650.00	Beleid peuterspeelzaalwerk/kinderopvang (jeugdbeleid)	0	0	0	0	0	0
6.650.10	Peuterspeelzaal De Woelwaters	0	0	0	0	0	0
6.650.11	Peuterspeelzaal Swifterbant	11.139	14.241	14.241	14.241	14.241	14.241
6.650.12	Peuterspeelzaal Dronten-West	808	0	0	0	0	0
6.650.13	Peuterspeelzaal Takkie	7.224	0	0	0	0	0
6.650.14	Peuterspeelzaal Pippeloentje	25.993	0	0	0	0	0
6.650.20	Kinderdagverblijf Beregoed	1.411	0	0	0	0	0
6.650.21	Toezicht kinderopvang	124	0	0	0	0	0
6.650.30	Kinderdagverblijf Buitengoed	22.298	17.388	17.388	17.388	17.388	17.388
6.661.00	WMO woningaanpassingen	673	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
6.661.10	WMO rolstoelen	1.253	0	0	0	0	0
6.662.00	Gestructureerd huishouden (WMO oud)	800.114	0	0	0	0	0
6.662.10	WMO vervoer	772	0	0	0	0	0
6.662.20	Maatschappelijke begeleiding WMO nieuw	0	0	0	0	0	0
6.663.00	Opvang en beschermd wonen WMO	0	0	0	0	0	0
6.667.00	Eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang wmo	0	766.000	766.000	766.000	766.000	766.000
6.670.00	Algemene voorziening WMO MO	35.680	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000
6.670.01	Programmabureau Transitie	0	0	0	0	0	0
6.670.02	Transitie Jeugdwet	0	0	0	0	0	0
6.670.03	Transitie AWBZ	0	0	0	0	0	0
6.670.10	Algemeen beleid Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.670.20	Algemene voorziening WMO SZ	0	0	0	0	0	0
6.671.00	Uitvoeringskosten WMO	0	0	0	0	0	0
6.671.10	Front en Backoffice WMO en Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.671.20	Toegang&Werkwijze en Preventie Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.671.30	Centrum voor Jeugd en Gezin	0	0	0	0	0	0
6.671.40	Wijk- en buurtbeheer	0	0	0	0	0	0
6.672.00	Maatschappelijke begeleiding WMO (PGB)	0	0	0	0	0	0
6.672.10	Ondersteuning Jeugd (PGB)	0	0	0	0	0	0
6.682.00	Ondersteuning Jeugd (ZIN)	0	0	0	0	0	0
6.682.10	Hulp Jeugd	0	0	0	0	0	0
6.683.00	Hulp in het kader van Veiligheid	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 6	14.550.740	9.911.257	10.054.174	10.054.174	10.054.174	10.054.174

Programmabegroting 2016

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		UITGAVEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Programma 7 Volksgezondheid						
6.714.00	GGD voor Flevoland	698.766	722.576	707.746	707.746	707.746	707.746
6.714.10	Overige openbare gezondheidszorg	0	97.000	97.000	97.000	0	0
6.715.00	Jeugdzorg Dronten	486.276	0	0	0	0	0
6.721.00	Vuilophaal en -afvoer	3.936.485	3.870.848	3.720.544	3.771.644	3.863.905	3.947.926
6.721.10	Klein gevaarlijk afval	42.034	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
6.721.20	Beleidsontwikkeling en advisering	424	0	0	0	0	0
6.722.00	Riolering	2.400.754	2.119.789	2.282.809	2.476.851	2.664.061	2.850.462
6.722.10	Aansluiting riolering	75.445	149.452	149.250	149.250	149.250	149.250
6.722.20	Beleidsontwikkeling en -adviesing riolen en rioolgemalen	18.278	28.499	0	0	0	0
6.723.00	Wet geluidhinder	16.023	60.480	58.950	58.950	58.950	58.950
6.723.10	Wet milieubeheer	201.245	130.068	125.895	125.895	125.895	125.895
6.723.20	Wet bodembescherming	28.234	29.370	36.046	36.046	36.046	36.046
6.723.30	Natuur- en milieueducatie	3.861	4.803	4.831	4.831	4.831	4.831
6.723.40	SLOK	90.633	118.999	38.339	18.339	18.339	18.339
6.723.45	Windenergie	0	0	90.000	90.000	90.000	90.000
6.723.50	Uitvoering PUEV taken	4.357	4.750	4.585	4.585	4.585	4.585
6.723.80	Omgevingsdienst Flevoland (OFGV)	662.376	655.980	649.248	642.708	651.976	651.976
6.723.90	Ongediertebestrijding	1.850	347	368	368	368	368
6.724.00	Begraafplaats	548.219	570.539	541.598	539.240	534.760	531.785
6.725.00	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0	0
6.726.00	Baten rioolrechten	0	0	0	0	0	0
6.732.00	Baten begraafplaats	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 7	9.215.260	8.603.500	8.547.209	8.763.453	8.950.712	9.218.159
	Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
6.810.00	Bestemmingsplannen	755.048	820.301	780.592	780.592	780.592	780.592
6.810.01	Bestemmingsplannen i.o.v. derden	71.240	55.162	53.155	53.155	53.155	53.155
6.810.10	Ontwikkelingsplannen Ruimtelijke Ordening	2.513.091	519.200	512.294	512.194	512.091	512.091
6.810.11	Ontwikkelingsplannen Hanzekwartier	0	155.000	20.160	10.080	10.080	0
6.822.00	Bouw- en woningtoezicht	1.089.019	1.208.537	1.129.664	1.129.664	1.129.664	1.129.664
6.822.10	Welstandtoezicht	68.288	50.929	51.067	51.067	51.067	51.067
6.822.30	Woonwagencentrum	91.995	84.681	83.483	82.058	80.634	79.210
6.822.40	Woonschepen en woonhavens	208	2.615	-208	-208	-208	-208
6.822.50	Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	253.151	167.445	161.666	161.435	161.203	160.972
6.822.70	Vastgoed en landmeten	502.022	322.102	267.446	267.094	266.742	266.389
6.823.00	Bouwvergunningen	0	0	0	0	0	0
6.830.00	Grondbedrijf, gronden in exploitatie	2.312.793	2.778.058	3.081.184	3.081.184	3.081.184	3.081.184
6.830.10	Grondbedrijf, gronden niet in exploitatie	0	0	0	0	0	0
6.830.20	Erfpachtgronden	324.201	21.412	21.022	21.022	21.022	21.022
6.830.30	Voorraad gronden en hulpstoffen	112.500	323.632	559.707	259.707	259.707	259.707
	Totaal programma 8	8.093.556	6.509.074	6.721.232	6.409.044	6.406.933	6.394.845
	Programma 9 Algemeen						
6.911.00	Geldleningen	8.025	12.000	12.096	12.096	12.096	12.096
6.914.10	Hypotheeklen ambtenaren	9.432	7.886	5.274	4.697	4.152	3.557
6.922.10	Niet functioneel in te delen	596.574	387.383	504.323	1.460.310	2.380.434	3.665.892
6.930.00	Uitvoering wet WOZ	467.359	714.765	467.500	474.500	474.500	474.500
6.940.00	Lasten heffing en invordering gem. Belastingen	13.365	28.067	27.092	27.092	27.092	27.092
6.960.00	Saldo van kostenplaatsen	2.500.872	333.199	350.931	163.648	22.486	-126.331
	Totaal programma 9	3.595.627	1.483.300	1.367.216	2.142.343	2.920.760	4.056.806

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Programma 7 Volksgezondheid						
6.714.00	GGD voor Flevoland	0	0	0	50.000	0	0
6.714.10	Overige openbare gezondheidszorg	0	0	0	0	0	0
6.715.00	Jeugdzorg Dronten	433.643	0	0	0	0	0
6.721.00	Vuilophaal en -afvoer	505.135	683.900	395.202	335.731	306.080	253.625
6.721.10	Klein gevaarlijk afval	0	0	0	0	0	0
6.721.20	Beleidsontwikkeling en advisering	0	0	0	0	0	0
6.722.00	Riolering	48.620	100	114.824	184.870	240.304	284.459
6.722.10	Aansluiting riolering	159.771	267.314	267.414	267.414	267.414	267.414
6.722.20	Beleidsontwikkeling en -adviesing riolen en rioolgemalen	0	0	0	0	0	0
6.723.00	Wet geluidhinder	0	0	0	0	0	0
6.723.10	Wet milieubeheer	5.000	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500
6.723.20	Wet bodembescherming	0	0	0	0	0	0
6.723.30	Natuur- en milieueducatie	8.502	0	0	0	0	0
6.723.40	SLOK	37.750	0	0	0	0	0
6.723.45	Windenergie	0	0	0	0	0	0
6.723.50	Uitvoering PUEV taken	30.000	7.500	0	0	0	0
6.723.80	Omgevingsdienst Flevoland (OFGV)	0	0	0	0	0	0
6.723.90	Ongediertebestrijding	0	0	0	0	0	0
6.724.00	Begraafplaats	1.523	0	0	0	0	0
6.725.00	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	4.027.700	3.791.738	3.880.336	3.982.174	4.094.550	4.221.140
6.726.00	Baten rioolrechten	2.586.364	2.460.760	2.565.204	2.689.200	2.820.976	2.963.222
6.732.00	Baten begraafplaats	241.378	316.000	320.000	320.000	320.000	320.000
	Totaal programma 7	8.085.386	7.530.812	7.546.480	7.832.889	8.052.824	8.313.360
	Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
6.810.00	Bestemmingsplannen	0	3.861	3.861	3.861	3.861	3.861
6.810.01	Bestemmingsplannen i.o.v. derden	6.715	0	0	0	0	0
6.810.10	Ontwikkelingsplannen Ruimtelijke Ordening	4.401	0	0	0	0	0
6.810.11	Ontwikkelingsplannen Hanzekwartier	0	0	0	0	0	0
6.822.00	Bouw- en woningtoezicht	76.929	0	0	0	0	0
6.822.10	Welstandtoezicht	0	0	0	0	0	0
6.822.30	Woonwagencentrum	38.288	23.714	23.714	23.714	23.714	23.714
6.822.40	Woonschepen en woonhavens	5.642	6.850	7.300	8.000	8.800	9.700
6.822.50	Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	1.013	0	0	0	0	0
6.822.70	Vastgoed en landmeten	34.788	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
6.823.00	Bouwvergunningen	1.509.259	796.602	1.096.602	1.096.602	1.096.602	1.096.602
6.830.00	Grondbedrijf, gronden in exploitatie	117.812	2.778.058	2.943.946	2.943.946	2.943.946	2.943.946
6.830.10	Grondbedrijf, gronden niet in exploitatie	99.085	0	0	0	0	0
6.830.20	Erfpachtgronden	166.080	46.364	46.364	46.364	46.364	46.364
6.830.30	Voorraad gronden en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 8	2.060.012	3.680.449	4.146.787	4.147.487	4.148.287	4.149.187
	Programma 9 Algemeen						
6.911.00	Geldleningen	183.169	1.028.398	1.222.764	1.222.764	1.222.764	1.222.764
6.914.10	Hypotheekleningen ambtenaren	9.432	7.886	5.274	4.697	4.152	3.557
6.922.10	Niet functioneel in te delen	63.863	155.966	15.966	15.966	15.966	15.966
6.930.00	Uitvoering wet WOZ	0	0	0	0	0	0
6.940.00	Lasten heffing en invordering gem. Belastingen	3.875	0	0	0	0	0
6.960.00	Saldo van kostenplaatsen	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma 9	260.339	1.192.250	1.244.004	1.243.427	1.242.882	1.242.287

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING				UITGAVEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Financiering en algemene dekkingsmiddelen						
6.330.00	Energievoorziening/ dividend NUON	1.041	1.041	1.041	1.041	1.041	1.041
6.330.10	Drinkwatervoorziening	117.229	101.022	85.475	69.920	54.365	38.810
6.913.00	Overige financiële middelen	0	0	0	0	0	0
6.914.00	Bespaarde rente en inflatie correctie voorzieningen	535.517	558.499	442.922	442.922	442.922	442.922
6.921.00	Uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
6.923.00	Integratie-uitkering sociaal domein	0	0	0	0	0	0
6.931.00	Onr. zaakbelasting gebruikers	0	0	0	0	0	0
6.932.00	Onr. zaakbelasting eigenaren	0	0	0	0	0	0
6.935.00	Forensenbelasting	0	0	0	0	0	0
6.936.00	Toeristenbelasting	0	0	0	0	0	0
6.937.00	Hondenbelasting	0	0	0	0	0	0
6.939.00	Precariobelasting	0	0	0	0	0	0
	Totaal financiering en algemene dekkingsmiddelen	653.787	660.562	529.438	513.883	498.328	482.773
	Onvoorzien						
6.922.00	Onvoorziene uitgaven/inkomsten	0	102.800	142.000	142.000	142.000	142.000
	Totaal onvoorzien	0	102.800	142.000	142.000	142.000	142.000
	Mutaties reserves						
6.980.00	flankerend beleid EGEI-I (besp rente)	5.689	5.284	5.496	5.496	5.496	5.496
	bestemmingsres. bedrijfsvoering (besp rente)	5.386	5.003	3.403	3.403	3.403	3.403
	best.res. Duurzaamheidsprojecten	13.230	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve ICT (besp rente)	0	4.528	4.149	4.149	4.149	4.149
	bestemmingsreserve ICT	163.023	160.000	0	0	0	0
	best.res. Duurzaamheidsprojecten (besp rente)	27.000	12.289	12.780	12.780	12.780	12.780
	bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds (besp rente)	0	0	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
	Totaal Mutaties reserves programma 0	214.328	187.104	17.828	17.828	17.828	17.828
	Mutaties reserves programma 1						
6.980.01	algemene reserve vrij aanw. endbaar	328.000	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve overhevelingen	0	0	0	0	0	0
	Totaal Mutaties reserves programma 1	328.000	0	0	0	0	0
	Mutaties reserves programma 2						
6.980.02	bestemmingsreserve bermversterking (besp rente)	967	898	934	934	934	934
	bestemmingsreserve N23	84.101	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve N23 (besp rente)	0	78.365	70.100	70.100	70.100	70.100
	bestemmingsreserve overhevelingen	0	0	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 2	85.068	79.263	71.034	71.034	71.034	71.034
	Mutaties reserves programma 3						
6.980.03	bestemmingsreserve cofinanciering (besp rente)	3.647	3.388	3.524	3.524	3.524	3.524
	bestemmingsreserve stimulering arbeidsplaatsen (besp rente)	15.916	12.984	13.503	13.503	13.503	13.503
	bestemmingsreserve overheveling	0	0	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 3	19.563	16.372	17.027	17.027	17.027	17.027
	Mutaties reserves programma 4						
6.980.04	bestemmingsreserve startbrijdr. Bovenbouw VWO (besp rente)	4.553	4.229	4.398	4.398	4.398	4.398
	bestemmingsreserve accommodatiebeleid	110.000	161.610	207.858	308.965	410.071	495.198
	bestemmingsreserve accommodatiebeleid (besp rente)	0	0	11.216	11.216	11.216	11.216
	Totaal mutaties reserves programma 4	114.553	165.839	223.472	324.579	425.685	510.812

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Financiering en algemene dekkingsmiddelen						
6.330.00	Energievoorziening/ dividend NUON	594.036	560.390	564.089	339.089	339.089	339.089
6.330.10	Drinkwatervoorziening	368.126	371.834	356.734	341.634	326.534	311.334
6.913.00	Overige financiële middelen	97.734	97.000	97.000	97.000	97.000	97.000
6.914.00	Bespaarde rente en inflatie correctie voorzieningen	3.882.624	3.635.488	3.471.693	3.471.683	3.471.683	3.471.683
6.921.00	Uitkeringen gemeentefonds	38.418.238	31.514.544	33.094.382	33.059.352	33.296.287	33.839.927
6.923.00	Integratie-uitkering sociaal domein	0	22.200.497	20.535.623	19.412.906	18.486.867	18.368.610
6.931.00	Onr. zaakbelasting gebruikers	1.495.334	1.453.594	1.423.403	1.456.360	1.488.758	1.522.280
6.932.00	Onr. zaakbelasting eigenaren	7.008.701	7.375.612	7.546.090	7.724.333	7.923.808	8.140.403
6.935.00	Forensenbelasting	149.250	229.200	182.000	182.000	182.000	182.000
6.936.00	Toeristenbelasting	1.004.114	1.036.620	1.036.600	1.036.600	1.036.600	1.036.600
6.937.00	Hondenbelasting	280.292	281.000	285.000	285.000	285.000	285.000
6.939.00	Precariobelasting	915.439	923.000	915.000	915.000	915.000	915.000
	Totaal financiering en algemene dekkingsmiddelen	54.213.888	69.678.779	69.507.614	68.320.957	67.848.626	68.508.926
6.922.00	Onvoorzien uitgaven/inkomsten	0	0	0	0	0	0
	Totaal onvoorzien	0	0	0	0	0	0
	Mutaties reserves						
6.980.00	algemene reserve vrij aanwendbaar	288.000	2.326.716	319.000	317.500	150.000	0
	- Kadernota 2016 Dienstverlening 2016; € 169.000, 2017; € 167.500						
	- Kadernota 2016 Cofinanciering 2016-2018; € 150.000						
	bestemmingsreserve EGEN-I	0	0	66.000	69.500	0	0
	bestemmingsreserve bedrijfsvoering	0	45.000	6.000	0	0	0
	bestemmingsreserve overhevelingen	677.092	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve ICT	117.000	174.000	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds	0	200.000	200.000	0	0	0
	Totaal Mutaties reserves programma 0	1.082.092	2.745.716	591.000	387.000	150.000	0
6.980.01	Mutaties reserves programma 1						
	algemene reserve vrij aanwendbaar	431.600	90.000	120.000	80.000	50.000	0
	bestemmingsreserve uitbr. Inv. 1999-2005 ex MP	111.899	102.969	101.120	99.271	97.421	95.573
	bestemmingsreserve overhevelingen	15.000	0	0	0	0	0
	Totaal Mutaties reserves programma 1	558.499	192.969	221.120	179.271	147.421	95.573
6.980.02	Mutaties reserves programma 2						
	algemene reserve vrij aanwendbaar	0	858.500	463.000	90.000	151.000	0
	bestemmingsreserve uitbr. Inv. 1999-2005 ex MP	34.826	32.749	31.599	30.450	29.299	26.146
	bestemmingsreserve N23	0	285.000	171.000	1.703.500	0	0
	bestemmingsreserve overhevelingen	634.500	0	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 2	669.326	1.176.249	665.599	1.823.950	180.299	26.146
6.980.03	Mutaties reserves programma 3						
	algemene reserve	17.200	212.800	10.000	10.000	0	0
	bestemmingsreserve stimulering arbeidsplaatsen	45.000	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve overheveling	35.000	0	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 3	97.200	212.800	10.000	10.000	0	0
6.980.04	Mutaties reserves programma 4						
	algemene reserve	0	40.000	0	0	0	0
	bestemmingsreserve asbestsanering gem.gebouwen	26.312	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve kap. lasten D-W	10.505	10.220	9.935	9.935	9.935	9.935
	bestemmingsreserve WMO	13.000	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve overheveling	120.000	0	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves programma 4	169.817	50.220	9.935	9.935	9.935	9.935

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING		UITGAVEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
6.980.05	Mutaties reserves programma 5						
	bestemmingsreserve Meerpaal gebouw (besp rente)	511.073	433.030	411.276	411.276	411.276	411.276
	bestemres kap.lst. Scholencom.DW (besp rente)	4.117	3.404	3.132	3.132	3.132	3.132
	bestemres Uitbr. Inv. 1999-2005 ex.MP (besp rente)	111.698	93.229	87.541	87.541	87.541	87.541
	bestemmingsreserve onderw ijsstation (besp rente)	0	15.272	18.163	18.163	18.163	18.163
	bestemmingsreserve onderw ijsstation	70.998	57.012	57.012	57.012	57.012	57.012
	bestemmingsreserve speelruimteplan (besp rente)	9.320	3.217	3.346	3.346	3.346	3.346
	bestemmingsreserve Liquidatie OZD (besp rente)	660.274	32.410	32.107	32.107	32.107	32.107
	bestemmingsreserve MFG Sw ifterbant	33.337	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
	bestemmingsreserve MFG Sw ifterbant (besp rente)	0	13.188	14.516	14.516	14.516	14.516
	bestemmingsreserve zw are beschroeiingen (v.a. 2010)	22.055	20.000	0	0	0	0
	bestemmingsres zw are beschroeiingen (besp rente)	0	2.709	3.617	3.617	3.617	3.617
	bestemmingsreserve COA De Vlieger (besp rente)	0	5.302	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves programma 5	1.422.872	698.773	650.710	650.710	650.710	650.710
6.980.06	Mutaties reserves programma 6						
	bestemmingsreserve WMO	1.340.194	686.752	448.159	448.159	448.159	448.159
	bestemmingsreserve WMO (besp rente)	0	53.275	97.894	97.894	97.894	97.894
	bestemmingsreserve WWB inkomensdeel (besp rente)	122.873	46.002	48.967	48.967	48.967	48.967
	bestemmingsreserve WWB inkomensdeel (2e FIRAP 2009)	0	28.121	28.121	28.121	28.121	28.121
	best. res. recessiemaatregelen (besp rente)	3.097	1.144	1.189	1.189	1.189	1.189
	bestemmingsreserve Participatiebudget	10.952	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Participatiebudget (besp rente)	0	1.936	2.013	2.013	2.013	2.013
	bestemmingsreserve knelpunten Inburgering (besp rente)	0	16.467	16.045	16.045	16.045	16.045
	bestemmingsreserve knelpunten inburgering	88.704	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve sociaal domein (bespaarde rente)	0	5.280	5.491	5.491	5.491	5.491
	bestemmingsreserve sociaal domein	0	132.000	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves programma 6	1.565.820	970.977	647.879	647.879	647.879	647.879
6.980.07	Mutaties reserves programma 7						
	algemene reserve vrij aanw endbaar	0	0	0	50.000	0	0
	bestemres asbestsanering gem. geb (besp rente)	11.992	10.087	10.490	10.490	10.490	10.490
	best.res. Duurzaamheidsprojecten (besp rente)	37.750	0	0	0	0	0
	best.res Overhevelingen	0	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds	0	0	0	0	0	0
6.980.08	Totaal mutaties reserves programma 7	49.742	10.087	10.490	60.490	10.490	10.490
	Mutaties reserves programma 8						
	bestemmingsreserve N23	6.120	0	0	0	0	0
	best.res bovenw ijkse voorziening (besp rente)	28.050	1.122	1.167	1.167	1.167	1.167
	alg. weerstandsvermogen grondexpl. (vrij) (besp rente)	35.611	0	0	0	0	0
	reserve rekeningsaldi grondexploitatie	33.829	2.102.016	0	0	0	0
	bestemmingsres kerkplein B'huizen (besp rente)	2.261	2.100	2.184	2.184	2.184	2.184
	best. voorz. en accommodaties B'H en S'B (besp rente)	11.895	9.738	10.339	10.339	10.339	10.339
	bestemmingsreserve Het Palet besp.rente	67.500	62.700	65.208	65.208	65.208	65.208
	totaal mutaties reserves programma 8	185.266	2.177.676	78.898	78.898	78.898	78.898

FINANCIELE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
6.980.05	Mutaties reserves programma 5						
	algemene reserve vrij aanwendbaar	38.000	1.023.400	33.000	0	0	0
	bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	1.042.525	976.861	956.077	935.292	914.508	890.026
	bestemmingsreserve uitbr. Inv. 1999-2005 ex MP	116.427	99.716	95.145	74.971	72.089	69.808
	bestemmingsreserve de Reest	40.209	40.209	40.209	40.209	40.209	40.209
	bestemmingsreserve speelruimteplan	136.000	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Liquidatie OZD	0	40.000	50.000	0	0	0
	bestemmingsreserve zw are beschroeiingen (v.a. 2010)	0	0	88.810	0	0	0
	bestemmingsreserve overheveling	281.519	0	0	0	0	0
	best. voorz. en accommodaties B'H en S'B	32.779	0	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves programma 5	1.687.459	2.180.186	1.263.241	1.050.472	1.026.806	1.000.043
6.980.06	Mutaties reserves programma 6						
	algemene reserve vrij aanwendbaar	184.000	967.385	390.000	160.000	110.000	40.000
	algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar	103.520	48.750	0	0	0	0
	bestemmingsreserve WMO	579.962	34.844	0	0	0	0
	bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	414.454	568.904	0	0	0	0
	best. res. recessiemaatregelen	43.326	0	0	0	0	0
	best.res overhevelingen	461.000	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Participatiebudget	205.950	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve knelpunten inburgering	48.247	27.000	0	0	0	0
	bestemmingsreserve sociaal domein	0	132.000	0	0	0	0
	Totaal mutaties reserves programma 6	2.040.459	1.778.883	390.000	160.000	110.000	40.000
6.980.07	Mutaties reserves programma 7						
	algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar	60.000	30.000	90.000	90.000	90.000	90.000
	best.res Overhevelingen	146.000					
	Totaal mutaties reserves programma 7	206.000	30.000	90.000	90.000	90.000	90.000
6.980.08	Mutaties reserves programma 8						
	algemene reserve vrij aanwendbaar	1.081.000	385.000	300.000	0	0	0
	algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar	1.425.850	13.850	0	0	0	0
	best.res Overhevelingen	17.938	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Duurzaamheidsfonds	627.000	0	0	0	0	0
	alg. weerstandsvermogen grondexpl. (vrij)	61.879	765.078	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 8	3.213.667	1.163.928	300.000	0	0	0

FINANCIËLE PROGRAMMABEGROTING				UITGAVEN			
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
Mutaties reserves programma 9							
6.980.09	Algemene reserve	53.530	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve BTW-Compens (besp rente)	31.164	21.004	21.844	21.844	21.844	21.844
	bestemmingsreserve De Reest (besp rente)	27.919	24.326	23.690	23.690	23.690	23.690
	bestemmingsreserve herstelkosten glasschades	60.995	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
	bestemmingsreserve herst glassch (besp rente)	0	924	961	961	961	961
	bestemsres w erg- werknemersactiviteiten (besp rente)	2.596	2.412	2.508	2.508	2.508	2.508
	totaal mutaties reserves programma 9	176.204	108.666	109.003	109.003	109.003	109.003
Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen							
6.980.10	algemene reserve vrij aanw endbaar	3.104.938	4.487.811	67.348	0	0	0
	algemene reserve vrij aanw endbaar (besp rente)	0	474.776	358.403	358.403	358.403	358.403
	algemene reserve Nuon vrij aanw endbaar	3.342.926	0	0	0	0	0
	algemene reserve NUON vrij aanw endbaar (besp rente)	0	321.485	325.650	325.650	325.650	325.650
	bestemmingsreserve Nationaal Uitvoerings Programma	90.948	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve Nationaal Uitvoerings Programma (besp rente)	0	12.918	1.375	1.375	1.375	1.375
	totaal mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen	6.538.812	5.296.990	752.776	685.428	685.428	685.428
	Totaal mutaties reserves	10.700.228	9.711.747	2.579.117	2.662.876	2.713.982	2.799.109
Onderdeel begrotingssaldo							
6.990.00	Saldo rekening na bestemming	4.619.811	0	927.679	354.037	-163.943	-791.657
	Totaal onderdeel begrotingssaldo	4.619.811	0	927.679	354.037	-163.943	-791.657

FINANCIELE PROGRAMMABEGROTING		INKOMSTEN					
FCL/ PROJ.	Omschrijving	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenraming		
					2017	2018	2019
	Mutaties reserves programma 9						
6.980.09	algemene reserve vrij aanw endbaar	127.500	157.668	120.000	60.000	0	0
	algemene reserve Nuon vrij aanw endbaar	0	0	0	0	0	0
	bestemmingsreserve BTW-Compensatiefonds	198.590	0	0	132.590	66.590	0
	bestemmingsreserve herstellkosten glasschades	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
	bestemmingsreserve overhevelingen	237.668	0	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves programma 9	623.758	217.668	180.000	252.590	126.590	60.000
	Mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen						
6.980.10	algemene reserve vrij aanw endbaar	0	2.419.138	0	0	0	0
	reserve rekening algemene dienst	3.433.000	4.619.811	0	0	0	0
	alg.reserve niet vrij aanw endbaar NUON gelden	3.000.000	0	0	0	0	0
	algemene reserve Nuon vrij aanw endbaar	0	124.770	20.000	0	0	0
	bestemmingsreserve Nationaal Uitvoerings Programma	0	301.487	0	0	0	0
	totaal mutaties reserves algemene dekkingsmiddelen	6.433.000	7.465.206	20.000	0	0	0
	Totaal mutaties reserves	16.781.277	17.213.825	3.740.895	3.963.218	1.841.051	1.321.697
6.990.00	Saldo rekening na bestemming	2.102.016	0	0	0	0	0
	Totaal onderdeel begrotingssaldo	2.102.016	0	0	0	0	0

Financiële positie

De financiële positie dient beoordeeld te worden vanuit de hierna vermelde invalshoeken:

- a. De budgettaire positie
- b. De investeringen
- c. De financiering
- d. De reserves
- e. De voorzieningen
- f. Gemeentegarantie

Ad.a De budgettaire positie

Resultaat

De budgettaire positie van de gemeente Dronten is het eindresultaat van deze programmabegroting 2016-2019. Het resultaat onderverdeeld naar jaren bedraagt:

	Jaar	Bedrag	Voordelig / nadelig
-	2016	-/- 927.000	Voordelig
-	2017	-/- 354.000	Voordelig
-	2018	164.000	Nadelig
-	2019	792.000	Nadelig

Uitgangspunten

Uitgangspunt voor het opstellen van de begroting is het bestaande vastgestelde beleid welke meerjarig is doorgerekend. Bij het opstellen van de begroting 2016 hebben wij rekening gehouden met prijscompensatie voor producten en ingehuurde diensten van 0,8 procent conform hetgeen besloten is in de Kadernota 2016. Voor de indexering van subsidies is rekening gehouden met een stelpost (basis 1,7 procent). Daarnaast is rekening gehouden met een loonkostenstijging van 2,0 procent voor 2016. Voor de jaren na 2016 is, middels een stelpost, rekening gehouden met de effecten van loon- en prijsstijgingen. Voor een totaaloverzicht van de begrotingsuitgangspunten verwijzen wij naar de in de kadernota 2016 opgenomen uitgangspunten.

Programmabegroting 2016

De programmabegroting is geënt op het collegeprogramma, de toekomstvisie en de kadernota van de gemeente.

In de Kadernota 2016 heeft u besloten tot een pakket van nieuw beleid dat in zijn geheel verwerkt is in deze programmabegroting. Het merendeel van het nieuwe beleid uit de kadernota had een eenmalig karakter dat afgedekt wordt uit de reserves.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2016 sluiten wij aan bij de laatste ontwikkelingen. De laatste ontwikkelingen hebben een dusdanige financiële impact dat deze niet kunnen ontbreken in het financiële beeld. De ontwikkelingen waarop wij doelen zijn:

- de effecten bij het opstellen van de nieuwe beheersbegroting 2016-2019 (als gevolg van uitgangspunten begroting en autonome ontwikkelingen);
- de effecten van de voortgangsrapportage 2015, waaronder de effecten van de meicirculaire 2015 algemene uitkering gemeentefonds en het sociaal domein.

Rekening houdende met deze effecten presenteren wij voor het jaar 2016, 2017 een sluitend begrotingsbeeld. Voor de jaren 2018 en verder ontstaat er een tekort op de begroting. Dit tekort wordt op termijn sluitend gemaakt.

Onderstaande tabel geeft het nieuwe financieel meerjarenbeeld:

Omschrijving	- = voordeel, + = nadeel			
	2016	2017	2018	2019
Startpunt kadernota 2016	-279.389	-410.500	215.310	401.703
Tussentijdse wijzigingen	-40.324	-50.153	-50.234	-53.456
Kadernota 2016				
Nieuw beleid kadernota 2015	1.995.000	1.025.000	719.000	673.000
- inzet algemene reserve vrij aanwendbaar	-1.645.000	-677.500	-441.000	-40.000
- inzet algemene reserve NUON vrij aanwendbaar	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
- inzet overige reserves (sociaal domein, EGEM-I en dienstverlening)	-92.000	-89.500	-20.000	0
Aanpassing Kadernota 2016 door college :				
- vervallen structurele invulling formatie sociale zaken teamleider (0,5 fte)	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
- tijdelijke invulling formatie sociale zaken teamleider sociale zaken (0,5 fte)	40.000	20.000	0	0
- inzet algemene reserve vrij aanwendbaar	-40.000	-20.000	0	0
Subtotaal	-191.713	-332.653	293.076	851.247
Financiële effecten voortgangsrapportage 2015	-519.570	-50.119	-274.906	-332.717
Financiële effecten opstellen beheersbegroting 2016-2019	-216.396	28.735	145.773	273.127
Nieuw begrotingssaldo 2016 - 2019	-927.679	-354.037	163.943	791.657

Wij maken de kanttekening, gelijk aan vorig jaren, dat wij ons thans nog steeds in een financieel ongewisse situatie bevinden waar het anticiperen op de komende jaren zeer lastig is. Wij proberen u in de vaak snel op elkaar opvolgende ontwikkelingen mee te nemen en u een zo actueel mogelijk financieel beeld aan te bieden.

Dekkingsvoorstel

De begrotingssaldi van de eerste 2 jaren zijn positief en een dekkingsplan is daarom niet nodig. Na deze jaren slaat het positieve saldo van de begrotingen om in tekorten. Het tekort van 2018 bedraagt ruim € 164.000. In 2019 loopt het tekort in theorie op tot een kleine € 800.000, hierbij maken wij de kanttekening dat de cijfers van 2019 in hoge mate zijn gebaseerd op aannames en prognoses die minder hard zijn dan in de eerste jaren. Voor 2019 hebben wij bijvoorbeeld voorzichtig ingestoken door wel in te spelen op alle groei elementen. Wij hebben de indruk dat al deze groei elementen nog niet door het Rijk zijn vertaald in bijvoorbeeld de algemene uitkering gemeentefonds (belangrijkste inkomstenbron van de gemeente). Wij vinden het dan ook verstandig om op dit moment niet te sturen op de jaarschijf 2019. Daarnaast zijn de uitkomsten van de septembercirculaire gemeentefonds ten tijde van het schrijven van deze aanbiedingsbrief niet bekend. In deze circulaire worden o.a. de laatste consequenties van het rijksbeleid (miljoenennota) voor gemeente vertaald. Steeds meer tekenen zijn er van een verbeterende economische situatie. Misschien worden de tekenen meegenomen in de septembercirculaire 2015.

Het bovenstaande is conform hetgeen wij met uw raad bij de kadernota 2016 hebben afgesproken zijnde "sturen op de eerst komende twee jaar (sluitend) en kennis nemen van de volgende jaren in afwachting van de ontwikkelingen".

Ad b. De investeringen

In de begroting 2016 en volgende jaren zijn de investeringen verwerkt, waartoe in het verleden is besloten en daarnaast de in de komende jaren te verwezenlijken investeringen op basis van de besluitvorming.

Een indeling van deze investeringen naar soort investeringen leidt tot de volgende opstelling:

Boekwaarde 1-1-2016

Investerings met economisch nut	€ 43.988.000
Investerings met maatschappelijk nut	€ 5.139.000
Immateriële vaste activa	€ 0
Financiële vaste activa	€ 51.366.000
Erfpachtsgronden	€ 246.000
Grondexploitatie (Grex)	€ 33.062.000
Totaal	<u>€ 133.801.000</u>

Voor vervangingsinvesteringen is in de begroting 2016 een bedrag ad € 1.541.000 (afgerond) opgenomen. De specificatie hiervan treft u aan in het bijlagenboek.

Voor de jaren 2016-2019 zijn de volgende bedragen (kapitaallasten) geraamd:

2016	€ 257.000
2017	€ 429.000
2018	€ 554.000
2019	€ 713.000

Ad c. De financiering

Ter financiering van de investeringen heeft de gemeente geldleningen aangetrokken. Het totaalbedrag van de aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt per 1-1-2016 € 29.084.000.

Ad d/e. De reserves en voorzieningen

Een actueel inzicht wat betreft de ontwikkelingen van de reserves en voorzieningen is van groot belang. De nota van reserves en voorzieningen 2009 is in de raadsvergadering van september 2009 in uw raad behandeld. In deze nota is aandacht geschonken aan:

- Het beleid ten aanzien van de reserves en voorzieningen.
- De uitgangspunten welke gehanteerd worden bij de reserves en voorzieningen.
- De wettelijke kaders waaraan reserves en voorzieningen dienen te voldoen.
- De functies van reserves en voorzieningen.
- De rentetoevoeging aan reserves en inflatiecorrectie aan voorzieningen
- De individuele reserves en voorzieningen (o.a. toelichting en stand).
- Weerstandsvermogen.

De in de nota genoemde uitgangspunten worden gehanteerd bij het te voeren beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen. De nota reserves en voorzieningen zal in het kader van artikel 212 van de Gemeentewet periodiek geëvalueerd worden. Dit najaar zal u een actualisatie worden aangeboden.

De reserves en voorzieningen zijn op dit moment toereikend voor het doel waar deze voor zijn bestemd. Het meerjarig verloop van de reserves en voorzieningen wordt gepresenteerd in het bijlagenboek (staat van reserves en voorzieningen) behorende bij deze begroting.

De stand van de reserves en voorzieningen bedraagt per 1 januari 2016:

	Omschrijving	Bedrag
	Algemene dienst:	
-	Algemene reserve vrij aanwendbaar	*8.960.000
-	Algemene reserve niet vrij aanwendbaar	5.272.000
-	Algemene reserve niet vrij Nuon gelden	20.544.000
-	Algemene reserve Nuon vrij aanwendbaar	*8.141.000
-	Bestemmingsreserves algemene dienst	23.221.000
-	Voorzieningen algemene dienst	30.423.000
-	Voorziening dubieuze debiteuren AD	1.819.000
	Totaal algemene dienst	100.768.000

	Bouwgrondexploitatie:	
-	Algemeen weerstandsvermogen vrij aanwendbaar	0
-	Algemeen weerstandsvermogen niet vrij aanwendbaar	0
-	Bestemmingsreserves bouwgrondexploitatie	1.943.000
-	Voorzieningen bouwgrondexploitatie	4.625.000
	Totaal bouwgrondexploitatie	6.568.000
	Totaal algemene dienst	100.768.000
	Totaal bouwgrondexploitatie	6.568.000
	Totaal generaal	107.336.000

* Deze stand van de algemene reserve is niet aan te sluiten met de stand van de algemene reserve in de aanbiedingsnota. De mutaties in jaarschijf 2015 zijn na niet meer verwerkt in de stand per 01-01-2016. De stand in de aanbiedingsnota betreft de actuele stand waarin wel alle mutaties zijn meegenomen en waarop wij sturen.

Samengevat kan op basis van de onder b, c, d en e genoemde middelen de volgende investerings- en financieringsstaat worden opgesteld.

Investeringsen € 133.996.000

Financiering € 29.084.000

Reserves en voorzieningen € 107.336.000

Deposito's € 15.800.000

€ 152.220.000

Financieringsoverschot -/- € 18.224.000

De kasgeldlimiet voor de gemeente Dronten bedraagt € 8.840.000.

f. Gemeentegarantie

De gemeente heeft zich voor een aantal instellingen in de gemeente Dronten garant gesteld voor de betaling van rente en aflossing op door hen afgesloten geldleningen. Het saldo waarvoor de gemeente per 1 januari 2016 garant staat bedraagt € 268.423.050.

Voor de specificatie van dit bedrag wordt verwezen naar de bijlage "Staat van gewaarborgde geldleningen begroting 2016".

De gemeente staat niet meer garant voor geldleningen aangegaan voor het verkrijgen en verbeteren van particuliere woningen. Deze garanties zijn per 1 januari 1995 overgedragen aan het Nationaal Fonds Hypotheekgarantie.